

EGYETÉRTÉS

Műfajtái árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A közvetítő.

Budapest, június 6.

Megmozdultak már a közvetítők. Beszélnek Polónyi Géza közvetítő akciójáról, melyet a függetlenségi párt két árnyalatának egyesítése érdekében indított. És suttognak Rakovszky István rejtelmes látogatásáról a tornyai kastélyban, ahol állítólag egy ellenzéki blokk szervezése körül folytak kezdeményező tanácskozások.

A közvetítők tehát már kibujtak oduikból s mi féltjük a közvetítőktől magát a célt: a kormány ellenőrzésére egységesen szervezett ellenzéket. Mert ha megengedjük is, hogy Polónyi Géza erejéről és értékéről eltérhetnek a vélemények, de Rakovszky Istvánról nincs kétféle ítélet s annyit mindkettőjükről nyugodt lélekkel meg lehet állapítani, hogy nem tartoznak a szimpatikus közvetítők közé s a békegalamb szerepéhez hiányzik minden kvalifikációjuk. Hogy mért kellett tehát éppen nekik elsőnek megmozdulniok, azt nehéz volna egyébbel magyarázni, mint szerencsétlen higanytermészetükkel, mely akkor sem engedi őket nyugodni, mikor az ügy érdeke inkább hallgatag elvonulásukat követelné. Polónyi Géza is, sőt Rakovszky István is hasznos ember lehet a küzdelem bizonyos pontján és bizo-

nyos helyén, de ha van valaki, aki közvetítőnek nem való s aki korai kilépésével a legszükségesebb akciókat is kompromittálhatja, akkor az egész ellenzéken éppen ez a köz-higanyember az.

De hát kell-e a mostani helyzetben rokonszenves vagy kevésbé rokonszenves közvetítő, mikor a választásokból kikerült gögös többség hónapok alatt akarja kielégíteni azt az Ausztriát, mely a nemzet ellentállása következtében évekig nem tudta megvenni sarcsát Magyarországon? A nagyobb katonai követelések már Széll Kálmán idejében kezdődtek s bár e követelések miatt megbukott Széll Kálmán s e követelések teljesítése érdekében ment el Tisza István a parlamenti erőszakig, mely az egész szabadelvű rendszert sirba vitte: Ausztria a nagyobb katonai követelésekkel mégis bójtólni volt kénytelen s koplalnia kellett máig is, mert a nemzeti kormányval kötött paktum ezeket a kérdéseket kikapcsolta az aktuális politikából. Tessék most még hozzávenni, hogy időközben aktuálissá lett a közös bank szabadalmának meghoszabítása, a rendkívüli tengerészeti behatározások szükségese s a bosnyák annexió becikkelyezése: akkor könnyen megérthető, hogy mért örvend Ausztria a munkapárti többség elkövetkezésének. Hosszu és sanyaru koplalások után örül-

Ausztria Khuennek, a nagyvendéglősenek. Hosszu esztendőket meggyülemlett számláival várja az örvendező Ausztria Khuent, a fizetésekkéssé lett császári helytartót.

Hogy ilyen helyzetben a választásokkal megnyomorított ellenzékre súlyos és felelősségteljes munka vár, azt valóban Polónyi Géza és Rakovszky István kúrtszava nélkül is észreveheti az ellenzék. A védelmi tömörülés közvetítője itt olyan faktor, aki beszéde-sőbb Polónyi Gézánál és türelmetlenebb Rakovszky Istvánnál. Mert ez a közvetítő: a Politikai Szükségesség. Elképzelhetetlen, hogy akadjon a függetlenségi párt két árnyalatában egyetlen olyan numerus, föltéve, hogy valaki és nem senki, aki lelke mélyében nem érezné, hogy most el kell nemulnia a vezérek személyi törzsalkodásának, mert a politikai szükségesség parancsolóan követeli a függetlenségi párt egységes ellenőrző munkáját. Ha egy robbanó temperamentum a multban ketté is tudta robbantani a hatalmas függetlenségi többséget, most a politikai szükségességnek át kell hidalnia a kettérepesztés után megfogyatkozott árnyalatokat, hogy ez a megfogyatkozott függetlenségi párt legalább egységesen és szervezeten végzhesse a nemzet érdekében az ellenőrzés munkáját. És nem ellenzéki blokk-

Madárnap a Rákoson.

— Képek az első versenynapról. —

Mindenekelőtt: gyönyörű volt. Budapest ugyan nincsen berendezve a nagy tömegek szórakoztatására. Azt hiszem, a régi rómaiak könnyebben jutottak el az arénákba, mint mi azokra a nagy játékokra, melyeket a főváros polgárgyermekének rendezti szokott néha-néha. A verseny rendezősége azonban rögtönzésekkel még ezen a bajon is segíteni tudott: hirtelen beállított automobil-omnibuszokkal, gyorsan megépített pótvillamosokkal és az államvasutaktól kölcsönvevett vagonokkal és lokomotivokkal. De segített a bajon maga a tömeg is, mely már a Bleriot-napon rájött, hogy a sok kilométeres kutyagolás, s a pornyelés nem tartozik az élet, s a mulatság kellemességei közé. A tömeg megtanult ökonomizálni, magával, az idővel, s a rendelkezésére álló közlekedési eszközökkel is.

Vasárnap már a kora reggeli órákban megindult a néparadat a rákosi repülőtér felé és délután öt óráig még egyre tartott a vándorlás. A város ezuttal nem is mutatta a felfordulásnak, s a fejtelenségnek azt a képét, melyet a Bleriot felszállásakor mutatott. A forgalmat, amit akkor egy-két óra alatt bonyolított le, most csaknem tizenkét órára osztotta fel. A közönség ellepte a telep környékén lévő vendéglőket, egy-egy család pedig mozgó vendéglőként ütötte fel sátorfáját a sporttelepen. Végzőra csak a jobb-méltu elem érkezett, azok, akik kocsit bérel-

hettek, s a gazdagok, akiknek saját fogatjuk, vagy automobiljuk van.

A hatalmas hangár-város körül zibongó élet. A töltések messze elnyúló vonalán 23-as bakák posztolnak szuronyosan. A nap erősen tüz rájuk, s amint a távolságban megrövidül, elvész alakjuk, az ember azt hihetné, hogy a szegények végül is elolvadtak. Reggel hét órától este félkilenczig kellett őrt állaniok. Dolguk nem akadt, de legalább látták a repülést. A kanyargós, frissen makadámozott uton sietve mennek az emberek, akiket minden ötven lépésnél udvariasan feltartóztat a rendőr:

— Szabad kérnem a jegyet!

Egy pillanatra elfelejthettük, hogy Budapestben vagyunk, most az eszünkbe jutott. Ez a város a bizalmatlanság városa, a kínos, a toladó, s a fölösleges ellenőrzés eldorádoja. De most mintha mégis szükség lenne erre. Es ki törődik most az ilyesmivel?

Megmutatjuk a jegyet, a rendőr szalutál, megyünk tovább.

Előttünk a fa-Babilon. A két nagy tribün széles háta. Oriási kocsiparkon kell keresztiánkanyarognunk. Oriási rend. Külön állnak az autók, külön a fiakkerok és a konflisok. Van itt automobil-boulevard, fiakker-tér és konflis-utca. A kocsisok és sofförök mind a helyzet magaslátán állnak.

Igy tudniillik jobban látják a repülést. A bejárók aránylag elég izlések, főleg pedig tágasak. Az egyik a huszkoronás, a másik tizkoronás helyre vezet. Az egyik tribün födött, a másik födetlen, mindegyiknek négy-

száz páholya van és minimum tizezer embernek ad helyet.

Az óriási arányok között teljesen elvész a tömeg. Az egykoronás helyeket például nem is látni innen, az ötkoronásat is alig. Egyet azonban nyomban észrevehetünk: a tribünök nem teltek meg. A strandon is ezrével volna még hely. De hát a közönség bizonyára ökonomizál. Majd hétfőn, majd kedden... tiz nap van, mindenki megnézheti nyugodtan és kényelmesen is. És mért ne várná meg, aki teheti, hogy mit írnak az újságok? Mért ne tanuljanak a mások kárán? Hát ezért nem siettek ki mindjárt az első napon. De majd jönnek később. És jön majd a vidék is. Mindenkinek meg kell néznie, ezeket a versenyeket.

Bent a pályán nagy a szigor és nem feleslegesen logikus. A huszkoronás és tizkoronás helyet kettős korlással és vendéglővel különítették el egymástól. Egy kis ajtó az egész, ahol közlekedni lehet. Előtte vagy öt ezerberus. Senki az ajtón, se be, se ki. Azaz... a huszkoronás helyről mindenkit átengedtek a tizkoronásra, de vissza nem engedték egyiket sem. Egész csaták folytak le ennél a kis ajtónál. Sok embernek, különösen az idege-neknek nem nagyon tetszett a tizkoronás hely, gondoltak egyet és át akartak menni a huszkoronásra, természetesen ráfizetéssel. De nem lehetett. Aki a huszkoronásra akar menni, vegyen huszkoronás jegyet, ráfizetés nincs. Ezt felelték többé, vagy kevésbé kategórikusan. Milyen egyszerűen lehetne ezt elintézni!... Holnapra, úgy tudjuk, már itt is rend lesz.

ra gondolunk, ami persze az egyadúli forma volna, melyben Rakovszky István és a néppárt is valamelyes hatalomnak látszanék, hanem csakis a két függetlenségi párt egyesülésére, mely igazán egységes és elvi alapon álló ellenzékét állítana a munkapárttal szemben. A két függetlenségi párt egyesülésének csak személyi akadályai vannak s éppen azért leküzdhetők. De hogy valami kéverék ellenzéki blokk kedvéért egy kalitkába kerüljön megint függetlenségi és néppárti, negyvennyolcás és hatvanhetes, liberális és klerikális: az csak gyengítése volna a különben is meggyengült ellenzéknek.

Rakovszky azért siet, hogy az elkerülhetetlen függetlenségi jegecedésben helyet szorítson a maradék néppártnak. Polónyi talán azért siet, hogy az elkerülhetetlen függetlenségi jegecedésben helyet szorítson önmagának. De a függetlenségi pártoknak magasabb érdeket kell védeniök. A választásokban megfogya, de az ellenőrzés munkájában és kötelességében meggyarapodva: a két függetlenségi pártnak úgy kell egyesülnie, hogy az elvek azonossága kizárjon minden belső villongást s az erők egyesítése viszont lehetővé tegye a kormány hatékonyabb ellenőrzését. A legtárgyalagosabb közvetítő: a politikai szükségesség ezt parancsolja a függetlenségi pártoknak.

Budapest, június 6.

A király Bosznia népéhez. Szerajevéből táviratozzák: A királynak Bosznia és Hercegovina tartományfőnökéhez intézett kőzírata a következő: „Kedves gyalogsági tábornokom, Varesanin! A hűségnek és ragaszkodásnak melletti megnyilvánulása, amelylyel e szép országokban tett útamon mindenütt találkoztam, szívemet örömmel töltötte el. Igaz megelégedettséggel láttam, hogy a személyem és házam iránti lojalitás érzelme a lakosság-

A tizkoronás tribünön egyáltalán lapangótt az elkeseredés. Ősi budapesti szokás szerint sehogy sem akartak belenyugodni abba, hogy husz korona és tiz korona között mégis csak kell némi értékkülönbségnek lenni. És ezért, kivált eleinte, amig kevesebb volt a látnivaló, mert hiszen később mindenki láthatta, ami a levegőben történik, ilyenféle panszok hangzottak el: A startot nem jól látni, a gépeket csak a levegőben látja meg az ember, ott pedig oly könnyű összetéveszteni őket. A vezetéség mindent, mindent a huszkoronásoknak adott, — mondogatták, — nem volt elég demokratikus. Bennünket magunkra hagy, a hivatalos versenyprogrammból pedig az Akadémia hierogliph olvasói s tudnak kiokoskodni. A vezetéség kötelessége bevonatni ezeket a programokat, melyek teljesen hibásak és értelmetlenek. Nem szabad a közönséget beugratni. A szándék nem is volt ez, amit a kiadott pót-programmok is igazolnak. Az ilyen nagyarányú szözenirozás természetesen nem teljesítheti az egyesek minden kívánságát, és igényét. Az első nap tanulságain bizonyára a rendezők is okultak és holnapra már nyomuk sem lesz azoknak az apróbb anomáliáknak, melyek a leggondosabb intézkedéseknek is velejárói.

Közben a versenytéren végig süvít a szél, meglíbbenek a zászlók, a női szoknyák, harag vonul az arczokra:

— Nem lesz repülés!

A felzet két biplán: nyugodtan méltóságteljesen gurulnak ki a starthelyre. Aztán ugrálnak, szökdelnek, bukdácsolnak a nagy

minden körében mély gyökeret vert. Örömmel látom azt is, hogy Bosznia és Hercegovina népe megértette, hogy biztossága és haladása mily erős védelmet nyert ez országoknak az osztrák és magyar monarchiához való kapcsolása által. A kultúra minden terén eddig elért vívmányok, amelyek kormányzatoknak e derék és fejlődésképes lakosság között sikerült elterjeszteni, biztosítékul szolgálnak arra nézve, hogy a bosnyákoknak és hercegovinaiaknak országuk közügyeiben való most már szabályozott és nemsokára megkezdődő részvétele ez országok felvirágzását ujabban erősen elő fogja mozdítani. Felhatalmazom önt, hogy ez országok összes lakosságának, amelynek meglátogatása kellemes elégtételemléül szolgált, fejezze ki szívélyes üdvözlését és lojalis hódolatáért köszönetemet és biztosítsa a lakosságot arról, hogy a bosnyákok és hercegovinaiak éppen olyan közel állanak atyai szívemhez, mint valamennyi többi alattvalóm. Moszlar, 1910 június 2-án.

Ferencz József.

Szerajevéből jelentik: Tegnap óta el van terjedve és erősen tartja magát az a hír, hogy a trónörökös személyesen fogja megnyitni június 15-én a tartománygyűlést. Ezt a hírt megerősíteni látszik az a körülmény, hogy a király fogadása alkalmából felállított diadalkapuk, tribünök és diszítések még mindig nincsenek eltávolítva.

A véderőtörvény reformja. Bécsből jelentik: Az új véderőtörvényjavaslat dolgában még a korábbi kormány alatt megindult szaktanácskozást e hónap 15-én Budapestben a honvédelmi minisztérium palotájában folytatják. A tanácskozás, amelyen a közös hadügyminisztérium részéről Hoffmann Hugó altábornagy több referens kíséretében és a két honvédelmi minisztérium részéről katonai és polgári referensek vesznek részt, nyolctíz napig fog tartani.

A karlócazi kongresszus. Karlovaáról jelentik: Dr. Peles Dusan elnök a kongresszus ülését délelőtt 10 órakor nyitja meg. Budiszavljevics Bude (önállópárti) emelkedik szólásra és kijelenti, hogy a kisebbség több képviselője az általuk elmondott beszédeket a gyorsírói jegyzetekben egész passzusokkal egészítette ki. Szvircsevics Kristóf világi és Jovanovics Milivoj lelkesítő képviselők petícióval megtámadott mokri mandátuma dolgában elrendelik a vizsgálatot és annak foganatosítására három tagú bizottságot küldtek ki. Dr. Musicki Dóme (radikális) a kiküldött vizsgáló-bizottság költség-előlege tárgyában kijelenti, hogy a kongresszus a házszabályok 24. szakaszát megsértette és hogy ezen sérelem tárgyalassák, kéri az elnököt, hogy

szélben, végre felrepülnek. Az első taps, s az első éljen.

— Eljen Paulhan! Eljen Efimoff! De a szél elkapja a lelkesedés hangjait, majd lerángatja a viczánkoló zászlókat. Néhány ezer kar ivel a levegőbe: a kalapok után kapnak. Eső is kezd fenyegetni. A két nagy tribün farkasszemet néz. Hej, fehér rózsá és piros rózsá! A tizkoronásokon látszik, hogy csak az első jehre, illetőleg az első esősepre várnak. Aztán országút lesz a törpe, kis ajtóból. A szép asszonyt toalettt, s az aggodó férj nem ismernek gátat, különösen a Király-díj óta. Ha nincs fedél a tribünön, majd ők szereznek. Az ég ezuttal azonban nem volt oly kegyes és nem adta meg a várt jelet, sokak örömére és sokaknak boszuságára.

A szél azután unalmában csaknem két órát füttyürészett. A katonabanda játszott és unalmában a közönség is füttyürészett. Sokan — eléggé sajnálják majd utóbb — el is mentek. A pesszimisták a vérbeli pesti szkeptikusok, — amint az már a tömegekben rendszeres szokás, — ilyeneket a hasonlókat mondogattak:

— Gyerünk! Nem repül itt senki!

— A repülés olyan, mint a főnyeremény. Láttál már embert, aki megütötte a főnyereményt?

— Én nem.

— Én sem.

— Akkor gyerünk!

És mentek: Sokan mentek. És természetesen nem volt igazuk. Most sem, soha.

Hat óra felé egymásután szöknek a levegőbe a vászomadarak. Egymás fölött és mellett repülnek, kegetődznek, szinte egy-

titkos ülést rendeljen el. A titkos ülés félóraig tartott, mire megnyitják a nyilvános ülést. Musicki (radikális) kijelenti, hogy a házszabályok 24. szakasza szerint a vizsgálat elrendelésénél a petíciós fél köteles a vizsgálati költséget előlegezni. A többség azonban a szakaszal ellenkezőleg a petícióval megtámadt képviselőket kötelezi a költségek előlegezésére és ezzel a házszabályok 24. szakaszát megsértette. A többség azonban a titkos ülésben nem akarta tiltakozását meghallgatni és azért most nyilvános ülésen bejelenti tiltakozását. Többeknek a házszabályok értelmezéséhez való felszólalása után a többség Musicki indítványát elveti. Az elnök az ülést 3 órakor berekeszti. Peles elnök délután 5 órakor újra megnyitotta az ülést, amelynek elején dr. Jaksics Vazul az állandó igazoló-bizottság referense olvassa fel dr. Miletics Szlavko, újvidéki világi képviselő megtámadott mandátumára vonatkozó iratokat. Indítványozza a mandátum megsemmisítését. Pribisevics Szvetozár önálló szerb azt indítványozza, hogy a petícióban foglalt állítások valódiságának megállapítása érdekében vizsgálat rendeltessék el és egy bizottság küldessék ki mindkét pártbeli képviselőkből. Kliczin Mita radikális kijelenti, hogy a petícióban foglalt összes állítások valótlánok. A megsemmisítést ellenzi, ugyszintén a vizsgálat elrendelését is.

A vitában részt vettek még dr. Szvinyarev és dr. Tapavicza újradikálisok is, akik támadták az újvidéki mandátumot. Utánuk Musziczki radikális szólalt fel, aki figyelmezteti az önálló pártot a két előtte szóló jellemére, akik csak pár héttel ezelőtt a legnagyobb szidalmakkal illették az önálló pártot. Erre nagy kavarodás támad s a többség felemelt ökökkel Musziczki felé rohan, akit társai fognak körül és óvnak meg a bántalmazástól. A nagy zajban elnök az ülést felfüggesztette. Félóra lármá után az elnök kijelenti, hogy egy képviselőtárs becsülete méltatlanul meghurcoltatott, dr. Szvinyarev egy közönséges közmondást használt, amelyet Musziczki elferdített beszédében, amiért Musziczkit meg is inti. A többség a nagy zajban követeli, hogy Musziczkit utasítsák ki a teremből. Végre az elnök a kongresszusi házszabályok 50. szakasza értelmében Musziczkitól a mai ülés tartására megvonta a szót. Dr. Miletics a saját mandátumát védve pártolja Pribisevics indítványát. Jaksics előadó végzavában eláll indítványától és csatlakozik Pribisevics indítványához, mire a kongresszus egyhangulag elrendeli a vizsgálat foganatosítását és egy három tagú bizottság kiküldését. Musziczki kért aztán szót személyes ügyben és kijelenti, hogy nem volt szándékában senkit sem megsérteni, legkevésbé pedig dr. Szvinyarev nejét. Az elnök felszólítására dr. Jaksics referens, dr. Kraszojevics Györgynek, a szerb radikális párt elnökének megtámadott karlocazi mandátumára vonatkozó petíciót ismerteti.

másra kattognak. Az embertömeg felujjong: Csodás, megható pillanatok ezek. Feledhetetlen órat: Az emberi zsenialitás diadala, mely elrugja magától a rögöt, mely itt kézzelfoghatóan maga fölé emeli az ész halált nem ismerését. Az emberi akaratörő örök itt tartózkodásra rendezi be az életet, s az élet, a komisz, kicsinyes élet, megszökik az örökkévalóság elől. Most mindezt egy pillanatba sűrítve éreztük és megfelledeztünk arról, hogy egy koronát vettek a sovány sonkázsemlyéért és husz fillért egy negyed pohárka ásványvizért. Most csak a nagyszerű diadalt láttuk, amelyért érdemes volt élnünk, amelyért hálát adhatunk korunknak, s amelyért fáradni, ácsorogni, unatkozni is érdemes volt. Amint felnéztünk az égre, a könynyen repdeső embermadarakra, beleszédültünk a mámorunkba. Száz, kétszáz méter magasságban usztak a levegő uj hajósai, lenéztek ránk a földre és alattunk megingott a talaj, s a kételkedésbe vetett utolsó hitünk is megtámolygott. Minden lehetséges. Az ember mindent tud, amit akar és elérhető az elérhetetlen is.

Vakmerő fordulatokat láttunk a levegőben, egy-egy dokumentumát a hódításnak, egy-egy meghunyózkodását az évezredekre rakonezátlan elemnek. Pichof, egy osztrák aviatikus, oly higgadtan, ezimikus öntudattal járja a levegőt, mintha láthatatlan síneken siklana. Chavez — eddig a nevé se hallottuk, — kétszáz méter magasságban lebeg a fejünk felett. A tizkoronás tribün felett egyszerre éles szögben zuhan lefelé. A tömeg megdöbben, elszorulnak a szívek, azután futásnak erednek, sokan rémülten lehunviák a

— Az
Z
A n
zer, boln
számot a
felen, ho
választás
mesítésév
hogy mi
ronynyal
zást fölü
Jeszensz
zsót a m
két s két
és Horán
koskodot
tüntetésr
hírlík, be
rendjelet
kat. Tisz
o csak a
pedig K
erthető o
is lelkes
Lloyd-kl
Kbuen j
ünnepli.
A m
ki fogja
harci k
ben ham
haj lesz
a balkán
amelyek
nöknek.
a hallat
ert, amel
folányet
szemüket
szerre ir
lik a fejt
leszáll.
tünk, lát
belölünk
rugott o
hőse, ugy
szetesnek
ember ol
maga na
belefuró
mög meg
vul lető
Latham
sébzett p
holnap n
erős szar
san. Lez
grobba h
a feleség
Az első
csak kev
éltetjük

Bécsi rapport.

— Az ellenzéki pártok harcra készen. —

Lelekesedik a Társaskör Tiszáért.

Budapest, június 6.

A miniszterelnök, mint győztes hadvezér, holnap megjelenik a király előtt, hogy számot adjon sikeres sáfarkodásáról. Kétségtelen, hogy a trón előtt is el fog kérkedni a választások eredményével és az erkölcsök nemesítésével. És bizonyára el fogja hallgatni, hogy milyen terrorizmussal, mennyi szuronnyal és pénzzel szerezte össze a várakozást fölülmuló többségét. Az alvezérek: Jeszenszky Sándor államtitkár, Perczel Dezsőt a munkapárt intézőbizottságának elnökét s két hadsegédét, Fejedváry Imre bárót és Horánszky Lajost, egyes kiválóan erőszakoskodott főispánt és választási elnököt kintetésre fog ajánlani. Jeszenszky, amint hírlík, belső titkos tanácsos lesz és egy nagy rendjelet is kap, a többiek pedig csak ordókat. Tisza István gróf nem kap semmit, mert csak a miniszterelnökséget fogadná el, erre pedig Khuen-Héderváry gróf egyelőre — érthető okokból — nem ajánlja, bármennyire is lelkesedett ma este a gesztú fúrért a Lloyd-klub, amely pompás szimatjával, Khuen jelenlétében is, a közel jövő emberét ünnepli.

A munkapártot egyébként hamarosan ki fogja mámorából józanítani az ellenzék harci készülődése, amely, ha a parlamentben hamarosan tette válik, akkor egy kis baj lesz a költségvetés, az ujonczjavaslatok, a balkáni kereskedelmi szerződések körül, amelyek olyannyira sürgősek a miniszterelnöknek. Előbb a nagy leszámolás jön azokért a hallatlan visszaélésekért s törvénytörésekért, amelyeknek a kormánypárt számszerű fölényét az ellenzéki pártok fölött köszön-

szemüket. És alig tíz méterrel fölöttünk egyszerre irányt változtat a gépmadár, elsiklik a fejünk fölött és, mint a megpihenő sas, leszáll. Halljuk, hogy valaki kaczag felettünk, látjuk a keze megnyugtató intését és belőlünk kiszakad a kiáltás, a diadal, a berugott önérték orditása. Aztán Frey, Berlin hőse, ugyanezt megismétli. Nála már természetesnek találjuk a vakmerő bravourt. Az ember oly hamar megszokja a diadalt, s a maga nagyságát. Közben Latham gépe orral belefuródik a földbe. A levegő néha-néha, ha még megbőszülja magát, néha-néha még orvul letörné legyőzőit. De már mehezen megy. Latham sértetlen. A gépét, mint az óriási sebzett pillangót viszik ki a porondról. És holnap megis repülni fog, büszkén, gögösen, erős szárnyalással és, csak azért is, diadalmasan. Lezuhan Adorján is, de őt se éri nagyobb baj. Már alkonyodik, amikor Pichof a feleségével együtt emelkedik a levegőbe. Az első emberpár a magyar levegőben. Már csak kevesen vagyunk. Mi azonban lelkesen éltetjük a bátor embereket.

Aztán leszáll az est. A vészmadarak kattogása elhal. A tribünök előtt elterülő gyönyörű sötétyről elszállingóznak az utolsó érdeklődők. A hangár városrészen kigyulnak a villamos fényszemek. A fáradt madarak visszavonulnak éjjeli pihenésükre, holnapi, s azutáni erogyújtásukra. Csak egy kicsinke házban folyik meg lazasan a munka. Együtt vannak ott a rendezők. A holnapi teendőket beszélük meg. Ma kora reggeltől talpig voltak és ez úgy lesz tíz napig. Az utasításokból látjuk, hogy milyen rengeteg munkát végeztek és, hogy az egyes szépséghibákról is,

heti. Amíg mindezekért a megtorlás nyilvánvalóvá nem lesz, normális parlamenti munkára csak merész optimisták gondolhatnak. Ha még ma nincs is meg az ellenzék szövetekezést, de események kényszerítő hatása alatt bizonyára hamarosan be fog következni s ez alaposan el fogja rontani a dus asztalhoz készülő éhes manelukok étvágyát s mostani hártalan jó kedvét. A fekete leves nem fog elmaradni, bármi szépen is mosolyogjon a nagy erkölcsnemesítő.

Khuen a királyhoz megy.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, értesülésünk szerint holnap reggel nyolckor Bécsbe utazik s még a nap folyamán audiencián jelentkezik a királynál. — A miniszterelnök a múlt hónap végén Boszniában bucsuzott el az uralkodótól és azóta nem volt alkalma, hogy a királlyal beszélhessen. A miniszterelnök ezzel az alkalommal nyilván és mindenképp a választások eredményéről tesz jelentést a királynak. Ezenfelül is lesz egész sor előterjesztése. A legelső perze az országgyűlés megnyitására vonatkozik, amely aktusnál, mint ismeretes, megjelenik maga a király is. A király néhány nappal korábban rándul le a magyar székesfővárosba és valószínű, hogy a trónbeszéd szövegét majd csak akkor állapítják meg.

Gróf Tisza István több napi távollét után tegnap este Budapestre érkezett Gesztől és ma délelőtt hosszabb látogatást tett gróf Héderváry miniszterelnökkel, akivel a választások folytán előállott új szituációt beszélte meg.

Beszélgetés a miniszterelnökkel.

A párisi Temps ma érkezett száma interviút közöl Khuen gróf miniszterelnökkel, aki a lap tudósítójának a következőket mondotta:

— A kormány győzelme nem csak Magyarország belpolitikája, de az osztrák-magyar monarchia általános politikája szempontjából is nagy fontossággal bír. Ez a győzelem a belpolitikában a habozás és kapkodás végét és egy határozott egységes kormányzati politika kezdetét jelenti. Az előző kormány képtelen volt a cselekvésre, mert heterogén pártokra támaszkodott, amelyek egyikének se volt

mennyire nem ők tehetnek. Az írógépek kattognak, egyszerre öt helyen is diktálnak, az egyik szegletben számolnak, az eredményeket összegezik, az újságírók jegyeznek. Berreg a telefon, utasítások mennek egyszerre tíz helyre. Lőtni kell ezt a munkát, hogy méltányolni tudjuk a rendezés munkáját is, hogy méreteiben lássuk a feladatot amit elvégeztek, s amit még elvégezniük kell.

Egyszerre lihegve, izadva rohan be Tolnay igazgató. Gróf Zichy-t keresi. — Az autómobil, az autómobil, — mondja, — Efmoff egyedül nekivágott a városnak és eltévedt. Meg kell keresnünk őt. Csak később tudodott ki, hogy az orosz aviatikus megkevert. Egy francia újságíró pattog mellettünk. Ő előbb akarja megkapni az eredményeket, hogy megtáviratozhassa Párisba. És jön Kimet. Dühösen keres valakit. Maga sem tudja, hogy kit. Rekordra repült. Egy barátját megkérte, hogy nyolc óraor intsen fel neki a zsebkendőjével. Akkorára tudniillik felállította a rekordot, tehát leszállhat. És háromnegyednyolc óraor egy lelkes néző, a hosszú repülés felett érzett elragadtatásban lobogtatni kezdte a zsebkendőjét. És Kimet leszállt és elmaradt a rekordtól. Ezért volt dühös és ezért kereste halálra az ismeretlen valakit. Lassan azonban megnyugodott és együtt vágott neki velünk a villamosállomásnak. Mentünk és a nagy sikerről beszélünk. Fönt a dűlön vissza néztünk a telep felé. Nagyon messze trombitaszó toborozta össze a katonákat. A madárváros aludt. Csak az ég peremén szállingózott néma csendben néhány elkésett felhőmadár. Esőt hordó, versempt rontó aviatikusai a levegőnek.

Relle Pal.

többsége a képviselőházban. Mindig paktumot és kompromisszumokat kellett kötnie egyik vagy másik irányban, de mindig a saját prosztizse és az állam rovására. Ezzel ellentétben az a kormány, amelynek én vagyok a feje, élén áll egy parlamenti pártnak, a nemzeti munkapártnak, amely oly számos és oly erőteljes, hogy nincs szükségünk arra, hogy bárkivel is paktáljunk. Abban a helyzetben vagyunk, hogy gyorsan és határozottan haladhassunk előre az ország érdekében. Ami Ausztria-Magyarország általános politikáját illeti, a magyar kormány győzelme megerősítést jelenti az 1867-i diplomusnak, amely alapja a monarchia nemzetközi helyzetének és szövetségeinek. A magyar kormánynak ezentúl semmi ürügy alatt sem lesz szüksége arra, hogy a dualizmustól eltávolodjék. Ezan a téren több semmiféle alkudozásba vagy kompromisszumba nem fog bocsátkozni, bármit mondjanak és tegyenek is az alkotmányos ellenzéki pártok.

Ünneplik Tiszát.

A nemzeti munkapárt országos körében ma este már korán számosan fönnyártak annak hírére, hogy gróf Tisza István Budapestre érkezett és ma este ellátogat a körbe. Gróf Tisza hét óra után érkezett meg s a nagy számban együtlevők lelkes eljenzéssel fogadtak. Kende Péter országgyűlési képviselő pedig a párttagok nevében lelkes beszéddel üdvözölte, mondván:

— Kegyelmes Uram, igen tisztelt Barátom! Örömtől dobog fel a szívünk, ha visszatekintünk a legutóbb lefolyt választás eredményére. Itt ismételtén megvalósult az a régi latin példabeszéd: Audaces fortuna juvat. Miniszterelnökünk merész kezével ragadta fel a zászlót, amely alatt Te vezetél minket előre. A Te fáradhatatlan munkásságod, a Te páratlan lelkesedésed volt az, amely felgyújtotta a hazafiság tüzét ugy bennünk, mint választóinkban. Ez hozta létre azt a fényes eredményt, amiért Neked mindannyiunk halás köszönetét fejezve ki, mindnyájunk nevében kívánom, hogy az Isten sokáig éltessen! (Riadó eljenzés.)

Gróf Tisza erre a következőleg válaszolt:

— Tisztelt Barátaim! A jó eredményt nem egy ember hozta létre és nem egy tényező hozta létre, hanem létrehozta a tényezőknek és okoknak egész sorozata és létrehozta mindenkifelett az, hogy mindnyájan igyekeztünk megtenni kötelességünket. Én arra kérek benneteket, hogy a közelmúlt tanulságaiból kettőt merítsünk: az embernek sohasem szabad elbizakodnia a siker és csüggednie a sikertelenség perzeiben. (Tetszés.) Azt hiszem, ha ez a tanulság vezet majd minket további küzdelmeinkben, a nagy ezél iránti önfeláldozással és azzal a kölcsönös bizalommal, rokonérzéssel és barátsággal, amely boldogságom és büszkeségem és amelyet kérek Töletek a jövőre is, akkor a további siker nem maradhat el. (Hosszas élénk eljenzés.)

Gróf Tisza szavait a körülállók hosszan, lelkesen megélték. Gróf Tisza azután a párttagok közé vegyült és hosszabb ideig elbeszélgetett velük. Fönnyártak azonkívül a körben gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, gróf Serényi Béla, Székely Ferenc és Hazai Samu miniszterek, továbbá Jeszenszky Sándor, Kazy József, Kálmán Gusztáv és Karátson Lajos államtitkárok.

Az ellenzék akciója.

A nap folyamán az ellenzéki pártok akciójáról a legkülönbözőbb hírek terjedtek el. Beszélnek arról, hogy Polónyi Géza a két függetlenségi párt egyesítésére törekszik, halatszott az a verzió is, hogy a néppárt belép a Justh-pártba s evégből Rakovszky István vátárnap lentjárt Tornyan Justh Gyulánál, azonkívül a beavatottak tudnak arról is, hogy az ellenzéki pártok közös akcióra készülnek a kormány ellen.

Alkalmunk volt e híreknek utána járni s megerősíthetjük, hogy a függetlenségi képviselők legnagyobb része szívesen helyesli a két testvér párt összeoldását, csupán egyeseknek nem volna inyére. Igy Holló Lajos lapjában ekként nyilatkozik:

— Mindeaki természetesnek tartja, hogy a parlamentben az ellenzéki pártok egyöntetűen és egymással karöltve járjanak el. De ehhez egyo-

sülésre nincs szükség, ez elérhető azon megállapodások által is, amelyek a képviselőházi tanácskozások folyamán az ellenzéki pártok között önként létrejönnek.

Justh Makón tartózkodik és csak szerdán érkezik vissza Budapestre. A néppárt belépéséről a pártja akeziójáról telefon útján ezeket jelentette ki:

— Nem tudok a tervről semmit. Rakovszky nem volt nálam. Ami a függetlenségi pártot illeti, mi harcolni fogunk és egyesítjük minden erőnket, hogy ennek a kormánynak existenciáját lehetetlenné tegyük. Legelső dolgunk a választási visszaélések földerítése lesz. Amíg ezek nem tisztázódnak, addig nem lehet semmiféle parlamenti munkáról beszélni.

Tudósítónk ezután fölkereste Zboray Miklós dr. néppárti képviselőt, akit megkérdezett, mi igaz abból, hogy a megválasztott tizenhárom néppárti fuzionálna a Justh-párttal? — Zboray így felelt:

— Ez a hír képtelenség. Eszünk ágában sincs éppen abba a pártba lépni, amely a kormánynál is ádázabb harcot indított ellenünk majd az összes kerületeinkben. Nem is tudom elképzelni, hogy ki találhatta ki ezt az abszurd gondolatot. Mi nem lépünk be sehová s nem szövetezünk senkivel. Egyenesen megyünk a magunk útján s esetről-esetre fogjuk megállapítani, hogy mily parlamenti akciót folytassunk. Ismétlem, nem szövetezünk a függetlenségi pártokkal, de még kevésbé a munkapárttal, hiszen ellene a legerősebb küzdelemre készülünk.

Munkatársunk azután megkérdezte Zboraytól, vajon igaz-e, hogy Rakovszky István lesz a néppárt elnöke, miután gróf Zichy Aladárnak a volt elnöknek nincs mandátuma, — amire Zboray ezt válaszolta:

— Erről még szó sincs. Hiszen Zichy Aladár szerzetes még kerületet. Ha Zichy János gróf lemond a szabadbárándi mandátumáról, akkor ott fog föllépni, vagy ha ott nem, akkor másutt, de okvetlenül föllép.

Mindezekből a nyilatkozatokból az tűnik ki, hogy az ellenzéki pártok körében a kormány ellen irányuló harc terve mindjobban domborodik ki, csak talán még a kellő formát nem találták meg. A bennük olvasható czáfolatok pedig úgy vélik, csak az óvatosság jelei, mert az utóbbi évek böbeszédűsége megtanította az ellenzékieket arra, hogy, amit akarnak, arról eleve beszélni nem helyes.

A Kossuth-pártból.

A függetlenségi Kossuth-pártban ma este is számosan jártak fön, köztük sok új képviselő s azok a jelöltek, akik a legközelebb pótválasztás alá kerülnek. Kossuth Ferencz elnök nincs Budapesten, s így nem volt fön. A pártvezetőség részéről megjelentek gróf Apponyi Albert, Tóth János és Szentiványi Árpád.

Apponyi biztatta hivat, hogy a még látáralevő választásokon és pótválasztásokon minden erővel támogatni kell a párt jelöltjeit. Ő maga vasárnap délelőtt Halasra megy Babó Mihály, délután pedig Pozsgay Miklós támogatására Keczelre. Hétfőn Pozsgay kerületébe Kossuth Ferencz is ellátogat. Babó és Pozsgay munkapártiakkal kerülnek pótválasztás alá. Több képviselő ma este Kézdivásárhelyre utazott, ahol a Kossuth-párti dr. Kovács László mérközik a győzelem minden kilátásaival a Justh-párti Ráth Endrével. Szentesre dr. Kovács Dénes érdekében Apponyi lelkes táviratot intézett a választókhöz.

Hire jött, hogy a nagyváradi függetlenségi párt fölír mind a két párthoz az egyesülés dolgában. Ennek kapcsán sok szó esett erről a kérdéssről. Egybehangzó volt a vélemény, hogy a történetek után, Justh és társainak ellenséges viselkedése után fuzióról szó sem lehet, de erre most politikai szükség sincs. A Kossuth-párt minden belépőt szívesen fogad, aki Kossuth Ferencz elnöksége alá akar sorakozni, s meg van a remény is, hogy a Justh-pártnak 10—15 tagja, valamint a pártonkivüli 48-asok legnagyobb része a párthoz csatlakozik.

Polónyi Géza, aki a két testvér-párt egyesülését elő akarta készíteni, így nyilatkozott:

— Nem tagadom, régi óhajom s szerettem is volna az összeolvadást létrehozni, de be kellett látnom, hogy a Kossuth-pártnak igaza van, ez most nem lehetséges és nem is szükséges. Kedden köröskényi birtokomra utazom s ott maradok tíz-tizenöt napig. Ha előbb jönnék vissza, ez annak a jele, hogy ellenzéki szempontból kedvező fordulat állott be.

A kisebbségi pártok egyes tekintélyes tagjai remélik, hogy ez a kedvező fordulat mihamarab fog állani, s egyáltalán nem tartják kizártnak egy szövetekezés lehetőségét, sőt a két függetlenségi párt egyesülését nem tartják kizártnak, mert ezt magukkal kell hozniuk az egyöntetű parlamenti küzdelemnek.

Batthyány Tivadar nyilatkozata.

Szekszárdról jelentik: Vasárnap vette át a szekszárdi mandátumot gróf Batthyány Tivadar, az országos Justh-párt ügyvezető elnöke, aki ez alkalommal a választásról nyilatkozott. Elmondta Batthyány, hogy mint a Justh-párt választási bizottságának elnöke, akihez tömérdek panasz érkezett, máris képet tud adni a választásról s arról, hogy milyen törvénytelen eszközökkel szerzett munkapárt többséget. Beszéde további részében föl-szólitotta a Justh-párti polgárságot, hogy a visszaélések miatt tegyen bünvádi följelentést s adjon be petíciót. Kossuth Ferenczhez azt a föl-szólitást intézte, hogy a hátralevő választásokon fogjon össze a Justh-párttal. Ezután azt fejtette, hogy az új országgyűlésnek csak egy joga van, az általános egyenlő és titkos választói jog megalkotása. Végül Andrassykat szólitotta föl, hogy látva a választás törvénytelen voltát, álljanak szívet-lelkekkel a küzdő ellenzék mellé, a kormány megbuktatására.

A hadügyi tulkövetelések.

Bécsi forrásból közlik ezeket: Magyarországnak nagyon jelentékeny deficitje van és mint Ausztriában, ott is ki fog tűnni a szüksége annak, hogy az állam részére új jövedelmi forrásokat szerezzenek. A legutolsó kiegyezés ugyan a fogyasztási adók és monopóliumok terén még jobban megalapította az összefüggést Ausztria és Magyarország között és a két állam az adók megválasztásában teljesen függetlenül járhat el, de ránk nézve mindazonáltal fontos megfontolni, hogy milyen segédessz-közökhöz folyamodik Magyarország avégből, hogy a deficitet megszüntesse. A szeszadó parlamenti elintézésének késleltetése Ausztriában, Magyarországnak sok milliójába kerül, mert bárha jogilag független, a gyakorlatban Ausztriával egyetértőleg kell eljárnia. A monopóliumoknál, különösen a dohányénál, ezt az egyetértést egyáltalán el sem lehet kerülni. Az osztrák költségvetési kérdésekre nézve tehát egyáltalán nem közömbös, hogy a magyar pénzügyminiszternek milyen terveivel vannak és mi módon akar új jövedelmi forrásokat szerezni. A magyar választási eredmények után remélhető, hogy a két delegáció is összeül öszszel. A magyar parlamentnek új többsége van és ez a tény kétségtelenül számszerűleg fog a közös költségvetésben kifejezésre jutni. A hadügyminiszter és a tengerészeti kormányzat arra törekszik, hogy az új többség által választandó magyar delegációval megszerzassanak azokat a hiteleket, amelyekre a hadsereg és a tengerészet megerősítése végett szükség van. A két delegációnak nemcsak a multat kell pénzügyileg és államjogilag rendeznie, hanem a jövőre nézve is határozni kell. El kell döntenie, hogy hány évre kell elosztani a követeléseket és hogy a flotta és a hadsereg nagy igényeit hogyan lehet a két állam pénzügyi erejével összhangba hozni. A monarchiának két deficitje van: egy Ausztriában és egy Magyarországon. Mind a két bajnak közös a gyökere és nem lehet megszüntetni, ha a két állam nem karöltve jár el és a monarchia közös szükségleteit nem tisztázzák teljesen. Az új adók esetről-esetre való életbeléptetése és részletfizetések olyan összegekre, melyeket senki nem ismer, olyan eljárás volna, amelyért pénzügyi és politikai tekintetben a felelősséget senki el nem vállalhatná.

Harc a választójogéart.

Az általános, egyenlő, titkos választójog szövetsége vasárnap Mezőturon rendezett népgyűlést, melyen a város intelligenciája és a környék földművesnépe nagy számmal jelent meg. A gyűlés első szónoka Lányi Lajos főgimnáziumi tanár volt, aki történelmi tanulságokban gazdag beszédben fejtette az általános választójog igazi nemzeti politikáját. A nagyhatalú megnyitó beszéd után Jászó Oszkár másfélórás beszédben, a hallgatóság állandó figyelmével fejtette azokat az okokat, melyek az általános választójog megvalósítását szükségessé teszik. A gyűlés következő szónoka dr. Ormos Ede volt, aki a lefolyt választásokat jelle-

mezte és megbélyegezte mindazt a sok gyalázatos-ságot, mely a mai rendszerhez fűződik. A liga kiküldötteinek beszéde után dr. Bencsik László ügyvéd gyűjtő beszéd kíséretében határozati javaslatot terjesztett be, melyben a népgyűlés az országos szövetséghez csatlakozva kimondja, hogy Mezőturon és vidékén messzemenő propagandát indít meg az általános választójog érdekében, felhívja a képviselőházat, hogy az általános választójogot minden más kérdésnél előbb valósítsa meg és emez elhatározásáról a kerület képviselőjét, Tóth Jánost értesíti. Végül Kun Árpád polgármester a város közönsége nevében üdvözölte a liga kiküldötteit és szerencsét kívánt működésükhöz. A gyűlés után megalakították a liga mezőturi szervezetét, melynek elnöke Lányi Lajos, jegyzője pedig dr. Mezey Sándor lett.

Az Omge. a f. Házban.

Az Omge vezető tagjai sorából megválasztott képviselők ezek: gróf Károlyi Mihály, Bujanovics Gyula, Darányi Ignác, Dániel Pál, Baross János, Bernáth Béla, gróf Bethlen István, Förster Aurél, Kammerer Ernő, Kazy József, báró Manassy Gyula, Pirkner János, Péchy Zsigmond, Wittmann János, Széll Kálmán, gróf Andrássy Sándor, gróf Esterházy Mór, Semsey László, Sággy Gyula, Szentiványi Árpád, báró Bornemissza Elemér, Cserny Károly, báró Ghillányi Imre, Jeszenszky Andor, gróf Keglevich Gyula, gróf Károlyi József, Latinovich Pál, Nagy Ferencz, Mezőssy Béla, Nagy Emil, Okolicsányi László, örgróf Pallavicini György, Simonyi-Semadam Sándor, Tallián Béla, Ugron Zoltán.

Petíciók és visszaélések.

Szamosujvár. Junius 1-én a város polgársága bizonyítékát adta ama páratlan ragaszkodásnak, melyel a függetlenségi 48-as eszmék iránt viselkedik. Három nap alatt lelkes sorakozott a dr. Papp Bogdán szamosujvári ügyvéd által kibontott zászló alá s oly lelkes kitartással tömörült, hogy a munkapárt által kifejtett lelketlen presszió dacára is, bár a kerületre a kormány 140,000 forintot költött, 405 választó közül Papp Bogdánra szavazott 159 választó, míg a munkapárti Mártonffy Mártonra 220-an szavaztak le. Dr. Papp hívei közül 17-en nem szavaztak, akik az utolsó tornusokra maradtak, s akik a jelölt egyenes felhívására tartózkodtak a szavazástól, mivel a déli órákban már látható volt, hogy a választás előtt három nappal felléptetett Papp a kerületben kifejtett hallatlan presszió és elköltött óriási összegek mellett a függetlenségi lobogót győzelemre úgy se vihette volna. A kerületben óriási az elkeseredés s a polgárok nagy része a büntető független bíróságnál keres elégtételt a kormánypart politikai ágenseiként szerepelt vesztegető tisztviselők által okozott jogérelmek miatt. A petícióra bőven van adat s a választást feltétlenül megpetícionálják.

Nagyvárad. Glaz Antal, aki Kossuth-párti programmal lépett föl Nagyváradon s 45 szóval maradt kisebbségben Hoványi Géza munkapártival szemben, a mandátum ellen petíciót nyújt be a Kuriához.

Nagyszalonta. Gróf Tisza Kálmán mandátumát petícióval támadja meg a függetlenségi és 48-as Balogh Mihály pártja.

Tata. Világhy Gyula pártja petíciót nyújt be a munkapárti dr. Miskolczy Imre részére törvénytelen eszközökkel megszerzett mandátum ellen.

Sátoraljujhely. A Justh-párt nem tud megnyugodni a szerdán lefolyt választás eredményében, amely Buza Barnával szemben Kazy József államtitkárt juttatta a város mandátumához. A választáson történt egész halmaz visszaéléssről írásos bizonyítékok vannak, amelyek alapján a választást megtámadják.

Balassagyarmat. A kisebbségben maradt Kossuth-párti dr. Horvát József pártja nagy tüntetéseket rendezett gróf Wickenburg Márk képviselő ellen. A munkapárti főkorotestek ablakait beverték. Tegnap este dr. Horváthot bankettel bucsuztatták el, amelyen több mint 500 ember vett részt. Horváthnak virágcsokrot adtak át, amelynek szalagján ez a felírás állott: „Horváth József dr.-t tekintjük képviselőnknek, ha az erőszak és lélek-vásárlás útját is állta az igaz akarat megnyilvánulásának.” A függetlenségi párt végrehajtó bizottsága ma elhatározta, hogy gróf Wickenburg mandátumát petícióval támadja meg és hogy több vármegyei tisztviselő és munkapárti főkorotest el- len bünvádi följelentést tesz vesztegetés és hivatalos hatalommal való visszaélés és a választási törvénybe ütköző büncselekmények elkövetése miatt. A petíció anyagát maguk az egyszerű választópolgárok gyűjtik.

Keeskemét. A nemzeti munkapárt elhatározta, hogy Hock János mandátumát ellen, akit nemes-

kéri Kiss Pállal szemben megválasztottak, panaszt fog benyújtani.

Ipolyság. A kerület néppártja petícióval fogja megtámadni a munkapárti Jankovich Béla mandátumát, kit a néppárti Zombori Rónay Mihályval szemben csak a legnagyobb mérvű vesztegetésekkel és erőszakosságokkal sikerült megválasztani. A vesztegetések majdnem egészen nyiltan, még a néppárti táborban is folytak és a felbűszült nép majdnem agyonverte az egyik vesztegetőt és csak a néppárti jelölt higgadságának köszönhető, hogy vér nem folyt.

Baja. Dr. Rajk Aladár volt képviselő bukása hatott legszenzációsabban az egész vármegyében. Rajk annyira népszerű Baján, hogy a hatvanhetesek vezetőségében is szakadás állott be, amikor arról volt szó, hogy Rajknak ellenjelöltet állítsanak. Hosszas utáujrás, hosszas veszekedés után végre mégis állítottak ellenjelöltet báró Podmaniczky Endre volt huszárkapitány személyében. Az iparosoknak 5000—6000 korona állami szubvenziót, nagyobb megrendeléseket ígért. 82 szülőnek megígérte, hogy fiuk Bajára fog kinevezetni állami tanítóknak. Harminczöt szavazattal bíró fiákerest felfogadtak 100—100 korona napidíjjal. A fiáncok egy része polgári ruhában, egy része egyenruhában korteskedett a korszakosoknál és trafikosoknál. Akik nem voltak hajlandók a kormánypárt szavazni, azokat megfenyegették, hogy elveszik az italmérsi vagy trafikjogot. Ifj. Szemző Gyula főispán magához rendelte a tisztviselőket és rájuk parancsolt, hogy korteskedni járjanak. Huzók Lukács tanítóképzőintézet tanár nem akarta kitűzni a Podmaniczky lobogóját, áthelyezték Erdélybe és egyben ráüzent a főispán arra a 8 tanárra, aki a függetlenségi párthoz tartozik, hogy ha ki nem tűzik a zászlót, őket is áthelyeztetik. A választást megelőző napon esendörök szállották meg a függetlenségi pártirodát, és az összes körözött gonosztevőket ott keresték. A függetlenségi párt vezető emberei ellen bünyfenítő feljelentést tettek. Trafikánt Károly tekintélyes kereskedőt kedden délután beidéztek a rendőrségre. Ott felmutatták neki ezt a jegyzéket, ami éppen fel volt nála jegyezve, hogy a bajnai jéggyár részvénytársaság részvényeire ki mennyit fizetett be. Azt mondták, hogy azok megvesztegetett polgárok (csupa gazdag ember). Trafikántot letartóztatták és ott tartották a választás után való napján délig. Trafikánt volt az első városi és szállás városi főkortese a függetlenségi pártnak. A választás napján Osztrancs Géza kormánypárti kortes 200 koronát fizetett Bonkhardt Lajos asztalosnak, hogy szavazzon a kormánypárt. Bonkhardt átadta a pénzt Dreischer Gyula választási elnöknek. Ez elrendelte Osztrancs letartóztatását, de a esendőség a parancsot nem teljesítette. A kormánypárt a nyílt utcán fizette ki a megvesztegetési pénzeket. A közkórház elmeorvosztályából ápolók vezették a szavazó helyiségbe Binder Ferenc és Jenovay Kálmán elmebetegeket. Leszavazott hat halott. Esti tíz órakor így is csak úgy tudtak felvergődni, hogy 12 szavazattöbbségük volt. A kortesek kimentek a pályaudvarra, hogy bevigyék a vasuton érkező szavazókat. A esendőség azonban a függetlenségi embereket kiszorította a peronról. Mégis több függetlenségi polgár kocsi kapott, bement a városba leszavazni. A szavazó helyiség azonban nem juthattak, mert a katonai kordon a kapunál tovább nem engedte őket. Egy műasztalost, aki azt mondotta, hogy elmegy leszavazni Rajkra, 5 esendőr kísért a lakására és megtiltották, hogy a lakását elhagyja. Így győzött báró Podmaniczky 2 és nem 20 szavazattal. A választás ellen természetesen petíciót adnak be. Erre a célra a polgárság a maga körében egy napon 16 ezer koronát gyűjtött.

Nyíregyháza. Hogy a nagy kisebbségben maradt munkapárt leplezze tehetetlenségét, a fővárosi lapokat merész koholmányú hírekkel árasztotta el, sőt nem áttalotta azt sem, hogy a belügyminiszterhez távirati feljelentést tegyen a városi hatóságok ellen. E távirati feljelentés valótlanágát legjobban dokumentálja a központi választmánynak, hova az elintézés végett beküldetett, követező határozata:

„A központi választmány megbotránkozással vette tudomásul a belügyminiszter ur rendelkezésére csatolt, egész terjedelmében valótlanágokat tartalmazó feljelentést és a választási elnök, helyettes elnök, küldöttségi elnök és küldöttségi helyettes elnököknek a központi választmány előtt szóval előterjesztett és ezen jegyzőkönyvhöz eredetiben is mellékelte nyilatkozatai figyelembevételével s a megjelent központi választmányi tagoknak saját, közvetlen tudomása és tapasztalata alapján elhatározza: hogy, habár a választási elnök eljárásának tisztasága és reputációjának megvédése érdekében a legmesszebbmenő és legszigorubb vizsgálat megkezdésének elrendelését kérte, arra való tekintettel, hogy a panaszfeljelentés minden adata teljesen valótlan: a vizsgálat elrendelésének szük-

ségét fenforogni nem látja. Ezen jegyzőkönyvet a központi választmány összes jelenlevő tagjai hitelesítik.“

Kovácsna. Minden törvényiszteletet megszüntető szemérmetlen hatalmi terror, erőszak és megvesztegetés alkalmazásával legyőzte Kovácsna a munkapárt Zakariás Jánost. A választást megelőző napon még biztos volt Zakariás nagy többsége. Ennek tudatában a munkapárt főkortese, gróf Mikos Ármán zabolai nagybirtokos — ki gróf Khuennal rokonsági viszonyban van — és báró Szentkereszt Pál főispán Zakariást visszalépésre akarták reábirni. Előbb dr. Kozma Miklós Zabolán tartózkodó hosszufalusi ügyvédet kérték fel közvetítésre, kijelentve, hogy 100.000 koronát és költségekre 35.000 koronát fizetnek, hogy ha Zakariás visszalép. Dr. Kozma azonban e közvetítésre sem vállalkozott. Ekkor gróf Mikos és társa, Bodó Endre zabolai kereskedővel akarta közvetíteni. Bodó meg is jelent Zakariásnál és dr. Czeglédi Miklós jelenlétében akarta ajánlatát előterjesztetni, de már a bevezetésnél oly rideg visszautasításra talált, hogy tovább szólni sem mert. A megvesztegetési kísérlet meghiúsulta után teljes dühvel fogtak újból a küzdelemhez: a legsemmérméletlenebb eszközökkel. A kerületben határtalan az elkeveredés a bűnösen visszaélők ellen. A népharag kitérőseit csak az a remény fojtja még vissza, hogy a magyar bíróságok igazságos ítéletele fog sújtani a törvényt és közszabadságokat lábba tiprókra.

Székelyudvarhely. A városi kerületben, ahol 60 szótöbbséggel a Justh-párt jelöltjét választották képviselővé, a nemzeti munkapárt hívta meg az a szándéka, hogy petícióval támadják meg az új képviselő mandátumát azon az alapon, hogy hiteles jegyzőkönyvi megállapítás szerint a Justh-párt korteseinek terrorizmusa és eselvetési következtében a munkapárti jelölt választóinak két nagyobb csoportja nem juthatott a választási helyiségbe.

Marostorda. Marostorda vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt közgyűlést tartott. A közgyűlés igen hevesen igérkezett és ezért egy a főispán pártiak, mint az ellenzéki párt igen nagy számban vonult fel. A közgyűlés tárgya Körösy József főszolgabírónak felfüggesztése volt. Az állandó választmány határozatát fogadta el a közgyűlés Köllő Ignác alispán hozzászólása után, hogy a törvényhatóság a közigazgatási bírósághoz ir fel a főispán e ténykedése ellen. — Jeney Ernő eszévi körjegyzőt hivatali vesztegetés miatt ma felfüggesztették állásától.

Csenger. A választás alkalmával a munkapárt jelöltjének, Szuhányi Lajosnak emberei Luby Béla néhány választójával, akiket terrorizálni akartak, összeszólalkoztak. A rendet helyreállítani akaró Kölesdy Lajos esendörormestert a veszekedés hevében lerántották lováról, aki erre egy embert agyonszur, többeket pedig megsebesített.

Nagysomkut. A választás alkalmával a román választók összetűzték a esendörökkel, akik egy ember agyonlőttek, többet pedig súlyosan megsebesítettek.

Zombor. Fernbach Péter, a zombori kerület függetlenségi és 48-as párti jelölt választói a választás ellen, amelyen a vesztegetések és erőszakosságok egész sorozata történt, petíciót nyújtanak be.

Szegvár. Vasárnapi jelentésünkkel szemben ma azt a hiteles értesítést kaptuk, hogy az a hír, mintha Cicatricis Lajos, Csongrádmegye főispánja a jegyzőkkel és szolgabírákkal együtt presszionálta s vásárolta volna az ellenzéki szavazókat, a valóságnak egyáltalán nem felel meg. A főispán nem is avatkozott a kortes mozgalomba s így a hírhez fűzött megjegyzések is elcsúsznak.

Az első összeférhetlenség.

Burdia Szilárd karánsebesi képviselő ellen a nemzetiségi párt részéről nyomban a képviselőház megalakulása után összeférhetlenséget fognak bejelenteni. Burdea ugyanis a megye ellenőrzése alatt álló karánsebesi vagyonközösség elnöke és mint ilyen fejelemileg a megye hatósága alatt áll.

Június 5-ikén választott:

Nagykőrös. Választók száma: 2095. Képviselte: Barabás Béla Kossuth-p. Jelöltek: Bakó József Kossuth-p., ifj. Barabás János Justh-p. Bakó Józsefet 170 szótöbbséggel megválasztották.

Június 6-ikán választott:

Liptómege.
Liptószentmiklós. Választók száma: 3975. Képviselte: Bella Mátyás tót nemz. Jelöltek: Zsilinszky Mihály kormp., Ruzsák János tót nemz. Zsilinszkyt 250 szótöbbséggel megválasztották.
Rózsahegy. Választók száma: 3295. Képviselte: Beniczky Ödön népp. Jelöltek: Angyal József kormp., Bajor Károly tót nemz. Angyal Józsefet 645 szótöbbséggel megválasztották.

Ugocsa megye.

Halmi. Választók száma: 2633. Képviselte: Fogarassy Zsigmond Kossuth-p. Jelöltek: Bródy Ernő kormp., György Endre kormp. Bródy állandóan vezet, megválasztása bizonyos.
Nagyszőlős. Választók száma: 1981. Képviselte: Bródy Ernő demokrata. Jelöltek: Barta Ödön p. k. 48-as, Bródy Ernő kormp. Bródy visszalépven, Barta Ödönt egyhangulag megválasztották.

A pártok számaránya.

A 407 kerületben lefolyt választások eredménye a pártok szerint így oszlik meg:

Kossuth-párt	52
Justh-párt	32
Pártonkívüli 48-as	12
48-as kisgazda	3
Munkapárt	245
Pártonkívüli 67-es	19
Néppárt	13
Keresztényszocialista	1
Demokrata	2
Nemzetiségi	8
Összesen	387

A munkapártnak tíz kettős mandátuma van, így tehát 235 a tényleges képviselőinek száma. Pótvalasztás lesz 20 helyen.

Pótvalasztások.

Június 16.
Mohács, Kisjenő, Székelyhid, Peér.

Június 17.
Zenta, Sárkeresztur.

Június 18.
Somogyzáll, Hódmezővásárhely.

Június 19.
Gyoma, Versecz.

Választási naptár.

Június 7.
Városok: Szatmár.

Június 8.
Városok: Fiume, Ujvidék.

Június 9.
Városok: Szarvas.

Június 10.
Városok: Kézdivásárhely, Szentcs.

Képviselőknél korhú, magyar díszruhát, elegáns kiállításban, olesón készítenek Tiller Mór és Tarsa udvari szállítók, Budapest, Váci-utca 35. szám alatt.

KÜLFÖLD.

A monarchia és a szandzsák. Néhány nap előtt a szerb lapok egy része azt a szenzációs hírt terjesztette, hogy a szerb kormány néhány nap előtt Pétervárról értesült, hogy Ausztria és Magyarország rövid idő múlva a novibazári szandzsákot újból megszállja s hogy a monarchia ezen lépése ellen sem Törökország, sem Oroszország nem fog kifogást tenni, a szerb sajtóiroda fel van hatalmazva annak kijelentésére, hogy ez a jelentés egészen valótlan és az illető lapnak tudósítója találta ki rosszakaratu ezézzattal, hogy hasonló riasztó hírekkel a kormánynak kellemetlenségeket okozzon. A török sajtóiroda is megcáfolja azt a szerb hírt, hogy a szandzsáknak egy küldöttsége Boszniába ment, hogy I. Ferencz József királytól a szandzsák annexióját kérje.

A krétai veszedelem. Konstantinápolyból jelentik, hogy Monasztirban és Smyrna környékén, sőt egész Kisáziában nagy a harczi kedv Görögország ellen Kréta miatt. A nép önként fegyverkezik, bujtogatók járják be a falvakat és lázítják a lakosságot, hogy ragadjon fegyvert Görögország ellen. Monasztirban már százával jelentkeznek az önkéntesek. A porta tilalmat adott ki, amelylyel elejét vette a lovak és öszvérek exportjának. A görög hadügyi kormány behívta az 1907. évi tüzértartalékosokat.

Egy újságíró beszélgetést folytatott a krétai kérdéssről a görög királylyal, ki a következőket mondta:

1863. óta ülök a trónon és az első óra óta nyakamon a krétai kérdés. Amikor Boszniában és Herzegovinában zavargások keletkeztek, melyek veszélyeztették az osztrák-magyar határt, Európa a berlini kongresszuson megbizta Ausztria-Magyarországot, hogy szállja meg Bosznia-Herzegovinát és teretmsen ott rendet. Hát nekünk ne lett volna jogunk Kréta megszállására? A krétai kérdés csak nem akar megnyugodni, kivált 1886. óta. Akkor vonult be a bolgár fejedelem Filippoliszba. És nálunk sehogyan tudták megérteni, hogy miért nem érvényesíthetjük mi is a mi nemzeti jogainkat Kréta-szigetén. Szomorú harcoknak volt a színhelye Kréta. Nincsen Krétában család, melynek legalább egy tagja el ne veszett volna a forradalmakban, a függetlenségi harcokban.

Most ismét felmerült az eskü kérdése. A krétaiak oly jó görögök, mint azok, akik a jóni szigeteken laknak, de hát Európa most Törökországnak udvarol és mi görögök kénytelenek vagyunk a rövidebbet húzni. A krétai kérdés nélkül kitűnő viszonyban lehetnénk Törökországgal. Azt hiszem, nem követelnek jogtalanságot, amikor azt mondják, hogy Európában minden igazságos érületű embernek Krétának Görögország által való annektálása mellett kell lennie.

Konstantinápolyban a rendőrség házról-házra jár és összeállítja a görögök névjegyzékét. Ha a krétai bonyodalom kiélesedik, akkor a görögöket kiutasítják Konstantinápolyból.

Török képviselői körökben nagy többsége van annak az eszmének, hogy a kormány terjesztse elő törvényjavaslatot a görögöknek Törökországból való kiutasítására. A porta hajlandó is ilyen törvényjavaslatot előterjeszteni és utal Románia példájára, amely hasonlóképpen járt el.

Dernburg lemondott. A „Münchener Neuesten Nachrichten” jelentése szerint Dernburg államtitkár lemondott és már a legközelebbi időben elvált a gyarmatügyi hivataltól, anélkül, hogy más állást vállalna. A Wolff-ügynökség megjegyzi, hogy erre vonatkozó megbízható információt nem kaphatott.

A sértő encyklika. Római jelentések szerint az a felháborodás, amely a legutolsó encyklika miatt egész Németország protestánsai között támadt, a Vatikánt hidegen hagyja. A szentszék kizártnak tartja, hogy a porosz követ részéről diplomáciai lépések történhessenek, mert az encyklika tisztán vallási aktus, csupán a szentszéknek a németországi katolikus püspökökhöz való viszonyát érinti, tehát kívül esik a diplomácia hatáskörén. A pápa egyáltalán nem akarta vele megbántani a német protestánsokat, de tanácsot sem fogad el tőlük arra nézve, hogy miképpen vélekedjék a németországi katolikus papság reformtörvényeiről. A porosz képviselőházban, amely e hét végén ül össze, kétségtelenül heves vita fog kerekedni az interpellációk fölött a pápa encyklikája tárgyában. *Belhmann-Hollweg* birodalmi kancellár a vita során rövid nyilatkozatra fog szorítkozni, de amilyen rövid, éppen olyan határozott is lesz a kancellár nyilatkozata. Meg fogja róni a pápa encyklikájában foglalt éles kirohanást.

A kínai zavargások. Majdnem naponként érkeznek hírek a Jangce vidékéről, hogy a dinasztia és a kormány ellen zavargás készül. Az összes követségek leveleket kaptak, amelyekben az idegenek lemondásáról fenyegetőznek, ha a kormány az idegeneknek és a mandzuknak segítséget nyújt. Ezeket a leveleket Pekingben nem veszik komolyan. Délen meglehetősen bizonytalan a helyzet, de az északi tartományok nyugodtak. Pekingben nem félnek rendzavarástól, mert a kormány ura a helyzetnek. A mankingi kiállítás tegnap széleskörű óvintézkedések mellett nyitották meg. Csak a hatóságokat és a kiállítókat engedték a megnyitásra. A helyzet változatlan. A hétezer főnyi helyi csapatot lefegyverezték és más csapatokkal helyettesítették.

Ujabb jelentések megerősítik, hogy a Jungce-kiang völgyében nőttön-nő az idegenellenes lázadás. Sikiangban a misszionáriusok hazaküldték az iskolákból a külföldi alattvalók gyermekeit, mert ott nagy a veszedelem. Jenkesben a külföldiek önkéntes polgárőrséget alakítottak és fel-fegyvereztek. A nankingi kikötőben német, amerikai, angol, francia és japán hadihajókon kívül három kínai cirkáló és egy kínai torpedó-flotilla horgonyoz, a város helyőrségében 12.000 főnyi hadosztály van összpontosítva, amelynek főfegyverkezése és szervezete egészen európaias.

Szárnyas gépek harcza.

— A budapesti repülőversenyek. —

Budapest, június 6.

A nyári nap perzselőn tűz a homokos mezőre. Az egyik szögletben összebujva állnak a hangárok: külön deszka-palota mind-egyik gép számára, melyeknek frissen fűrészt nyers fehér oldala csillog a napban. Csinos, utcákba rendezett falveska ez, melynek meg van a maga állandó lakossága, gépészek és szerelők, mindégyik aviatikusnak külön kitérborkara. A külön falnak, külön speciális élete van; lázas, fáradságos munka, furás, faragás, motorpróba egész nap, be a késő éjszakáig. A hangárfalut körülöfögő kerítés szelid oválisba hajlik ezután s magába öleli az államvasut és a czinkotaj viczinális közé eső egész mezőt. A napsütésben káprázó szem elfárad, amíg ezen végigtekint: balra egy kilométer hosszúságban a huszkoronás és tizkoronás tribünök, az ötkoronás, a kétkoronás, az egykoronás helyek már elvesznek a távolságban, messze, az akácok erdőik felé. Csak sejtí az ember az itt szorongó tömeget, néha a szél hoz arra felől halk, pianó zsebongást, azután, amikor egy gépmadár arra téved tompán, szordinosan éljenzés hangzik, nem látott ezrek lelkesedés viharának a távoli dübörgése... A tribünök környékén pedig tótt Budapest, sőt annál is több: napégetett vidéki arcok és borotvált külföldiek. A legszenzációsabb és legujabb nyári toalettek, kalap-költevények és csipkeköpeny-fantáziák mellett szélesen gesztikuláló, hangosan kaczagó, ragyogó szemű vidéki asszonyok a tavalyi divatban. És minden arcon jókedv: a rengeteg tömeg hamar elhelyeződik. A rendező-bizottság gondos, előrelátó munkája elejét vette minden fennakadásnak és kalamitásnak. Ugyesen, előzékenyen gondoskodtak mindenki kényeméről. A katonabanda szól, most a Gotterhaltét játszza, megérkezik az udvar, József főherceg és Augustus főhercszegnő. Az előkelő szocietásnak ok a koronái: bíborral borított udvari páholy az övék a legelőkelőbb tribün közepén. És amikor pattogva, kattogva berregni kezd egy motor, a fenséges ur ugyanolyan ideges érdeklődéssel kap a gukeréhez, mint valahol az egykoronás helyen az utczakövező. Egy keringő gépmadár delejesen szivja magához mindenkinek a tekintetét s ez az igazi demokratizmus csodája, amikor ugyanegy érzés dobbantja össze a fenséges ur és az utczakövező szívét...

A kép ilyen volt tegnap is, ma is. A keringő gépmadarak látványossága is örök egy és mégis mindig új szenzáció. A Blériot-röpülés gyönyörűséges izgalmi új változatokban, ugyanegy félórán megsokszorozza. A szárnyas gépek: döngnek, bugnak, mint a nagy darazsak. Egyidőben öt-hat gép a levegőben: a levegőhullámokkal együtt ringatózó biplánok; *Latham* meredekszárnyú, monoplánja, keeses, egyfedelű *Antionette*-gépek, hosszan elnyúlt halfarokkal. Repülő-ládák, légi szitakötők, fecskeszárnyak rajzolódnak bele az izzóan kék égbe, a gépmadarak egymást üzik, tul szállják egymást, lejtjenek a levegőben, mint a bukó galamb. Az egyik pilanatban itt berreg a gép előttünk: a propellerje oly sebessen forog, hogy csak egy halványan megrajzolt körnek látszik, azután keeses billenéssel ellebeg az utjelzésére kitérített

pillonok mellett, szédületes gyorsan kisebbedik, a motor zakatolása elhal a messzeségben s a mezei akácok fölött a gép úgy lebeg el, mint egy kiterjesztett szárnyakkal keringő óriási madár. Azután a hangárfalu felől fürge, kék vászonzubonyos munkások más gépet tolnak elő, egy pillanat és nyeregben ül az aviatikus, a gépészek belekapnak a csavar-szárnyakba, melyek óriási csápok módjára himbálóznak a gép orrán, meglóbálják, megavarják, a gépmadár dohog, bug mérgesen, a csápjaival szédítően hadonászni kezd és nekiiramodik... Egy perc múlva már ő is fönn lebeg a levegőben, nyilsebesen iramodik az akácok felé s mindjárt ott van a másik mellett, a második keringő, óriási madár...

A közönség pedig hamarosan ismerkedik s már is meg vannak a kedvencei. *Latham* és *Paulhan* a két matador első sorban természetesen. Am ezeket a neveket már úgy vettük át a köztudatból, hogy hódoló adóképen kijár nekik a csodálat. És a kevésbé ismert nevek-ből új kedvencek nőnek. Ezekkel valahogy melegebb és intimusabb barátságot köt a publikum. Egy jovialis képű, kövér orosz ember elsősorban: *Efimov*, aki kék zekéjében és porcelán nadrágjában nehézkesen ödög végig a hűpehupás mezőn, de nyomban fürge lesz, amint hatalmas biplánjára kap s rövid start után nekivág a levegőnek. Tegnap a verseny kezdetén szeles volt az idő, a közönség türelmetlenkedett. *Paulhan* volt az első, aki rövid ugrásra a gépére szállt. Ezzel a rövid ugrással azonban rekordot tört meg és új világrekordot teremtett: a tízenegy méteres nekifutás startoló rekordját. *Paulhan* már megint a földön volt, amikor jött *Efimov*: röviden ugrik ő is, azután nem törődve a nyaktörő szállal, neki vág a mezőnek. Taps és riadó éljenzés köveskörül a mezőn: a szimpatikus, megtermett orosznak köszöni a közönség az első igazi repülés szenzációját. Most azonban *Paulhan* is nyomon száguld, felszállás után egyet fordul a levegőben, azután utánna vág az orosznak: üzi, hajtja, utoléri, elkerül fölötte.

Kinet egy Farman-biplán és *Pischof* egy maga konstruálta monoplán gazdája kitaró röpüléseikkel szerezték meg a közönség kegyét. Tölvetik magukat a levegőbe, azután a pilonok mentén nekiindulnak a körözésnek. Egy kör: három és fél kilométer és ok jönnek tizszer, huszszor, órahosszáig. Alattuk új gépek startolnak, gépek fölborulnak, az emberek tapsolnak és éljeneznek, ok csak egykedvűen rajzolják a köröket...

A város felé a láthatáron gyárkémény-erdő sorakozik. A közönségnek ez a szél-mérője: hogy ha a kormos fekete füst egyenesen fölszáll s lassan szétterül a levegőben, vigan megy a repülés. Hogyha azonban a füst hosszan elesapódik, ez annak a jele, hogy a szél erősödik: a gépmadarak egyre-másra libennek vissza a földre, ilyenkor néha egy órára is üres a levegő. Még hozzá kell szokni a közönségnek ehhez, a mi közönségünk ideges és türelmetlen, várakozás nélkül sokszor és sokat akar látni a pénzéért. Pedig repülés nélkül is kellemes idekinn: a szabad mezőn társaságok verődnek össze, flörtök szövődnek, ismerkedések történnek. És terített asztalok

is várják azokat, akik megéheztek. Az igaz, hogy a terített asztalok mellett nehéz ételt kapni, mert rossz a kiszolgálás, azután ha megkapta az ember az ételt, jó ha nem megy el az étvágya attól, amit a pecsétes ruhába öltözött pinczerek piszkos edényben eléje szereznek. Végül pedig, ha éhes volt is, meglátja, hogy evett, akkor, amikor fizetésre kerül a sor, elveszik tőle a becsületes, normális árak kétszeresét és háromszorosát. A levegőjárás különben ma annyira illojális volt, hogy József főherceget is megrézfálta. József főherceg öt óra után érkezett, amikor az első repülések befejeződtek. A gyárkémények ekkor már rosszat jósoltak, friss szél kerekedett, néhány csepp eső is esett, a város felé fölfelvilámló sötét viharfelhők usztak.

A főherceg várt egy óráig, másfél óráig, akkor türelmét vesztette s autójára ülve, elhajtott. Pedig aligha ért még a gyárkémény fövéig, amikor a szél már elállt, a kémények fölött lomhán feküdt el a kormos, nehéz füst és szépen rajzolt ivben levegőbe emelkedett az első repülőgép. *Kinet*, aki ezután le sem jött a légből egy óra és nyolcz percig, amivel megjavította a tegnapi eredményét.

És a türelmetlenek megcsufolására a nap szenzációja tegnap is, ma is alkonyat tájára esett. Tegnap két biplános: *Chaver* és *Frey* lendült neki ostromolni a magasságot. Lassu körözéssel szálltak feljebb... feljebb... a gép fokozatosan kisebbedik, a rémítő magasságban a motor bugása is elhal, a szétterülő szárnyak egy kis ponttá zsugorodnak... Azután *Chaver* csinálta meg azt a bravurt, hogy a levegőben elállította a motorját, azután szédítő gyorsan — épen a fejünk fölött zuhant lefelé. A lélekzet eláll az emberekben: a gép azonban egy keringő ivben szépen simán siklik le a mezőre. A rekord mégis a *Frey*-é lett 184.5 méter magassággal. A mai nap szenzációja pedig az volt, ahogy a bravuros orosz *Efimov* szintén alkonyat időben megdöntötte a *Frey* rekordját.

Apróbb balesetek nélkül természetesen nem megy az ilyen nyaktörő verseny. Tegnap egy fordulónál *Latham* rongálta meg gépjen a szárnyát és a csavarját. Ma abban feltel a napja, hogy csavarját próbálgatta. *Chaver* ma újra startolt a magyarországi díjért, azonban a gépe földhöz vágódott és alaposan összetört.

A nap már régen lenit a láthatáron, esti szürkület van s opál színek ömlenek el az égen, amikor az utolsó gép is lesiklik a földre. S megindul a népvándorlás vissza a kigyulladt villanyfényes város felé...

Első nap.

A régen várt repülőhöz vasárnapja végre ránk köszöntött. A hetek óta tartó lázas készülődés a főváros minden helyén élénken észlelhető mozgalmassá lázza fejlődött és már a kora déli órák eseményszerűen mulattak el.

A közlekedési eszközöket már délben ostrom alá fogta a közönség. Villamos kocsik, vízfűtőszekerek hihetetlen gyors egymásutánban teltek meg s a vasúti sínek egész délután hat óráig viselték magukon a zsúfolásig megtelt, kifelé mozgó waggonok terheit. Közbeeső állomásokon való felszállásról szó sem lehetett. S akiket rendez utjuk vitt Kőbánya vagy Czinkota felé, kénytelenek voltak a belső állomásokra bezarándokolni, hogy valahogyan eljussanak ocsó utazásuk céljaihoz.

Pérsze kocsikban, automobilonként másként esett az ut. Gyors egymásutánban prüszkölték a tituló autók, gördültek a hintók a Rákosszéki felé. Első nap lévén, a kíváncsi közönség azt hitte, hogy a versenyek három óra körül kezdődnek és senki sem akart elmulasztani

egy légesavar csattogást sem. Így történt aztán, hogy három órakor már a nagytribün háta mögött szabályos sorrendben álltak a gépkocsik, fogatok és egyfogatúak brigádjai.

De míg a publikum elérkezett a jól őrzött aviatikai titkok deszkakerítéséig, addig át kellett esnie a műsor, levelezőlap és egyéb elárúsítók kezéin, akik amerikai módra mindent eladásra kínáltak, aminek az aviatikával némi köze van.

Bent a telepen azonban mindenütt a legnagyobb rend. Senki és semmi sem zavarja az embert, hogy nézzen és gyönyörödjön. Kétségtelenül a rendezés ügyességének tudhatjuk be. Az Aero Klubnak ugyszólván minden egyes karzallagos tagja maga volt a megtestesült előzetkenység. *Windischgrätz* herceg, gróf *Zichy* Béla, *Püpy* titkár, *Gállos* Kálmán igazgató, *Krausz* Simon és a többiek nem szüneteltek meg szolgálni a hozzájuk fordulókat érdeklődőket. Mindenkit kielégítettek s udvarias diplomáciájukkal megerősítették a közönségnek a versenybe helyezett bizalmát.

Ez még fokozódott akkor, amidőn megjelentek a nálunk még nem látott szárnyas madarak és hatalmas ívekben szeltek a levegő biztos kezű vezetőik parancsára. Ilyenkor nem volt osztálykülönbség a különböző áru nézőhelyek publikuma között. Taps és éljenzés fogadta a nézők felé visszakeringő repülőmestereket. *Efimov*, az elegáns orosz, aki úgy látott körüllegenni a teret, mintha soha sem lenne szándékában lejönni. *Paulhan*, a startrekordjavító, amint kalapnélkül szállongva lemosolyog, *Kinet*, *Wagner*, *Wienciers*, valamennyien belelopták magukat egy szempillantás alatt a közönség szívébe. Valami kifejezhetetlen csodálattal vegyes tiszteletet tudtak maguk iránt ébreszteni ezek a vakmerő emberek, amint merész produkcióikkal belépillantást engedtek a jövő közlekedési eszközeinek rejtélyes világába.

Pérsze egyelőre még számottevő ellenfelük a szél. Úgy, hogy időnként szünetet kellett tartani a versenyzésben. A rákosi szél rendszeren estefelé szokott elülni és hét óra körül volt a tulajdonképeni versenyzés. Hét repülőgép ivelt szerte a levegőben, feledhetetlen látványt nyújtva a zsebkendőket lobogtató, viharosan éljenző közönségnek.

Késő este volt már, mire leszállottak a pilóták s a morajló, tízezrekre menő publikum megkezdte vándorútját a villanyfényben fürdő fővárosra, mely sokszere szórakozásával várta a versenyről megtért közönséget.

(Repülés előtt.)

Három óra régen elmúlt már, amikor a jelzőárbócon megjelent a fehér zászló. A kodex szerint azt jelentette, hogy valószínűleg lesz repülés. Valószínűleg és nem biztosan, mert a szél erősen pergette még a zsúri emelvényére erősített szélmérőt.

A sportbiztosok automobilonként siettek elfoglalni a számukra kijelölt zászló állványokat, a pillonokat. Lovasrendőrök helyezkedtek el a tér közepén és a mentők elvonultak egyes állomásaikra, hogy mindenütt kéznél legyenek.

A nagy tribünnél megszólalt a katonabanda s a fel alá hullámzó korzó közönség repeste leste a árbócz jelzéseit. A gyönyörű társaságban ott voltak: Gróf Andrássy Gyula, neje és az Andrássy gróf-kisasszonyok, gróf Hadik János és Hadik grófkisasszonyok, *Windischgrätz* Lajos herceg, a versenyek főintézője és neje, gróf Andrássy Géza, gróf *Zichy* János és neje, gróf *Semsey* László, gróf *Torockay* Miklós, gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök és neje, gróf *Hadik-Barkóczy* Endre és neje, *Almássy* Zenke grófné és leányai, *Ullmann* Adolf és neje, báró *Madarassy-Beck* Gyula és neje, *Boda* Dezső és neje, dr. *Kohner* Adolf, *Posner* Alfred lovag és neje, *Szüllő* Géza, *Giesswein* Sándor, *Muzsa* Gyula, *Papp* Géza orsz. képviselő, *Bározy* István polgármester és neje, báró *Bornemissa* Elemér, *Lánczy* László főrendházi tag és neje, gróf *Széchenyi* László, gróf *Széchenyi* István, báró *Hatvany* József, gróf *Károlyi* Imre, gróf *Wass* Béla, *Zichy* Béla Dezső, gróf *Szatmáry* Sándor, gróf *Edelsheim-Gyulay* Lipót, báró *Guttman* Vilmos stb. És ragyogó szín pompában, ékes toalettekben a főváros legszebb asszonyai, leányai.

A várakozás nem volt hiábavaló. A jelzőárbócon csakhamar megjelenik a *Paulhan* száma. *Paulhan* repülni fog!

(Paulhan rekordja.)

A közönség a korlátok felé törekszik. Munkáissal jön *Paulhan* Farman biplánjával, hogy a startverseny háromszor koronás díjért szálljon. A gépet kivontatják a bangárból, négy szerelő szorgoskodik körülötte. *Paulhan*, a london-manchesteri ut fiatal hőse, szürke zakóban, fődetlen fővel jön. Pedig erős szél kerekedik, kétségessé téve, vajjon látunk-e ma repülést igazán. A 17-eszel jelzett biplánt elhúzzák a zsúritól jobboldalra eső starthelyre.

Három óra ötvenkor felül a gépre, hátul az egyik mechanikus megforgatja a légesavart, a gép kattogni kezd és *Paulhan* kitárja két kezét, a mechanikus elereszti a gépet.

A biplán néhány métert szalad, egy zökkenéssel mintegy méternyire hirtelen emelkedik, aztán husz méterrel odább leszáll. A versenybiztosok nézni kezdenek s aztán a gépet visszatolják a startvonalra. *Paulhan* a startverseny díjért indul. Ezt a versenyt az nyeri meg, aki gépének adott jelre történt eleresztésének helyétől mérve a legrovidebb ut befutása után hagyja el a talajt.

A versenyt *Paulhan* megismétli. Ismét az előbbi jelenetek. Huszonöt méterrel odább újból leszáll.

Ekkor a jelzőárbócon megjelenik egy fehér kör, ami azt jelentette, hogy *Paulhan* világrekordot javított!

Az első nagyjelentőségű eredmény, amely *Paulhan* annak, hogy csak a következő napokon valaki le nem veri rekordját, a 3000 korona első díjon kívül külön 2000 korona rekordjavítási díjat is hozott.

(József főherceg megérkezése.)

Paulhan éppen harmadszorra eresztette neki gépét, amikor elővezették a 23-as számú biplánt. Ez *Efimoff*-nak, a jeles orosz aviatikusnak a repülőgépe, aki a legutóbbi nizzai versenyeken tünt fel vakmerő repülésével.

Mialatt *Efimoff* gépe a starthoz állt, udvari automobilon megérkezett *József* főherceg és *Augusta* főhercegnő. Velük volt a kis *József Pórensz* főherceg is. Kiséretükben voltak gróf *Szapary* József főudvarmester, *Orczy* Szeráfin bárónő főudvarmesternő és *Magyhényi* Anna udvarhölgy. A főhercegi párt az udvari páholy feljárománál gróf *Andrássy* Géza fogadta a versenyintézőség nevében. A főhercegek és kíséretük azután helyet foglaltak páholyukban s mindvégig élénk érdeklődéssel kísérték a versenyek lefolyását.

(Efimoff és Paulhan.)

Négy óra 5 perczkor *Paulhan* újból felszállt és 20—25 méter magasságban egy kört repült. A közönség zajosan magtapsolja *Paulhan*-t, aki egy kör után, nem messze a starthelytől, újból szép simán leszáll. *Paulhan* 6 méter 80 centiméterrel döntötte meg az eddigi startrekordot. A 17-es biplánon *Efimoff* is kétszer próbálkozott a startversenyben, de *Paulhan* előbbeni rekordját nem tudja elérni. A második próba után felötör a levegőbe és 35—40 méteres magasságban kezd keringeni a hatalmas pálya körül, hogy az időtartam-versenyért mérközzék. Nagy köröket irt le, egymásután repül körül a légben a biplán méltóságteljesen. Tíz perczvel később *Paulhan* is levegőbe száll az időtartam verseny díjért. A motort megindítják és a biplán zúgra gurul mintegy ötven métert, aztán enyhe szögben emelkedik a levegőbe. Most már ketten vannak a légben. Két egyenlő biplán. *Paulhan* csakhamar 50 m. magasban repül el a nagy tribün előtt, ahonnan zúgó tappsal és kalaplobogtatással üdvözlik. Mintegy kilométernyi távolságban repül *Efimoff* előtt, de a távolság egyre nő. *Efimoff* gépe simábban uszik a légben, *Paulhan* hullámzik folytonosan, de sokkal gyorsabban repül és biztosabban veszi a fordulatokat, nem csinál olyan nagy átmérőjű kanyarulatokat, hanem majdnem 30 fokos szögben balra dülve, közvetlenül a pilonok mellett repül el fordulóban is. Az ötödik körnél *Paulhan* újból beérte a sokkal lassabban

repülő Efimoffot s még magasabba felszökelve, elhagyja maga mögött.

A szél azonban még mindig erős, nem egyértelmű, hanem lökésszerű. Efimoff 7 perc és 38 másodpercig volt a levegőben, összesen 6 kört, tehát körülbelül 18 kilométert röptelt be s aztán leszállt. Paulhan ez alkalommal felőráig repült s aztán az erős szél miatt 5 óra 16 perczkor leszállt a hangárok elé. Összesen 12 kört és 67 métert repült meg.

(Versenyszünet.)

Közben a szél annyira erősödött, hogy a további versenyzésben szünetet kellett tartani. Paulhan, aki éppen a szél miatt volt kénytelen negyedhatkor a repülést abban hagyni, kijelentette a jury előtt, hogy sohasem volt olyan veszedelmes helyzetben, mint tegnap délután. Paulhan gépét visszatolták a hangárba s ismét várakozni kellett. József főherczegék megunták a várakozást és eltávoztak annak ígéretével, hogy újból ki fognak jönni.

(Latham lezuhant.)

Félhét körül végre alább hagy a szél. Elsőnek Efimoff szállt fel közvetlenül a hangárok előtt és kijelentette, hogy valahányszor felszáll, a terhelési versenyt kivéve, az összes versenyekre pályázik. Efimoff elindulásakor a szél sebessége 3 méter volt másodpercenként. Efimoff 30 méter magasságban kering a pálya körül. Nagy ívben kanyarodik ki a vasúti töltés mellett felállított palánki, ahol éppen egy személyvonat megy el. Az utasok mind az ahlaknál állnak és kendőiket lobogtatva üdvözlöik. Efimoff gépe versenyre látszik kelni a vonattal és csakhamar el is hagyja.

Háromnegyed hétkor kitolják a hangárok közül Latham monoplánját. A 31-es startszámot viseli, fecskefarku, csinos, karsu gép. A szívós francia aviatikus hat óra ötvenkor felül a gépre. A légesavart megindítják, kelepelni, berregni kezd, aztán eláll. A kísérlet többször megismétlődik. A gép nem működik rendesen. De Latham nem tágit. Hat óra 50 perczkor szétárja kezeit, a gépet eleresztik s a monoplán gurulni kezd kerekre, majd balra bekanyarodik a tér közepe felé és felemelkedik mintegy másfél méternyire. Látszik, hogy nehezen mozog.

A monoplán jobb oldalra dől, jobb szárnya felturja a földet, körülötte porfelhő képződik. Egy pillanatra úgy látszik, hogy felborul az egész gép.

— Leesett! Eltörtött a gép! — hangzik ijedten az emberek ajkáról.

A monoplán szárnya még jobban belefuródott a földbe, farka magasra emelkedik, de nem borul fel, hanem egyik szárnyára támaszkodva, mintha megsebzett sólyom, megáll. Latham egy pillanatra sem veszítette el hidegvérét, nem esett ki. Elállította a motort és könnyedén leugrott a gépről. Lathamnak nem esett baja.

A következő pillanatban a tér közepéről Iovasrendőrök végtatnak a megsérült géphez, körülállják, a mentők is robagva sietnek ki, de nincs rájuk szükség. A karsu monoplán azonban nagyon megsérült. A szánkója és a légsavár jobb szárnya eltörtött, a jobb szárnyfelület és a motor pedig erősen megrongálódott. Latham maga a baleset okának valami motorhibát tart és azt hiszi, hogy két nap alatt újból rendbehozza gépét.

(Heten a levegőben.)

Miután a közönség meggyűződött róla, hogy Lathamnak baja nem esett, a figyelem a kitarthatóan repülő Efimoff felé fordul.

Közben egymás után emelkednek a levegőbe a többi versenyzők. Felrepül a 15-ös számú Kinet. biplán, majd Paul 21-es biplánjával. Ekkor már egyre-másra tolják ki a biplánokat, monoplánokat vegyesen, úgy hogy a közönség alig győzi megjegyezni őket.

Hét óra után néhány perczrel egyenesen a hangárból kiröpül Pischhof osztrák aviatikus a monoplánjával, amelynek sajtószere ujtása, hogy rendes alkatu automobil-motor foglal elől helyet s az hajtja a légesavart. Kinet ekkor már 100 méter magasságban, nagy sebességben röptel a pálya körül. Ugy Kinet, mint Pischhof ezzel a röptéssel

a terhelési versenyen kívül minden versenyszámra pályázik.

Csakhamar Winciers osztrák repül fel Antoinette-monoplánján. Most már öten vannak a levegőben. Gyönyörű körökben, berregve, kelepelve repülnek egymásután. Kinet folyton emelkedik. Ott kering még Efimoff is, akinek 23-as biplánját is jól ismeri már a nép. Pischhof monoplánjának gépje pöfögve hajtja a kereket. Ő fordul legkönnyebben. Gyönyörűen siklik el kis fordulattal a pilonok mellett, míg a biplánok messze kitérnek. Ő volt különben az első, aki intést kapott, mert két ízben is oly közelről érintette Efimoff alatta repülő gépét, hogy azt a légnomás majdnem lecsapta és lejjebb kellett szállnia.

Hét óra 28 perczkor Chavez francia pilóta Farman-biplánján felszáll a magassági díjért. Egy kör után már hatalmas magasságban repül el a tribünök felett. Két perc múlva vetélytársa akad a magassági versenyben. Frey Alfréd német aviatikus Sommer-biplánján emelkedik utána. Egyre magasabba és magasabba emelkedik a két versenyző, míg végre Chavez, három kör után hirtelen, meredek szögben, szinte zuhanva leszáll. A közönség ereiben meghül a vér, azt hiszik, hogy lesik! Chavez azonban ura a gépének és bámulatos precizitással a földre siklik. A bravuros mutatványt meg is tapsolták. A napi díjat azonban a magassági versenyben még sem tudta elnyerni, mert Chavez elért 162 méteres magasságát Frey Alfréd 184.3 méteres eredményével túlszárnyalta.

Bielovici, egy alig husz éves, fiatal ember, régebbi típusú Voisin-géppel próbálkozik. Startja kitünő, de egy kisebb kör után már leszáll. Azt mondja, hogy Efimoff nem hagyta előbbre jutni, egyre keresztelte a pályámat és kicsibe mult, hogy össze nem ütöktem vele. Volt egy magyar induló is. Adorján János monoplánjával, amely a Blériot-rendszernek változata, Adorján-Dédics-féle motorral, két óra husz perczkor kijött a tere, megindította a motort és fölugrott mintegy két méterre. De rögtön leesett. Adorjánnak és gépének semmi baja sem történt.

Efimoff a harmadik Farman-gépen startol és kilenc óra utánig repül. Mindenki elment a rendezőség közül, lámpák nem voltak és Efimoff a tér tulsó részén, az erdő mellett állt a gépével nagy sötétségben. Nagy nehezen találták meg.

Nyolcz óra tizenöt perczkor még Pischhoff startol a terhelési díjra, feleségével az oldala mellett.

(A győztesek.)

A már közölt magassági eredményen kívül, az első napi eredmények a következők:

A napi időtartamrepülésben első lett Efimoff (orosz), második Kinet (francia). Előbbi egy óra egy perc és 17 mp.-ig, utóbbi 59 perc és 32 másodpercig volt a levegőben.

Távolsági versenyben: I. Efimoff (59.548 m.), II. Kinet (56.840 méter).

A gyorsasági versenyben: I. Paulhan (francia), 10 kilométert tett öt perc és 85 mp. alatt, ami 71.2 kilométernek felel meg óránként. II. Pischhoff (osztrák), 66.4 km. óránkénti sebességgel.

(Mentők a versenytéren.)

A mentők már délben 12 órakor vonultak ki dr. Kovách Aladár királyi tanácsos igazgató vezetése alatt három automobillal és három mentőkocsival, 25 orvossal és 60 mentővel. Nyomában a megérkezés után megkezdtek a mozgóországok elosztását. Összesen öt őrseget állítottak fel, egyet a 10, egyet az 5, egyet a 2 és egyet az 1 koronás helyre. Az ötödik őrseg, a főőrseg, amelyet Kovách igazgató személyesen vezetett, a 20 koronás helyen, közvetlen a hangárok előtt volt felállítva. Az első őrseget dr. Lénárd., a másodikat dr. Löbl, a harmadikat dr. Hajnal és a negyediket dr. Körömczy főorvosok vezették. Dacára annak, hogy igen napsütéses meleg idő volt, az egész délután tartó szél annyira cnyhitette a nap hevét, hogy az első napon napszúrás nem fordult elő. A versenytéren összesen 39 esetben nyújtottak első segélyt a mentők. Nagyrészt ájulási esetek voltak ezek, három sérülés volt, amely abból eredt, hogy a két koronás helyen az emberek megmarkolták a

szöges drótot. Ezeknek sérülése jelentéktelen volt. Valamivel súlyosabb baleset történt a repülőverseny területén kívül a belső Jászberényi-ut mellett elhúzó vasúti töltésen. Itt csoportosult ugyanis az ingyen publikum, akiknek száma, rendőri becslés szerint, meghaladta a harminczezret. Olyan nagy volt itt a tolongás, hogy az emberek szinte egymás hátán állottak. Ebben a nagy tolongásban azután egy szataloslegényt lelöktek a töltésről, úgy hogy mindkét lába eltörtött. A mentők a Rókus-kórházba szállították, ahol ma már meg is halt. A repülőverseny rendezőségének gondossága annyira terjedt, hogy nemcsak az első segélynyújtásra gondolt, hanem arra is, hogy ott a helyszínen operációkat is végre lehessen hajtani. A célból megkérték dr. Boross Ernőt, hogy rendezzen be ott egy műtőszobát. Ez meg is történt s első ilyen eset ez, hogy a gondosság annyira kiterjedt, hogy súlyosabb sérülésekre is számítva, műtőasztallal, antiszeptikus szerekkel és minden egyéb kellékkel ellátott operációs szobát rendeztek be. A műtőszobában dr. Boross Ernő, a Kereskedelmi Kórház kiváló műtőorvosa állandóan permanenciában van, úgy hogy ha egy súlyosabb kimeneteli lezuhanás történik, vagy a közönség között történik valakinek súlyosabb sérülése, az operáció, amennyiben az szükséges, azonnal fogantatosítható.

(Potya-nézők.)

A rendezőség mindent megtett a közönség érdekében és a vállalkozás megóvása végett, ami az óriási összegű befektetések folytán érhető is. De hiába vették körül palánkokkal a mezőt, potya néző akadt elég. Még hozzá kukkeresen vonultak fel helyeikre. Nagy huszezen lehettek a potyázók. Felmáztak fákra, háztetőkre. Egy-egy pad s egy stráfszekér, amelyen nagyszerűen lehet állni, aztán a vasúti feljáró kitünő helyet nyújtott. A vasúti átjárónál a repülőter szélén van egy kétemeletes finánczház. A második emeleti ablakokból már pompásan le lehet látni a versenytérre. A padláson a tetőnek az ereszehez érő szélén, kivettek néhány sor cserepet, azon kibújtak s nagyszerű volt a kilátás. Ötven ember is állott így az eresz fölött.

A versenytérrel szomszédos házakban, udvarokban, utcatorlatoknál külső tribünök rögtönöztek, filléres és jókilitásu emelvények társzekeréből, deszkákból, konflisokból.

A telepet egy oldalán a vasúti töltés határolja. Ezt — több kilométernyi távolságban — a 68. gyalogezred bakái, ezenkívül mozgó huszárországok ezáltal meg. Innen teljesen kiszorult az ingyen publikum. Annál nagyobb tömeg lepte el azonban a czinkotai viczinális mentét, ahol külön e célra czukraszok, pezsgősök, lacikonyhások és friss zizek egész sátor-táborra kínált vegyes üdülést a melegben kimerült publikumnak.

Különösen jól lehetett látni a versenyt a czinkotai viczinálisról. Ezért aztán akadtak élelmes utasok, akik fél délutánt a viczinálisra töltöttek. Hatszor mentek Czinkotára, hatszor jöttek vissza, hogy egyszer láthassák a vakmerő Efimoffot, amint átszeli a levegőt.

(Rabló-politika.)

Amilyen derék munkát fejtett ki a vezetőség, épp annyira rontották az ő sikerüket az élelmezési vállalkozók. Ami a kint lévő ugynevezett buffet-kben végbement, az egyenesen botrány. A szokásos rablópolitika jegyében garázdálkodtak.

Dr. Szuly Aladár főbírlője volt az étkező helyiségeknek csak azért, hogy az ő árúit méregdrága pénzen szózzák a kiéhezett publikumra. Szuly azonban tovább adta albréletbe a buffetket s miután négy embernek kellett koresni rajta, a közönséggel fizetették meg a rossz enni és inni valókat. Iztelen sápadt száláért 1 korona 60 fillért kellett fizetni. Egy vajás kenyér 80 fillérbe került. Aztán az a piszkos, rossz sör. Kis pezgős pohárban tele szódás habbal. A poharakat nem mossák ki s olyan edényekben szolgálták fel, ami tele volt ott hagyott sör vagy kávémaradékokkal. Az öt koronás helyen különösen botrányos élelmezési eljárások folytak, amelyek egyenesen közegészségügyi kihágást képeztek.

A versenyrendezés hallotta a sok panaszt s elhatározta, hogy embereivel szigorúan ellenőriztetni fogja a pizsokgazdálkodást, amire szép megjegyzéseket tettek a külföldi nézők. Ha Szuly csak megközelítőleg ilyen árakat merne kérni a boltjában, hamarosan becsukhatná a boltját. Persze ott jobb ennivalót is adnak, de a kifáradt, éhes publikumnak jó az aszott étel is.

Ilyen állapotok mellett nem csuda, ha a közönség jelentékenyebb része elkerülte az éthelyeket. De persze estefelé már 50 fillérért kínálgatták az imént 1 koronáért ajánlott rossz sonkás zsemleket, de az ördögnek se kellett. Egye meg a bérlő, mondták rá az emberek és bementek jóízűen és olesón vacsorázni a városba.

(Repülő újság.)

Igen kellemesen érintette a közönséget az a figyelem, melyben a négyeszer is megjelenő *Repülő Újság* részesítette. Az ügyesen szerkesztett, a helyszíntől *Viktor* írógéppel írt és a *Roneo* gyors-sokszorosítón nyomott újság minden órában közölte a versenyért újdonságait és hamarosan el is kapkodták. A *Roneo* részvénytársaság (V., Báthory-u. 1.) külön izéles újságházat kapott, ahol 30—40 alkalmazott, nők, férfiak vegyest szorgoskodtak a *Repülő Újság* körül. Izéles, szép és célravezető az ügyes ötlet, melyet a közönség azzal honorált, hogy minden egyes kiadást megjelenése után azonnal elszedett.

(Zsebtolvajok a repülőversenyen.)

A nemzetközi repülőversenyek, úgy látszik, nemcsak az érdeklődő közönséget vonzották magukhoz, hanem a zsebtolvajokat is fokozottabb munkára serkentették. A repülőversenyterén több vigyázatlan ember pénztárcáját és óráját esenték el. Legérzékenyebben károsodott meg dr. *Lazarevics* György pancsovai orvos, akinek a nadrágzsebéből elesenték a pénztárcáját, amelyben 1280.— korona készpénz, hajójegy és 9 darab 34,900 koronát érő kereskedelmi bank-részvény volt. — Ellopták még *Lakatos* András asztalosnak és *Illés* János magyar államvasuti irodakezelőnek arany óráját és lánczát. — Az ügétversenyteret sem vetették meg a zsebtolvajok, amennyiben ott is több tolvajlás történt, többek között: *Zimmer* Mór utazó több száz koronát érő aranyórát vitték magukkal. A rendőrség a zsebtolvajokat nyomozza.

(A repülőversenyek idegenforgalma.)

A repülőversenyek alkalmából rengeteg ember érkezett a fővárosba. A vasutak, hajók és egyéb közlekedési eszközök csak úgy ontották az utasokat s az utóbbi öt nap alatt több mint negyedmillió ember jött Budapestre. A pályaudvarokon érkeztek persze a legtöbben s a hivatalos rendőri jelentések szerint a keleti pályaudvaron az utolsó öt nap alatt 93.613 egyén érkezett, a nyugati pályaudvaron ugyanezen öt nap alatt 126.696 utas érkezett, a déli vasut pályaudvarán ugyanezen öt nap alatt utasok száma 10.749 volt. Az aviatikai verseny külföldi vendégei közül nagyon sokan érkeztek automobilon, úgy hogy a fővárosban most egész sereg külföldi automobil közlekedik. Több ezer ember érkezett hajókon. A főváros összes szállodái egészen megteltek és az aviatikai verseny tartama alatt szobák csak nagyon nehezen kaphatók.

Második nap.

A szép napos délelőttöt borús időjárás váltotta fel és két óra körül nagyszemű eső vonult el a főváros fölött. Noeza, volt dolga a telefontnak. Egyre-másra hangzottak a kérdéskérdések: megtartják-e ma a versenyt. Az igazgatóság, rákosmezei irodája nem győzte a feleleteket. Már miért ne tartanák meg? Mert zuhog az eső. Kintől pedig ez a válasz érkezett, hogy ott a leggyönyörűbb napos idő van. Az eső tehát csak a belterületre szől.

A közönség tanult a tegnapi szél okozta versenyesebből és későbbben kezdett gyülekezni. Az igaz, hogy kevesebben is voltak, de hát a hétfő még a színházaknak is gyenge nap. Mindazonáltal a huszszázad hely előkelő publikuma hű maradt az aviatikához és ismét ott adták egymásnak találkat az előkelő úri családok.

Ott volt *József* főherceg is, ismét „pech“-je volt. Mindig a legszebb repülések előtt szokott távozni udvarával. Mert a leglétkesítőbb produkeciók rendszeren szélesendben hét óra tájban történnék.

Szépen látogatták a tizkoronás helyeket is s akik ma távolmaradtak, igazán sokat vésztettek. *Efimoff* magassági repülése szenzációként hatott. *Pischoff* egyenletes, biztos röpködése nagyon tetszett és *Kinet* kitrtó légi munkája nagy elismerést aratott.

(A versenyzők.)

A mai napon a hivatalos program szerint a következő aviatikusok neveztek a különböző versenyekre:

Frey Alfréd időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági és lassusági versenyre;

Wagner L. időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági és lassusági versenyre;

Dr. Bielovucics időtartam és távolsági versenyre;

De Laroche bárónő időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági és lassusági versenyre;

Amerigo E. időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági, lassusági, terhelési és startversenyre;

Booms W. időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági és lassusági versenyre;

Rougier időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági, lassusági és startversenyre;

Frey André időtartam- és távolsági versenyre;

Shawes G. időtartam, távolsági, magassági és gyorsasági versenyre;

Mooser L. időtartam, távolsági, magassági és gyorsasági versenyre;

Illner K. időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági, lassusági, terhelési és startversenyre;

Kinet D. időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági, lassusági terhelési és startversenyre;

Etrich J. időtartam, távolsági, magassági, gyorsasági, lassusági, terhelési és startversenyre;

Paulhan L. az utazási verseny kivételével az összes versenyekre;

Wienciers E. az utazási verseny kivételével az összes versenyekre;

Paul E. az utazási verseny kivételével, az összes versenyekre;

Efimoff U. az utazási verseny kivételével az összes versenyekre;

Gróf Montigny a távolsági, magassági és gyorsasági versenyre;

Engelhardt B. az utazási verseny kivételével az összes versenyekre;

Latham az utazási verseny kivételével, az összes versenyekre;

Jullerot időtartam, távolsági és magassági versenyre;

Bischof A. az utazási verseny kivételével az összes versenyekre;

Warhalovszky az utazási verseny kivételével az összes versenyekre;

Beequet az utazási verseny kivételével az összes versenyekre.

Ha mind a 39 nevező indult volna, úgy még grandiozusabb versenyben lett volna részünk. Azonban nem indul a fele sem. Mégis akik s amit produkáltak, azzal osztatlan sikert arattak.

(Kinet és Efimoff.)

A versenyintéző bizottság több változtatást tett a szabályokon, amennyiben a repülőpályán ezután csak hat gépnek szabad egyszerre repülni, mert a pálya aránylag kicsiny volta miatt a sportbiztosok nem engedtek többet egyszerre felszállani. A körpályán kívül még négy gép szállhat föl, de ennek a négynek a pályán belül kell röpjülnie s ezek csak olyan gépek lehetnek, amelyek a magassági versenyben vesznek részt.

Háromnegyed négykor megjelent a vörös zászló: lesz röplés. A közönség izgalommal tudul a korlátok felé. A hangárak ajtóit megnyitnak s egymásután gördítik ki belőlük a tetszetős egy és kétkerekű repülőgépeket. De *Farman* mester gyármányai mégis tulsúlyban vannak.

Megjelenik a tegnapi kedves ismerős *Kinet* tizenötessel számozott *Farman* biplanja. *Kinet* hamuszürke sapkáját a fejébe nyomja, rágyújt, az-

tán beleül a kormányra mellé. A mechanikus megforgatja a csavart, szabályos berregés jelzi, hogy a ezilinderek pompásan funkcionálnak s a biplán harminez-negyven foknyi emelkedésben a magasba szökken. Nyugodtan, biztosan kering. Gazdaságos fordulatokkal járja köreit s látni, amint fordulván saját testének libellálásával mozdítja elő az elhajlást. Két emeletnyi magasságban hasítja a levegőt. Közben elszívta a cigarettáját s nehogy tüzet gyújtson a felsőbb régiók szelében, rögtön másikra gyújt és nézegeti a vidéket. Sajátos módon ül. Ugy fogózik baljával az ülőtartójába, mintha félne, hogy a háta mögül jövő hajtó szél lesodorja.

De nem sokáig uralja a levegőt. Az állhatatos orosz háromnegyed ötkor felvágakozik a magasba. Elővontatják 23-as számú biplánját és *Efimoff* gyönyörű starttal a levegőbe megy. Egymást hajszolja a két gép. Távcsovek ezrei szegződnek feléjük, amint átcezikkáznak a pilonok előtt.

(Kidölt versenyzők.)

A jelző árbócz 34-es számot mutatott. Végre egy új versenyző.

— *Jön Jullerot!* — hangzik a közönség sorából. De alig repül néhány méternyt, leszűll s abba hagyja mára a repülést. A motor nem akar egyenletesen működni.

Aztán jön a tegnapi nap egyik hőse, *Chavez* 12-vel jelzett *Farman*-biplánjával. Sokáig gondolkodik, neki induljon-e. Végre nekibátorkodik. De nincs megelégedve valamivel. Gyorsan le akar szállani, de nem ment simán. A krumpliföldek előtt belevágódott a földbe. A gép szárnya eltörtött s az alsó vitorlák tartója darabokra páltan. *Chavez* kiugrik, nincs semmi baja sem. Akkorra már ott a mentőkocsi, rendőrök, gépészek. A mentőknek dolguk nem akadt.

Jött egy nagy társzekér és az imént még büszkén libbenő gépet használatlan állapotban szállítják a hangárba kijavítás végett. Napokig el-tart, míg *Farman* gyárából az alsó vitorla megérkezik. Azért *Chavez* nem jön zavarba, mert van egy tartalékos biplánja. Holnap azzal próbál szerenését.

Közben újak jönnek. *Wiencier* Karesu Antoinette monoplánján repül a magasba, de rövid keringés után leszűll a 19-es gép. Szél kerekedik s az egysiku gépnek nehéz munkája van ilyenkor.

(Engelhardt repül.)

A monoplánok közül ma csak *Engelhardté* mutat fel jelentős sikert. A lóval bevontatott 27-es gép előbb két kört ír le, leszűll s újra neki indul. Gyönyörűen repdes a nagy szitakötő. Finom siklással hajlik el a nagy tribün előtt, hogy aztán újra feltünjön. Hatvan méteres magasságból aztán alácsap husz méterre s beleilleszkedik a versengésbe, melyet *Efimoff* és *Kinet* szívósan kitartanak.

(Latham, Bielovucics.)

Lathamnak nincs jó napja. Antoinette-monoplánja nem akar megindulni. Több mint egy óra hosszat próbálkozik, de a motor nem jó. Végre is ott hagyja a gépet s átengedi helyét a gépésznek, aki nyomban javítási munkába fog.

Előhozzák *Bielovucics* hatos számú, nehézkes *Sauchert* Bera biplánját. Csak gurulási próbákat végez, de azok se akarnak sikerülni. Végre vagy három méternyire felemelkedik, de beleszalad a krumpli földekbe s ott is ragad.

(Rougier repül.)

A madárember megjelenésére moraj fut át a közönségen. *Rougier* repül! Elővezetik *Voisin* rendszerű biplánját és tizméteres nekigurulás után felszáll. Mesés lendülettel halad az erdők felé. De sajnos, repülése nem sokáig tartott, mert az időközben *Sommer* biplánon felszálló *Frey* keresztelte, úgy hogy leszűllni volt kénytelen.

(Pischof.)

A tegnapi nap folyamán nyert népszerűséget *Pischof* ma megkérte. Mesés a biztonság, melylyel a saját találmányu gépet kezeli. 80—100 méter magasságban több, mint 35 percig keringett ide-oda a levegőben. Egyenletesen, simán és szerényen fogadta a közönség lelkes ovációját.

(Paulhan, Wagner.)

Efimoff és Kinet mögül kezdtek kidőlni a versenyzők. Jön a kalap nélküli Paulhan. Szípkába teszi a szivarját és nekilendül Farman-biplanján. Utána megy Wagner szép karcsu Henriot-monoplanjával s igyekszik magának kellő magasságot biztosítani. A közben leszállott Wiencier helyett ő foglalja el. Belekerül a csoportba Latham, de csak rövid ideig tart a dicsőség.

(Kvartett a levegőben.)

Pazar látvány tárul a nézők elé. Négyen uralják a helyzetet. Efimoff, Wagner, Kinet, Engelhardt.

Efimoff csodaszép magassági versenyt mutatott be. Vakmerősége egyenesen esodálatraméltó volt. Amíg Kinet háromnegyed hétkor újra felszállt, de Wagnerrel együtt csak az alsóbb régiókat szeltek át. Efimoff néhány alacsony kör befutása után a háromszáz métert megközelítő magasságra emelkedett.

A nézők lázasan lobogtatták kendőiket, intettek. A bátor orosz fejével bólintott köszönet gyanánt és hálából háromszor elzuggott a nagy tribün felett. Háromnegyed nyolcz óráig röpi Frey, aki tegnapi rekordját féltette, vidáman siklott s habár ő is tekintélyes magasságot ért el, a merész orosz pilótát utolérni nem sikerült. Frey ma távolsági és sebességi versenyben is indult, de úgy látszik, nem volt jó kondícióban.

Rougier leszállása után véget ért az ügyes Warchalowszky szereplése is s utána leszáll Efimoff akit bázulatos repülése után százával vesznek körül a gratulálók. Efimoff szemét kifujta a szél s panaszkodik, hogy odafenn jó hideg van.

De nem tér pihenni. Kitalált új gépét, a 80 kilométeres sebességű Voisin-biplánt. Voisin mester maga is ott áll a gép mellett Rougierral együtt, amint Efimoff versenyen kívül felszáll vele. A próbafelszállás kitünően sikerült a tiszta acézből készült géppel.

Booms is megpróbálkozik Farmer—Werne gépével, majd Wienciers is utnak indul. De ezalatt besötétedik. Megjelenik egy huszárkaplár a tér közepén és egy negyedkilenczkor lefújja a mai versenynapot, amelynek gyönyörű részletei voltak.

(Utazó repülőverseny.)

A Magyar Aeroklub a belügyminisztertől engedélyt kért arra, hogy e hónap 7-én, 10-én és 13-án Budapest és Győr közt utazó repülőversenyt tarthasson. A belügyminiszter a kért engedélyt megadta s egyidejűleg a szükséges biztonsági intézkedések megtételére utasította az illető hatóságokat és pedig a székesfővárosi államrendőrség főkapitányát, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Esztergom, Fehér, Győr és Komárom vármegyék alispánjait, Győr és Komárom városok polgármestereit és a csendőrséget.

Illner és Engelhardt aviatikusok holnap, kedden délután startolnak a versenyterén a távolsági utra, ahova vissza is kell térniük.

(A jelzések ügyének megoldása.)

Az aviatikai meeting rendező-bizottsága a tegnapi tapasztalatok okára, elhatározta, hogy ezentúl a versenyekre vonatkozó tudnivalókat nemcsak az árbócon jelzi, hanem táblákon minden alkalommal körülhordoztatja az összes nézőhelyeken, hogy melyik aviatikus melyik gépével és milyen versenyszámban indul? A közönség érdekeit szolgáló helyes ujtítás már a mai nappal életbe lépett.

(A mai győzelmek.)

- I. Magassági verseny: 1. Efimoff 255 méter.
2. Frey 77 méter.
- II. Távolsági verseny: 1. Wagner 57.016 km., 2. Kinet 48.034 km.
- III. Időverseny: 1. Efimoff 1.014 p., 2. Kinet 1.010 p., 3. Wagner 52 p. 6 mp.
- IV. Gyorsasági verseny: Wagner 10 kilométert 8 p 43 mp. alatt tett meg, 2. Paulhan 8 p. 53 mp., 3. Pischoff 9 p. 13 mp.

(Hamis jegyek.)

Miután a verseny első napjaiban a rendezőség azt tapasztalta, hogy ismeretlen egyének hamis jegyeket hoznak forgalomba, felhívja a közönség figyelmét, hogy az utcán és ugyanczevetett alkalmi

egyénektől ne vegyenek jegyet, hanem csakis a rendes elárusítói helyen. Ma a rendezőség több ilyen hamisított jeggyel jelentkező látogatót szőlített fel igazolásra s több olyan ember ellen, akik bűnös manipulációt üztek, megindította az eljárást. Ugyancsak a mai nap folyamán a rendezőség több szürke karszalagos alkalmazott ellen, akik idegen névre kiállított igazolvánnyal jöttek be, eljárást indított. A rendezőség figyelmezteti a közönséget, hogy ilyen igazolványt se pénzért, se ingyen el ne fogadjon, mert kellemetlen következményekben részesülhet.

A versenyek kezdetén a vidékről nagy számban érkezők között aggodalom támadt, hogy nem áll elegendő lakás rendelkezésükre s hogy a fővárosban élelmiszer-drágulás fog beállani. Erre az aggodalomra nincs ok; a közönség még a szállodákban is kap szobát.

(Olcsobb lesz az étel.)

A rendezőség már intézkedett az iránt is, hogy a versenyterén az ételek és italok ára redukáltassék s ez az intézkedés az olcsóbb helyen is megtörtént.

(Zsélyi állapota.)

Míg a Rákos mezején javában tartanak a versenyek, azalatt a legkiválóbb aviatikusunkat nélkülözzük a versenyzők között. A szerencsétlenül járt Zsélyi nagyon hiányzik a telepről. Mint értesülünk, Zsélyi Aladár állapotának javulása tartós. A városligeti Grünwald-féle szanatóriumban fekszik még mindig. Bár állapota még mindig igen súlyos, most már látogatásokat is fogadhat s családja jóformán egész nap mellette tartózkodik. Időnkint ugyan elveszti még eszméletét, de láza nincs, érverése normális és felgyógyulása bizton remélhető.

(Repülőverseny Nyiregyházán.)

Nyiregyházáról írják: A Szabolcs vármegyei Gazdasági Egyesület ez év szeptember havában tartandó jubiláris mezőgazdasági és ipari kiállításának ideje alatt a Magyar Aviatikai Klub repülőversenyt rendez Nyiregyházán. A versenyre már több híres külföldi aviatikus ígérte meg részvételt, így Latham és Paulhan.

A bécsi Derby.

— Saját levelezőnkől. —

Bécs, június 6.

Hivatásom tart az osztrák fővárosban fogva. Szép város, nagy város, érdekes város, de magyar érzésem lázadozik most, amikor Budapesten világra szóló események sorozata kezdődik. Szeretném a csekélyke, szürke eseményekkel sokaságát. Ohajtanám, hogy a repülőversenyekről felvett fotográfiák akkora ember-tengert mutassanak föl, aminők a londoni Olympiádokon, vagy legalább is a regattákon láthatók. Kivánnám, hogy az idegenből idejött aviatikusok tisztelettel vigyék hírét, mennyire érdeklődik a magyar közönség a kultura legmerészebb vívmánya iránt. Követelném — ha tehetném — hogy minden épkézláb és jó-módu magyar ember ott legyen . . .

Es amikor ezeket, itt Bécsben, elgondolom s átérzem, szomorúan látom, hogy mindazok, akiket én a rákosi tribünökről képzeltem el, itt kocsikázik a Práterben, itt tolong a Freudenauban, itt mulat a Ronachernél, itt van szállva Sachernél.

Rettenetes ennek a Bécsnek a vonzóereje mi ránk, gyengén vértezett magyarokra! Századoknak átka ez. És ez az átok nem veszt nemzetontó crejéből. Ellenkezőleg.

Oh, de nem csupán a holt, épülettömegek gyakorolják ezt a delejes vonzást. Gonosz mesterkedéssel, ügyes ravaszággal csábítják véreinket a Kaiserstadba. Amikor mi, szegény magyarok, ide invitáljuk a nagy világ aprajánagyját, hogy olyan nemzetközi repülőversenyt fogunk nekik produkálni, pazar díjostással, aminő még sehol sem volt, — akkor a bécsiek halmozott élvezetekkel licitálnak reánk:

A Boszniából hazatérő császáruknak hódoló ünneplést rendeznek. Hálából azért is, hogy a magyar király nem nézi meg a budapesti aviatikai sporteseményt.

A remekül kieszt vadászati kiállításon mindennap tudnak valami újat, valami érdekset, valami vonzót nyújtani.

Dobbal, sippal, trombitával hirdetik, hogy a Z. III. léghajóján Bécsbe utazik. Felzászózzák a házakat, s örömmámorban várják

a porosz grófot, aki ettől az uttól várja rehabilitálását.

Ugy intézték továbbá a bécsi hatalmosok, hogy a török trónörökös ne Budapesten látogassa meg a magyar királyt, hanem várjon, amíg az osztrák császár visszaérkezik és Bécsben fogadhatja keleti vendégét.

Arról persze a bécsiek nem tehetnek, hogy a versenyek nagy eseménye, az osztrák Derby-napja, éppen a budapesti repülőversenyek megnyitó napjával csik össze. Nem, nem! Olyan követelők nem vagyunk, hogy kitőlásról ábrándozunk. Az már a mi vétünk, hogy e napon a Freudenauban majdnem több magyar szerepelt, majdnem több magyar szó hangzott el, mint német.

Egyedüli vigasztalásom, hogy most az egyszerű magyar ember lova lett a nyertes és szép összeg osztrák pénz ömlött át magyar zsebbe.

Pompás, szingazdag, mozgalmas kép. A tribünöket fényes közönség lepi el. Csupa előkelőség: A mágnásvilág, a diplomácia, a törvényhozás, a művészek, a demimonde, mind mind elküldötte a legméltóbb képviselőit.

Természetesen az udvar is megjelent. Hogyne! Bécsben semmi sem történik az udvar részvétele nélkül.

Ott volt Ferencz Ferdinánd. — a nálunk láthatatlan trónörökös — is. Még pedig milyen közlékeny és jókedvű volt! Megszólításal tüntetett ki boldog-boldogtalant, s bármilyen hihetetlennek lássák is: még magyar mágnásokkal is szóba állt. Természetesen! Ki kellett tüntetni azokat, akik Bécsbe járnak, akik ott költik el a pénzüket. Ez a néhány barátságos szó nagyon jó befektetés. A jövő évi Derbyro tiszter annyi magyar mágnás utazik Bécsbe, hogy tiszter annyitól kérdezze a trónörökös: „milyen termés várható?”

Még az ég is kegyesebb volt a bécsi Derbynek, mint a budapesti Király-díjnak. Nálunk ugy zuhogott az eső, mintha a bécsi Hochquellenwasserleitung minden csepp vizét oda-küldte volna, míg a Freudenauban csak egy kis jóleső „spitzer”-t szánt.

Pedig itt még ragyogóbb és drágább toiletteket tehetett volna tönkre az eső. Mesés remekei a tünök és szabóművészetnek káprázatták a szemet. Talán a legszebbeket éppen budapesti hölgyek viselték. Azt persze nem merném állítani, hogy otthon is készültek.

A figyelem megosztott a tribünök és start közt. Flörtölés, fogadás váltotta föl egymást. Olykor össze is vegyülve, s egymásba olvadva: flörtölésből lett fogadás, fogadásból flörtölés.

A kisebb futamok senkit sem érdekeltek. Mint ahogy a nagy primadonna mellett senki észre se veszi a mellékszereplőket. Győznek a favoritok. Helyes, jól teszik. Csak már végezzék el kicsi játékaikat.

Az izgatottság fokozódik. A próbagalopp is meg volt már. Mindenki gusztálja a benevezett lovakat. A fogadók kiszemelnek maguknak egyet-egyet. Ki ezt, ki amazt. Rascalban nem sokan biznak. Ninesenek primadonna allűrjei. Azok, akikben felbuzog a hazafívér. Szózatban biznak; A török trónörökös várt érkezése alkalmából sokan Orient-et teszik meg. Péponnet is nagyon kedvelt, ugyszintén Carabas is.

De esitt! A sikerült start után Magnus Gubernator előre tör. Carabas nyomban utána.

— Nézzétek Rascal! — kiáltja egy gunyos hang, — máris három hosszsal maradt el.

De alig hogy ezt mondta, Rascal már utólérte s el is hagyta Carabast, elhagyta a felnyomult Péponnet-tet, valamennyit és játszi könnyedséggel — három hosszsal — győzött.

Külön látványosságba ment, a Janek diadalmasan vigyorgó areza, amint a tomboló, őrlő, éljenző, brávózó, tapsoló tömegén végigtekintett.

Volt valami öntudatlan lenézés is ebben a paraszti vigyorgásban!

Minden oldalról gratuláltak gróf Telekinnek, Rascal boldog tulajdonosának. Legelőször maga a trónörökös.

Egy irigy női hang pedig kesernyően jegyezte meg:

— Különös! Ennek a Telekinnek csak ez az egy kis lova van és már a második száz-

ezres díjat viszi el az idén. Mig mások, akiknek tele van az istállójuk . . .

Nem fejezte be. Szegény! Bizonyosan Péponnetre tette a pénzét.

A versenyek befejeztével megkezdődött a híres Praterfahrt. Fogatok, automobilmek, „weanerische fiakkerek” kergették egymást, sűrű öt-hatszoros sorokban s a gyalogjárókon hullámzott a befelé tóduló sokasága. Aki tömegstatisztikával foglalkozik, azt állítja, hogy legalább háromszázezen lehettek.

Elszorult a szívem. Az egyik kertvendéglőből magyar cigányzene hangzik. Azt játszzák: „S giebt nur a Kaiserstadt, s giebt nur a Wean . . .” és én hazagondoltam, hogy most ért véget a repülőverseny első napja is. Vajjon, hogy sikerült?

Vasuti katasztrófa.

— Két halott, több sebesült. —

Budapest, június 6.

A budapest—predeali gyorsvonaton Küküllőszeg állomásnál nagy vasuti szerencsétlenség történt tegnap délelőtt. A katasztrófának két halottja és négy súlyos sebesültje van. Ezekon kívül többen könnyebben megsebesültek. A szerencsétlenség, amint ezt eddig megállapítani lehetett, a vonat túlajtott sebessége okozta. Ez a sebesség, mely a rendes harmincz kilométer helyett, huszonkét kilométerrel nagyobb volt, okozta azt, hogy Küküllőszeg-állomásnál a vonat kisiklott és kettészakadt.

A súlyos katasztrófa részleteit az alábbiakban közöljük:

Az 502. számú budapest—predeali gyorsvonat szombat este a menetrend szerint 9 óra 35 perczkor indult el Budapestről. Pontosan megérkezett Kolozsvára, ahonnan vasárnap reggel 6 óra 46 perczkor indult el Predeal felé. A hosszú gyorsvonat zúfolva hagyta el a kolozsvári állomást és 9 óra 28 perczkor a küküllőszegi állomás elé ért. Közvetlenül az állomás előtt, a bejáratú váltónál történt a szerencsétlenség. A meg nem engedett sebességgel rohánó vonat a bejáratú váltónál kisiklott és kettészakadt. A vonat első része: a mozdony, a szerkocsi, az újrendszerű négytengelyes kalauz-kocsi és posta-kocsi kiugrott a sínpárról és a hat méter magas töltésre zuhant. A kalauz-kocsi teljesen felfordulva lezuhant, a többi kocsi a pálya három szomszédos sínpárjain kerszben terült el. Az volt a szerencse, hogy a westinghouse-fék, amely a posta-kocsit összeköti az első személykocsival, a kisiklás következtében elszakadt, a vonat második részét azonnal megfékezte, úgy, hogy a személykocsik hatalmas zökkenés után állva maradtak.

Az utasok közt az óriási zökkenésre leirhatatlan pánik tört ki. Rémes kiáltások hangzottak. Sok férfi kiugrott a kocsikból és ezek segédkezni akartak a mentésnél. A mozdonyvezető és fűtő már halottak voltak akkor. Hunyadi Frigyes mozdonyvezetőt a vizállományt jelző üvegből kiömlő forró víz elborította és a sző teljes értelmében halálra forrta. Ugyanez a szomorú végzet érte utól Tana József fűtőt. Mindkettő családát feleséget és gyermeket hagyott hátra.

Súlyosan megsebesültek Berczy István kalauz, Dames József és Ince Gyula máv. lakatosok. Ezek a szerencsétlenek a katasztrófa pillanatában ott voltak a kalauzkocsiban és súlyos zúzódásokat szenvedtek. Ezekon kívül több vasuti lakatos könnyebben megsérült. Az utasok közül szerencsére senki sem sérült meg.

Küküllőszegszögről Schwarz Sándor helyettes állomásfőnök és Székely Ferencz máv. hivatalnok, akik délelőtt forgalmi szolgálatot teljesítettek, azonnal jelentést tettek a kolozsvári üzletvezetőnek és a brassói forgalmi főnökségnek s egyttal Távvisről és Nagyenyedről azonnal segélyvonatokat kértek. Konrády Dániel, a kolozsvári mentőegyesület igazgatója gróf Bánffy Miklós kolozsvári képviselő automobilján klinikai orvosokkal és mentőkkel azonnal a helyszínre érkeztek és a három súlyosan sebesültet az első segélyben részesítették. Egy óra után megérkezett egy kolozsvári segély-

vonat Jármy Béla tüzletvezetővel, főellenőrrel, felügyelővel és mentőkkel.

A vizsgálat megállapította, hogy a kisiklást valószínűleg a váltóbejáratnál megengedett 30 kilométernél nagyobb sebességgel rohogott be a vonat. Legalább erre lehet következtetni a sebességmérőről, mely 52 kilométert jelzett a vizsgálatkor. A kisiklás következtében megrongálódott a pályatest is, melyet csak estére tudtak rendbe hozni. Addig átszállással bonyolították le a forgalmat.

TÁVIRATOK.

Csapaterősítések Egyiptomba.

London, június 6. (Saját tudósítónktól.) A Daily Telegraph azt a szenzációs hírt közli, hogy Aldershotban két zászlóalj gyalogság és egy lovaszred parancsot kapott, hogy készüljenek az Egyiptomba való indulásra.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		jun. 6.	jun. 4.	jun. 3.
Buza	helyben	106½	105½	105½
	juliusra	102	100	99¾
	szeptemberre	98¾	96¾	96½
Tengeri	juliusra	68½	67¼	67½
	szeptemberre	68½	67¼	67¼
	decemberre	65¾	64	—
Chicago.				
Buza	juliusra	94¾	93½	92¾
	szeptemberre	91¾	90½	90½
Tengeri	juliusra	59¾	57¾	58½

Newyork, június 6. Gyapot Newyorkban, helyben 15.20 (14.80). Gyapot júliusra 15.08 (14.80). Gyapot szeptemberre 12.97 (13.10). Gyapot New-Orleansban, helyben 14¾ (14¾). Petroleum Stand white Newyorkban 7.75 (7.75). Petroleum Stand white Philadelphian 7.75 (7.75). Petroleum Refined in Cases 10.15 (10.15). Petroleum Credit Blancet at Oil City 1.35 (1.35). Zsir Westera steam 12.50 (12.35). Zsir Rohe és Brothers 13.— (13.05).

Chicago, június 6. Zsir júliusra 12.30 (11.95) Zsir szeptemberre 12.20 (11.90). Szalonna short clear 13.37 (13.37). Sertéshús szeptemberre 21.55 (20.95).

UJDONSÁGOK.

Uj Bilek.

— Halálmars Dalmáciában. —

Budapest, június 6.

Horvátországból kapjuk a hírt, mely, ha megfelel a valóságnak, a legnagyobb felháborodást keltheti az egész országban. Az eset nem az első, mely az egész polgárság megbotránczását idézi fel az osztrák armádia ellen, de az, hogy az ilyen esetek megismétlődhetnek, csak felfokozza a felháborodást.

Egy, a bilekhez hasonló, katonai menetelről van szó. Raguzában ugyanis a napokban hirtelen meghalt egy honvéd. A haláleset alkalmával híre kelt, hogy még egy sereg katona fekszik halálos betegségben. A dalmát hegyvidéki gyakorlatok hat napig tartottak, az egyik napon, egy tizenháromórás menetelés közben, kétszáz katona dőlt ki a sorból és maradt tehetetlenül a forró sziklákon. Egy előrs csapat akadt rájuk, aztán puskalövésekkel hírt adott a szerencsétlenségről az elvonult csapatoknak. A katonákat felszedeggették, kórházba vitték, közülök nyolczvanháromról pedig megállapították, hogy a további katonai szolgálatra képtelenek. A szerencsétlenséget a tikasztó forrás, kimerítő fáradtság és az a körülmény okozta, hogy a katonák egész nap nem jutottak ételhez.

Hihetetlen és vértázító ez a hír, mely, ha valóban bizonyul, erőlesen követeli a megtorlást. A katonai brutalitás nem ismer határt, amikor a maga erejét akarja illusztrálni. Még háboruk idején is nagyon megdölgendő lenne, hogy izzó melegben ilyen menetelésre kényszerítsék a legénységet, azt pedig a legnagyobb stratégia-teoretikus sem

tudná megmagyarázni, hogy mi szükség van erre béke idején. Micsoda kinokat élhettek végig azok a szerencsétlen, tehetetlen emberek, ha kétszázán kidőltek, s ha tudjuk, hogy mit jelent az, ha már egy katona merészkedik kidőlni. Ebben az ügyben világosságot kell deríteni és példát statuálón kell megbüntetni azokat, akiknek lelkét ez a legújabb halálmars terheli.

NAPIREND. Naptár: kedd, június 7.

Róm. kath.: Róbert ap. — Prot.: Róbert. — Görög-ország: május 25. S. Iván feje. — Zsidó: Ijar 29. — A nap két reggel 4 óra 5 perczkor, nyugszik este 7 óra 51 perczkor. — A hold két éjjel 3 óra 44 perczkor, nyugszik este 8 óra 12 perczkor.

A kereskedelmi államtitkár fogad déli 12 órakor. Repülőverseny a rákosi lovassági gyakorbótéren. — Petőfi-ház (erekljmuzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Nemzeti Szalon svájci kiállítása. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán horvát-belga kiállítása (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. — A Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1. szám.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér 1. szám.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Művészeti nemzetközi impresszionista tárlata. Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 2 korona. — Csipkekiállítás az Országos Iparegyesület helyiségében (Gróf Zichy Jenő-utca 4.) Nyitva egész nap.

Nyitvalevő muzeumok: A Nemzeti Muzeum régi-ségtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Muzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig. — A Néprajzi Muzeum 3—6-ig. — A Fővárosi Muzeum 3—6-ig. — Az Iparművészeti Muzeum 9—1-ig. — A Törvénelmi Képesarnok 10-től fél 2-ig. — A Széchényi Muzeum 10—2-ig. — Az Aquincumi Muzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtár 9—1-ig. — A Ráth György Muzeum 10—4-ig. — Az Erzsébet Muzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Muzeumi könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Muzum könyvtára 9—2-ig és 6—8-ig.

— Klotild főhercegnő névnapi ünnepe. A boldogult József főherceg özvegye, Klotild főhercegnő pénteken ülte meg a névnapiját. Egész ünnep volt ez a névnap, mert ez alkalomra Fiuméba érkeztek a főhercegnő fiverei is. Ferdinánd bolgár király és Fülöp kóburgi herceg is. Délelőtt 11 órakor Kukanics városi plébános misét mondott a házi kápolnában, azután a főhercegnő a Villa Giuseppe parkjában remekszép pálmái alatt a bolgár király és Fülöp herceg jelenlétében, egyttesen fogadta az üdvözlés végett nagyszámban összegyűlteket, köztük a fiemei katolikus klérus küldöttségét. Déli egy órakor díszbéd volt, melyen a főhercegi család tagjain kívül részt vettek: Szirmay Sarolta grófnő udvarhölgy, Holdházy Mária társalkodónő, a bolgár király kíséretéből Markov tábornok főhadsegéd, Sztojanov ezredes szárnysegéd, Fleischmann titkos tanácsos, Weich igazgató, továbbá Paur Hugó főhercegi udvari titkár Budapestről.

— Magyar nemesség. A király Feledi Miksa budapesti építési vállalkozónak, a közélet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességét „Oroszpatáki” előnévvel díjmentesen adományozta.

— A török trónörökös utjáról. Bécsből jelentik, hogy a király Jussuf Izzedin herceg török trónörökösét ma délben negyedóránál tovább tartó kihallgatáson fogadta. A mai nap folyamán Ferencz Ferdinánd trónörökös tett látogatást a török trónörökösénél, a kinek a fogadtatására nagyban készülnek a szerbek is. Jussuf Izzedin herceg trónörökös csütörtök délelőtt érkezik Belgrádba. A pályaudvaron a király, a trónörökös, a hatóságok fejei fogadják Jussuf főherceget, aki a Krsmanovic-palotában száll meg. Délelőtt a herceget a király ünnepélyesen fogadja, majd résztvesz a családi ebéden. Délután fogadtatások lesznek. Este a herceg tiszteletére diszlakoma lesz. Pénteken délután megtekinti a város nevezetességeit, délután a banjiczi táborban tartanak nagy katonai szemlét. Pénteken este a királyi palotában díszbéd. A herceg pénteken utazik el, vidőn a szerb trónörökös is elkíséri a határig.

— Uj egyetemi tanár. A hivatalos lap vasárnap száma közli, hogy a király Kmoskó Mihály dr. egyetemi magántanárt, tanárhelyettes és tanulmányi felügyelőt a budapesti tudományegyetemen az ó-szövetségi szentírásból és a héber nyelv nyilvános rendes tanárává nevezte ki.

— Változás a zarái érsekségben. Bécsből jelentik, hogy a király elfogadta Dvornik zarái érseknek egészségi okokból történt lemondását és utódjává dr. Pulisics Vincze szebenikói püspököt nevezte ki.

— **Bókay János ünneplése.** A Stefánia Sze-gény Gyermekkorház Egyesület vasárnap délelőtt tartotta hetvenkettedik évi rendes közgyűlését, amelyen eleplezték a kórház igazgatójának, **Bókay János** egyetemi tanárnak olajfestésű arcképét. Bókay János legkiválóbb és legérdemesebb orvos-professzoraink egyike. Ő emelte föl az intézetet európai nívóra és az ő buzgóságának köszönhető, hogy ugyanolyan színvonalon is maradt az huszonöt év óta, hogy Bókay az intézet élén áll. A jubileummal kapcsolatos közgyűlésre igen sokan jöttek el s megjelent ott a közoktatásügyi miniszter képviselőjében **Tóth Lajos** miniszteri tanácsos, a belügyminisztérium képviselőjében **Böles Gyula** miniszteri tanácsos, a főváros képviselőjében pedig **Bárczy István** polgármester és **Magyarovics Mladen** tiszti főorvos.

Az elnöklő gróf **Zichy Ágost** megnyitó beszéde után, **Kubik Lajos** pénztáros torjesztette elő a választmány jelentését. A jelentés részletesen emlékszik meg az új egyetemi gyermek-klinika közeli megnyitáról. A választmányi és pénztári jelentést egyhanguan tudomásul vették s végül köszönetet mondott a közgyűlés gróf **Apponyi Albert**nek az egyesület iránt tanusított jóindulatáért. Ezután rátértek az ünnepies aktusra; dr. **Hajnišs Géza** egyetemi magántanár méltatta dr. **Bókay János** nagy érdemeit. A nagy emberek érdemeit — mondotta — csak akkor látják és csak akkor méltányolják, ha föléjük borul a koporsó fedele. A napi munkájukat végző emberek megfedekeznek a nagyok érdemeiről, mert az önfentartás köti le minden idejüket. Bókay János kivétel a helyzet, mert nagy érdemeit megértették, méltányolták és észrevették már akkor, amikor nagy ereje horizontján áll és szemünk előtt végzi áldásos munkáját. A kórház alapítása két névhez fűződik: **Schöpf-Mérei**, a megteremtő és az újjáalkotó a most ünneplend fedhetetlen édes atyja, ki harminczkét éven át fáradott azon, hogy a mostoha viszonyok között átvett kórházat fejlessze és virágzóvá tegye. Az ő nyomában indult ifj. Bókay János immár huszöt esztendőre terjedő dicsőséges munkája és mi most érdemeit elismerésére arcképének megfestésével a halhatatlanság közé sorozzuk őt.

A szónok e szavaira esett le a lepel Bókay mellképéről s a közgyűlés ebben a pillanatban hosszas ovaációban tüntetett az ünneplést mellett. A sikerült arckép **Jendrassik Jenő** művészi munkája, akinek a kép megfestéséért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

Az ováció lecsillapultával dr. **Hajnišs Géza** annak a kijelentésével zárta be ünnepi beszédét, hogy Bókay a kórházat nemcsak a technika eszközével szerelte fel, hanem minden erejével azon volt, hogy a gyógyításokkal alapozza meg nagy hírét a kórháznak. Így elérte Bókay, hogy neve ma már az egész külföld előtt a magyar gyógyászat nagyrafejlődöttségét reprezentálja.

A beszédet éljenzéssel fogadták, amely megújult, amikor Bókay mondott szép szavakban köszönetet az ünneplésért. Igérte, hogy a jövőben fokozottabb buzgalommal lát kötelessége teljesítéséhez és ehhez a munkához kéri az orvosok támogatását. Ezután vita nélkül fogadták el a felügyelőbizottság jelentését és ennek tagjait újra megválasztották, majd pedig megállapították az 1910. évi költségvetésmintát. Végül egyhangúlag elfogadták az elnöknek a deficit elkerülésére vonatkozó előterjesztéseit.

— **„György herceg számkivetésben.”** Belgrádból jelentik, hogy György herceg elutazása nem ment simán. Heves összeütközés előzte meg a trónörökös bucsuját a konakban. A **Zvono** leplezetlenül megírja „György herceg számkivetésben” című cikkében, hogy a volt trónörökösnek a király és a kormány elhatározása következtében örökre el kellett hagynia Szerbiát. A király kívánságára a hadügyminiszter tudatta a herceggel ezt a határozatot. Ugy szólt a parancs, hogy György hercegnek három hónapig a franciaországi Vichy-ben kell maradnia és ott bevárni a további rendelkezéseket. György herceg fel volt habrodva s egyenesen atyjához sietett, akivel éles összekocczanása volt. Senki sem kísérte ki a vasutállomásra az elutazó herceget.

— **Halálos esőnakázás.** Ribnitzben (Mecklenburg) egy vitorlás esőnak, amelyben három ur és két hölgy kirándulást tett, felborult. Egy ur és két hölgy a vízbe fullt.

— **Szerencsétlenség egy vasutépítésnél.** Berlinből jelentik nekünk, hogy Allendorfbán a vasutépítkezésnél a levegőbe röpült a főlhalmozott dinamit. Egy munkás meghalt, egy másik halálosan megsebesült.

— **Bérmálás a Mátyás-templomban.** Szentháromságvasárnapjára **Vasary Kolos** bibornok-herceg-primás az egész budai oldal katolikus hívei részére bérmálást hirdetett a budavári koronázó Mátyás-templomban. A vasárnapi bérmálásra egybegyűlt közel 1500 bérmálkozó, kikhez dr. **Kohl Medárd** püspök intézett ünnepi alkalmi beszédet és azután kiosztotta a bérmálás szentségét. Ezt megelőzőleg ünnepi zenés mise volt, amelyen **Kohl Medárd** püspöknek segítettek: dr. **Nemes Antal** prelátus, a templom apát-pébánosa, a püspök házi papjai, a kerületi plébániák lelkészei. A templom ének- és zenekara **Vavrincez Mór** székesegyházi karnagy vezetésével **Schubert G-dur** miséjét adta elő, amelyen a szölköket **Rosty Annie**, **Juhász Ferenc** és ifj. **Odry Lehel** adták elő. A bérmálás alatt **Karácsonyi István** orgonaművész vezetésével **L. Brunner Irén**, **Vavrincez Mór**, **Rosty Annie**, **Váradny Sándor**, **Nagy Emília**, **Juhász Ferenc** és ifj. **Odry Lehel** az egyházi zeneirodalom legszebb gyöngyeit adták elő. Dél volt már, amikor a püspök befejezte a bérmálás szentségének a kiosztását.

— **Greguss Imre meghalt.** Ma már nagyon sokan elfelejtették a nevét **Greguss Imréné**nek. Egykor pedig különösen a pálya elején, sokan emlegettek őt. Egyike volt azoknak a sokat ígérő tehetségeknek, akiknek az élet nem adta meg, hogy ígéretüket beválthassák. Amikor **Greguss Imre** kezébe vette az esetet, nagyon sokan biztak az ő művészetében, sajnos azonban, a betegség, mely megtámadta őt, a lelkébe fojtotta művészetét, melyet vajmi ritkán mutathatott meg a nagyközönségnek. Az első sorba nem tudott eljutni, de még félig tehetetlenül is egyik nagyon tisztelt tekintélye volt művészvilágunknak. Mint **Seitz** tanítványa kezdte Münchenben, majd **Munkácsy** tanácsára a páris **Julian** akadémián folytatta tanulmányait. Pestre akkor jött, amikor a festő mosteiskola megalakult, ahol **Banczur** oldalán foglalt helyet. Később a VIII. kerületi gimnáziumban rajztanári állást vállalt, megrendült egészsége miatt azonban csakhamar kénytelen volt nyugalmába vonulni. **Greguss** témáit jórészt a nép köréből merítette. Táncező csoportokat és katonai szolgálata után katonacenzorokat is festett. Első nagy képét, melyen **Zách Klára** kivégeztetését örökítette meg, 1885-ben állította ki a régi Műcsarnokban és általános sikert aratott. A betegség aláasta alkotó erejét, de az esetet sohasem tette le. Élete végéig fésztetett s kedves magyar genreképei alig egy-egy látárról hiányoztak. A halál vasárnap hajnalban 54 éves korában érte utól. Temetése holnap, kedden délután 4 órakor lesz a kerepesi-uti temető halottasházából. Halálát felesége szül. **Fodor Amália**, atyja **Greguss Lajos** és nővére, öz. **Mirkovszkyné-Greguss Gizella**, azonkívül nagy rokonság gyászolják.

— **A „Pluviose” ismét elsüllyedt.** A Pluviose-t borzalmas katasztrófa után is üldözi a szerencsétlenség. Már megirtuk, hogy a „Pluviose”-t és acélburokba zárt halottjait sikerült felszínre hozni a tenger mélyéből. Tegnep este már a parthoz vontatták a hajót, eközben történt az újabb baleset, amelynek következtében a „Pluviose” 107 méternyre a calaisi kikötőtől még egyszer elsüllyedt. A roncot két szállítóhajó közt akarták bevontatni a kikötőbe. Amikor a hajó a kikötőtől már csak kis távolságra volt, erős vihar támadt. Az egyik lánccal, melylyel a Pluviose meg volt erősítve, elszakadt, minek következtében az egyik szállítóhajó ki-mozdult helyzetéből, és feneke a Pluviose felső fedelzetébe ütközött. A szállítóhajó leket kapott, elsüllyedt, és a Pluvioset magával rántotta a tenger fenekére. A másik szállítóhajót csak úgy menthették meg, hogy a Pluvioset tartó köteleket hirtelen elmetstették. Ez újabb katasztrófa hírével kapcsolatosan — Párizsban — a tengerészeti miniszter bejelentette a miniszterelnöknek, hogy az elsüllyedt vontatóhajót azonnal pótolni fogják és tovább folytatják a mentési munkálatokat, hogy a „Pluviose”-t a calaisi kikötőbe vontathassák.

— **Elsüllyedt teherhajó.** Az Elba körületében hajtszerencsétlenség történt. A hamburg—amerikai vonal „Kaiser” nevű személyszállító hajója összeütközött egy vontatógőzessel, amikor is a vontatógőzöshöz csatolt teherhajó négy matriczával elsüllyedt. A „Kaiser” 1200 utassal indult utnak Amerikába s így a szerencsés véletlen mult, hogy még nagyobb katasztrófa nem történt.

— **A „Zeppelin III.” bécsi útja.** A „Zeppelin III.” léghajó bécsi útjáról most már végleg megállapodtak. A léghajót — mint már közöltük — **Zeppelin** gróf személyesen vezeti. Csütörtökön indul el s **Zeppelin** léghajóját egyhuzamban vezeti Bécsig. A további program szerint **Zeppelin** gróf szombaton indul hazafelé s ekkor utba ejti **Boross-lót**; onnan még aznap este **Drezdába** repülnek, ahol a léghajó vezetését **Dürr** mérnök veszi át, mert a szász király **Zeppelin** gróftól meghívta kastélyába. Drezdából a léghajó június 13-án utazik tovább **Friedrichshafen**be.

Bécsből jelentik nekünk, hogy gróf **Zeppelin** két fiával együtt a király vendéggé lesz. A gróf számára már berendeztek a Burgban egy megfelelő lakosztályt.

— **Schönebeckné a sorompók előtt.** A allensteini rémes tragédiának utolsó felvonása játszódik le most. **Schönebeckné** tudvalevőleg a férjét, **Schönebeck** őrnagyot, kedvesével, **Göben** századossal, meggyilkoltatta. A tárgyalást a bűnygyben, mint egy Berlinből érkezett távirat jelenti, ma az allensteini esküdtszék megkezdte. A por tárgyalása, melyre nyolcvan tanut és szakértőt idéztek meg, előreláthatólag a hó végéig fog tartani. **Schönebeckné** határozottan tagadja a terhére rótt bűncselekményt, amivel szemben a vádlathatóság első sorban **Göben** századosnak öngyilkossága előtt tett vallomásra hivatkozik és ezenfelül is számos tanura hivatkozik, hogy a vádlott asszony bűnösségét bebizonyítsa. A beidézt tanuk közt szerepel **Einem**-tábornok volt porosz hadügyminiszter is. Tizenöt szakértőt idéztek be, akiknek a legnagyobb része **Schönebeckné** beszámíthatóságának a kérdéséről fog nyilatkozni. — **Allensteinből** jelentik nekünk: A közönség óriási érdeklődése mellett kezdődött ma a vég-tárgyalás a meggyilkolt **Schönebeck** őrnagy özvegye, **Weber**, berlini író felesége ellen az esküdtszék előtt. A törvényszék épülete körül igen sokan verődtek össze, hogy lássák az egykori őrnagyot, aki ellen az a vád, hogy ő bujtogatta föl kedvesét, **Göben** kapitányt, férjének meggyilkolására. A kapitány azóta megmenekült a földi igazságszolgáltatástól, mert tudvalevőleg börtönben felakasztotta magát. **Schönebeckné** hosszú ideig volt orvosi megfigyelés alatt, örültek tartották, de aztán szabadon bocsátották, férjhez is ment, utóbb olyan gyanúkok merültek föl, hogy ő volt a felbujtó és az ügyészség ismét vádat emelt ellene. Nagy közönség ellepott minden helyet az esküdtszék teremben, de még többen voltak azok, akik kürekedtek, mert nem fértek be és állhatatosan várakoztak, hogy legalább láthassák **Schönebeckné**-t. De csalódtak. A törvényszéki elnök egyenesen utasítására a vádlottat, aki egyébként még szabadlában van, a törvényszék egy hátsó kapuján hozták be. Három védője is vele jött, szülei, fivére és férjének szülei a közönség soraiiban gyűltek el. A bírák emelvényén foglalt helyet a porosz igazságügyi és a hadügyi miniszteriumok egy-egy képviselője, hogy a tárgyalásról felettes hatóságoknak jelentést tegyenek. A megidézt tanuk között szerepel von **Einem** volt hadügyminiszter is. Husz szakértőt, orvosokat, fegyverkovácsokat rendelt be a törvényszék. **Schönebeck** őrnagy özvegye, most már **Weberné**, pont tíz órakor jelent meg. Talpig feketebe öltözködött. Férje karján lépett a terembe és az elnök megengedte, hogy **Weber** is jelen lehessen. Az általános kérdésekre a vádlott elmondta, hogy atyja szabadalmi ügyvivő volt és ő 1897-ben ment nőül **Schönebeck** őrnagyhoz.

— **Felrobbant löszergyár.** Berlinből jelentik nekünk, hogy **Ludenschcidban** villám esapott be a **Rumarol**-féle robbanószer-gyár épületébe. Az egész telep felrobbant. Szerencsére, vasárnap lévén, egyetlenegy munkás sem volt a gyárban s így emberélet nem veszett oda. A szerterőpülő ablakok az utcán sok embert megsebesítettek.

— **Elrabolt pénzzállomány.** Nisnij Tagilszk-ból jelentik, hogy az alapajevszki rézbányákba küldött pénzzállományt tegnap délután rablók megtámadták. A rablók 130.000 rubelt raboltak és két embert megöltek.

— **Ismét nagy sikkasztás Oroszországban.** Pétervárról jelentik nekünk, hogy Glicinski szenátor, aki a pétervári katonai intendatúra területén rengeteg visszaéléseket derített ki, vádat emelt *Parceszki* tábornok ellen. Ez a tábornok katonai intendans volt a kelet-ázsiai hadjáratban. De nemcsak *Parceszki* ellen szól a vád, akit a hadügyi kormány az orosz-japán háború lezajlása után nyugdíjba küldött, hanem utóda, *Kacsikin* tábornok és két más magasrangú intendaturai hivatalnok ellen is. *Parceszki* tábornok a katonai kincstár terhére a hadseregszállítóknak nagy előlegeket utalványozott olyan árukért, amiket sohasem szállítottak és a pénzen osztozkodott velük. Egy *Kihajlowski* nevű mérnöknek kerek *egymillió rubel* előleget juttatott keskenyvágyú vasut sürgős kiépítésére s ez a vasut papíron maradt. *Szinicki* hadseregszállítóknak olyan cikkekért, amelyeknek darabja még ezerszámra vásárolva is legfeljebb 25 kopekbe kerül, darabonként 1 rubelt utalványoztatott, holott egyetlenegy darabot sem szállított. De még ennél is hallatlanabb visszaélést követett el. A husszállítóktól drága pénzen összevásárolt minden kapható húst és azonfelül minden megromlott húst, holott semmi szükség sem volt husra. A temérdek hus aztán a katonai kincstár raktáraiban megrohadt. *Kacsikin* tábornokról kiderült, hogy mikor *Parceszki* utóda lett, mindenáron rajta volt, hogy ezek a visszaélések napvilágra ne jussanak. És ezenkívül még egy hihetetlen dolgot derített ki Glicinski szenátor. Rájött, hogy a hadseregben és különösen az intendatúra hivatalaiban megvesztegetés nélkül soha senki sem lépett elő. Különösen azokért az állásokért fizettek busás honoráriumot, amelyekben sok pénzt lehetett keresni a hadseregszállítóknál. Ugyiszólván minden állásnak meghatározott ára volt és érdekes, hogy egyes alacsonyabb-rangu állások kijárásiért aránytalanul többet fizettek, mint a sokkal magasabb rangokért.

— **Egy török konzul öngyilkossága.** Szabribég vidini török alkonzul az éjjel öngyilkosságot követett el. Tettéknek okát nem tudják.

— **Rémcs jelenet a kaszárnyában.** Bécsben történt tegnap a Landwehr-kaszárnyában az alább közölt igazán tipikus kaszárnya-történet. Egy *Kudelka* nevű közlegényt a szakaszvezetője felrúta reggeli álmából. Kaszárnya-virtus szerint bizonyára jól meg is dögönyözte, talán meg is ütötte, mert *Kudelka* szörnyen megharagudott. Amint a szakaszvezető kiment a szobából, *Kudelka* levett két fegyvert a fogasról, mindkettőbe őt-öt töltényt tett és mikor a szakaszvezető kiért az udvarra, négy-szer rálőtt. Egyik golyó sem talált. *Kudelka*t tartóztatták.

— **Földrengés Kuba szigetén.** Santiago de Kubában pusztító földrengés dühöngött. Sok ház bedőlt, egész utcák romokban hevernek. Részletes jelentések még nem érkeztek a nagy pusztulás felől.

— **Tragikus végezetű ünnepség.** Zell am See-ben megrendítő nagy szerencsétlenség történt a híres tavon. Az osztrák takarékpénztárak tegnap tartották ott harmadik kongresszusukat. A kongresszustagok tisztelőre, különféle ünnepségeket rendeztek, így csórákokon szerenádót a kivilágított tavon, eközben történt meg a nagy szerencsétlenség. Fölborult egy csónak, amelyen huszonhat énekes ült s az énekesek közül öten a vízbe fulltak. A többieket kimentették, hanem ezek közül is többen veszedelmesen megbetegedtek.

— **Reményi-díj az orsz. magy. kir. zeneakadémián.** Mint minden évben, úgy az idén is nyilvános verseny keretében fog előltni, hogy ki a legtehetősebb növendéke Hubay tanárnak. *Reményi* mester egy saját készítményű hangverseny-hegedűjeért versenyre kelnek az Orsz. Zeneakadémia legkiválóbb hegedűsei, kik közül a legérdemesebb fogja a díjat megnyerni. A zsűri tagjai *Bloch*, *Grünfeld*, *Hubay*, *Kemény*, *Mambrinyi*, *Popper*, *Schiffer* tanárok és az igazgató. Ezen versenyt az érdeklődők díjtalanul meghallgathatják f. hó 11-én d. u. 3 órakor az Orsz. Zeneakadémia díszhangversenytermében. Az eredményről a verseny után beszámolunk.

— **Hofrichter.** Csak gyéren érkeznek hírek most már a halálraítelt cziánkális főhadnagyról, Hofrichter Adolfról. A legújabb hír az, hogy Hofrichter a hadbíróság közvetítésével gratulált a felségének abból az alkalomból, hogy most volt az asszony születése napja. Mily szívvel fogadta a szerencsétlen asszony halálraítelt férjének gratulációját, azt el lehet képzelni. Bécsből jelentik még: *Sithof* alezredes, *Versbach* von *Hadamar* hadtestparancsnok igazságügyi előadója még mindig a Hofrichter-bűnpör iratainak tanulmányozásával foglalkozik. A hadtestparancsnok döntése tehát még nem történt meg és még nem is tudják, mikorra várható. — **Pureczek** asszony ellen, aki azazal gyanúsítanak, hogy részese volt Hofrichter levélesempészéseinek, még nem rendelték el a vizsgálatot. Fivérének, a levélesempészésért büntönbüntetésre ítélt *Tuttmann* fogháznál az ügyét sem intézte még el a katonai felsőbb bíróság.

— **Dráma a gyorsvonaton.** A vasárnapi lapokban megittuk azt a szerelmi drámát, amely szombaton délben a grúz-budapesti gyorsvonaton játszódott le. A halálos szerelmi dráma hőse, mint már akkor jeleztük, kövesházi *Köves Imre* dragonyos kapitány volt Komáromból, aki agyonlőtte magát s az akkor még ismeretlen utitársnőjét, egy gyönyörű fiatal uriaszonyt. Most már a szerelmi dráma másik áldozatának, az agyonlőtt fiatal nőnek neve sem titok többé. Komáromban kezdődött ez a tragikus végű szerelmi regény, hol kövesházi *Köves Imre*, a tizenegyedik dragonyos ezred szép jövőjű századosa (egy *Bozenben* ma is szolgáló hadosztályparancsnoknak a fia) — beleszeretett *Závody Elemér* komáromi járásbíró gyönyörű fiatal feleségébe. A dragonyoskapitány éppen a botrány kerülése végett *Kattaróba* helyeztette magát, a kattarói külvárosba; azonban a teljes szakításhoz nem lönitményhez; azonban a teljes szakításhoz nem reles leveleket, szenvedélyes üzeneteket küldözött *Závody* nénének, aki valóságos betegje lett ennek az epekedő szerelmi vágnak, amely elemészette mind kettőjüket, midőn most viszontlátták egymást. *Köves Imre* dragonyos kapitány csütörtökön este érkezett fel Budapestre, ugyanekkor fentidőzött a komáromi szépasszony is. *Závody Elemér* még délután hosszasan beszélgetett nővérével, *Petrovay János* földbíróval s a tökéletesen feleségével, akinek tőpölvé mondta a szomorú asszony:

— *Ugy érzem, nem szeretem ezt az embert!...*

A szerencsétlen asszony az Erzsébet-körúti szállóban mégis találkozott *Köves* dragonyos kapitánnyal. A szállóban heves jelenetek folytak le a kapitány és *Závody* között. *Köves* revolvert is rántott az izgatott szóváltás közben. Másnap reggel midőn megjelent az érsebtkörúti lakásban, *Petrovay* fogadta a kapitányt:

— *Ugyan kérem, mondja a nővér, menjen haza! Ugye szereti magát a nővérem!*

A kapitány megütődve állott, percekig nem tudott szőhoz jutni, mikor hirtelen fölszakította az ajtót a földűt lelű *Závody* né, aki a szomszéd szobában tartózkodott, berohant a szobába és sírva borult *Köves* Imrere:

— *Veled megyek akárhova...*

Pénteken délután elutaztak Grázba, ott meg szálltak a *Daniel-Hotel*ban és szombaton éjszaka öngyilkosok lettek a gráci gyorsvonaton. *Petrovay Imre* és *Závody Elemér* ma elutaztak *Lasznicóhebe*, ahol az öngyilkossá lett szerelmeiket eltemették. Feleségét exhumáltatni akarja a szerencsétlen férj, akit a tragikus eset egészen megtört.

— **Nagy tüzek.** Halleinban az *Eichinger* vendéglőben tegnap tűz támadt, mely csakhamar átterjedt öt szomszédos házra. Több órá s nehéz munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A mentési munkálatok közben egy ember súlyosan megsebesült. A kár jelentékeny. — **Lembergől** jelentik nekünk, hogy *Busk* városa, gróf *Badeni* volt miniszterelnök szülővárosa és lakóhelye lángokban áll. Délutánig 120 ház égett le. Gróf *Badeni* tartományi marsall s a lembergű tüzoltóság kiment a veszedelem színhelyére. *Busk* 8000 lakosú város.

— **Házasság.** Kis Ilonka és *Kocsis Lajos*, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre június hó 7-én délelőtt 11 órakor esküsznek a pápai ref. templomban.

Dr. *Stark* Árpád tegnap vezette oltárhoz *Müzer* Piroška kisasszonyt, *Müzer* Ferencz iparos leányát Budapestben.

— **Buturlin hadnagy gyilkosa vallott.** A milliomos *Buturlin* orosz testőrhadnagy titokzatos és tragikus halálesetében jelentős fordulat állt be. *Buturlin* hadnagy orgyilkosa beösmerte tettét. E szenzációs fordulatról moszkvai tudósítás után következőket jelentik: Dr. *Pancsenko* a *Buturlin*-család házi-örvosa töredelmesen bevallott mindent. Elmondta, hogy pestisszerűmmal mérgezte meg gróf *Buturlin* testőrhadnagyot és a mérgezésért előre kikötötte az áldozat sógorától, *O'Brain de Lanyól*, a vérdíjat. Az ördögi sógor, aki így akarta megszerezni az öreg *Buturlin* tábornok több milliós vagyonát, noha szembesítették a mérgekeverővel, mégis kónokul tagad.

Dr. *Pancsenko* leleplezett gyilkosságai Moszkvában leirhatatlan nagy feltűnést keltenek: Azt a moszkvai német kivándorlót, de azóta naturalizált nagykereskedőt lejártoztatták, aki hiteltelősít *Pancsenkovval* megmérgeztette. Rostockban egy dúsgazdag kereskedőt tett el láb alól ugyancsak mérgeggel *Pancsenko*. Erre a gyilkosságra őt a kereskedő felesége bérelte föl, hogy feleségül mehessen kedveséhez.

Pétervárról jelentik nekünk: Műtán dr. *Pancsenko* bevallotta, hogy ő mérgezte meg *Buturlin*-t, megtörtött és könyített lelkiismeretén. Beismerte, hogy temérdek más gyilkosságot is elkövetett. Husz év óta foglalkozott mérgekeveréssel. Az utolsó kolerajárvány idején vagy nos családoknak készségesen segédkezett, hogy eltegye láb alól azokat, akiket meg akartak fosztani örökségüktől. Az epidemia idején nem is kellett tulságosan óvatosnak lennie Ezek a halálesetek annál kevésbbé tűntek föl, mert *Pancsenko* kolerabacillusokkal mérgezte meg áldozatait. A mérgekeverő orvos leleplezett egy dúsgazdag pétervári kereskedőt is, akinek jó pénzért megmérgezte több hiteltelősítjét. Beszéli, hogy szenzációs letartóztatások lesznek.

— **Párbajozó képviselők.** Lisszabonban Alfonso Costa és *Albouquerque* képviselők ma kardpárbajt vívtak, amelyben a második összecsapásnál Costa karján, *Albouquerque* a mellén megsebesült.

— **Az 1910. évi népszámlálás.** A Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya ma délután *Plősz Sándor* elnöklésével felolvasó ülést tartott, amelyen *Vargha Gyula* bemutatta *Vizaknai Antal* levelezőtagnak „Az 1910. év végén tartandó magyar népszámlálásról” című székfoglaló értekezését. *Vargha Gyula* mindenekelőtt bejelentette az Akadémiának, hogy *Vizaknai* súlyos betegsége gátolta a személyes megjelenésben. Attérve az értekezésre, előadta, hogy a népszámlálásoknak tíz évenként való eszközölsére törvény tulajdonképpen nincsen, csupán az 1872-iki pétervári nemzetközi kongresszus határozata alapján van nálunk tíz évenként, külön törvény alapján népszámlálás. Az ez év végén tartandó népszámlálásról törvény még nincs, ez csupán elő van készítve. A szükséges 30—35.000 népszámlálási biztos és a 8—10.000 népszámlálási felügyelő kinevezése még nincsen, dacára annak, hogy a népszámlálás idejéhez már egészen közel vagyunk. Az értekezés ezután indokolja a népszámlálásnak állami, társadalmi és nemzetközi szempontból való végrehajtásának szükségességét és azután áttért a népszámlálás föbb elveinek ismertetésére. *Vizaknai* mindenekelőtt állást foglal az egyéni laprendszer mellett, amelynek amellét, hogy a legjobban megengedi a kombináció kihasználását, egyik kiváló előnye, hogy lehetővé teszi a népességnek foglalkozási üzemek szerint való csoportosítását és így a gazdasági élet megítélését is előmozdítja. Az 1890. évi magyar népszámlálás első ízben szolgáltatott ilyen példát az egész külföldnek, amely most utánozza a magyar rendszert. Behatóan foglalkozik ezután az értekezés az életkorra vonatkozó adatgyűjtéssel is. Ezzel kapcsolatban *Vizaknai* két érdekes reformot ajánl. Az egyik az, hogy az életkor pontos kiderítése végett az állami anyakönyvvezetéssel kapcsolatban az ugynevezett családkönyvek, nem házasságkötésnél pedig a személykönyvek intézményét léptessék életbe. Ugyanezt a célt szolgálja, ha a népiszkolákban különös gondot fordítanak többszörös és különböző gyakorlatok segítségével az életkornak a gyermekeknek emlékezetébe való vésésére. Ismerlet végül az értekezés a számláló lap újabb kérdőpontjait is, valamint ezeknek célját és fontosságát. Az érdekes felolvasást tetszéssel fogadták.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatát valódi áldás gyomorhajcsok-
nak és székezőrolásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

— A gyermekgyilkos. A rendőrség ma letartóztatta Kovács Marcella 22 éves cselédet gyermekölés bűntette miatt. Ugyanis az Ovoda-utca 31. számú ház pincéjében egy elásott csecsemőhullát találtak. Az erre figyelmeztető rendőr kinyomozta, hogy a házban szolgáló Kovács Marcella május végén gyermeket szült s azt elásta a pincében. A cseléd beismerte bűnét s azt mondja, a gyermek holtan született s hogy szegényében ásta el a gyermeket.

— Öngyilkos asszony. Práter-utca 66. számú lakásán ma reggel öngyilkosságot követett el Teichner Samuné, született Winter Jozefine 40 éves napszámos asszony. Ma operálták az urát a II. számú sebészeti klinikán s az ideges asszony felelmében, hogy a műtét nem fog sikerülni, elvágta a nyakát 14 éves leánya szemelátára. Mire a mentők kiérkeztek, elvérzett. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

— Az asztalosok kizárása. Az asztalosmunkások tervezett kizárása egyelőre nem sikerült. Noha az asztalosmesterek szövetsége kihirdette, hogy szombaton az összes munkásokat ki fogják zárni, csak egyetlen mester adta ki a munkások könyvét, a többiekről pedig nem lehetett tudni, mit eszelnek. Most kiderült, hogy a határozatot nemcsak a mesterek nem hajtották végre, hanem maga a szövetség sem merte a végrehajtást sürgetni, úgy hogy a kizárás, bár el volt határozva, teljesen elmaradt. A munkások azonban folytatják a megindított harcot és négy műhelyben 166 munkás lépett sztrájkba a felállított követelésekért, azonkívül harmincz szegező lakatos. A kizárás azért szenvedett hajótörést, mert a mesterek nagy része a békét óhajtja, aminek az utja nincs is elzárva, mert a munkások nem támasztanak teljesíthetetlen követeléseket.

— Utezei tüntelések Zágrábban. Ma este a zágrábi szabadgondolkodók a Pejacevich-terre népgyűlést hirdettek, hogy a Jézus-szive-ünnepe és az iskolai növendékek által a pápának küldött zászló ügyében tiltakozzanak. Zuhogó esőben sokan gyűltek egybe, számos kíváncsi is. Az eső következtében azonban a gyűlés rendes lefolytatásáról le kellett mondani. Bukás szocialista határozati javaslatot olvasott fel, Demetrovics munkásvezér pedig rövid beszédet akart mondani, de a legnagyobb szociáldemokratából álló szabadgondolkodók és a megjelent keresztény-szocialisták között lármás összefeszítésre került a sor, melynek folyamán kövekkel is dobáltak. A rendőrség felszólította a jelenlévőket az oszlásra, mire a tüntetők a klerikálisokat abozgolva az ilicán át a Jellasi-terig vonultak, ahol rendőrség állta útjukat. Demetrovics munkásvezér itt beszédet mondott szocialista szemlében, hevesen támadva az egyházat és a hatóságokat. Némi zajban szétoszlottak a tüntetők. A mára egybehívott tüntető gyűlés a következő napok egyikén lesz.

— Egy magyarfaló bécsi egyesület nyomtatványainak kitiltása. A „Verein zur Erhaltung des Deutschtums in Unarn“, mint a czime is mutatja, a németeknek Magyarországon való fentartását célozza, valójában azonban nyomtatványai és újsónkei útján a legféltettebb módon igat a magyar államzsemet ellen, sőt a magyarországi német lakosságot kivándorlásra is buzdítja. A magyar kormány egy ízben már az egyesületnek borítékban küldött német nyelvű felhívásaitól megvonta a szállítási jogát és most a kereskedelemügyi miniszter ismét juttatva éreztetve magát, hogy a postai szállítási jogot a magyar szent korona országainak területére megvonja nemcsak ezen felhívásoktól, hanem az egyesületnek összes eddig megjelent és ezután megjelenendő nyomtatványaitól és adománygyűjtésre szolgáló bélyegeitől is. A bélyeg rajza körül a következő felírás olvasható: „Verein zur Erhaltung des Deutschtums in Ungarn“—Volksspende 2 Heller-Hier stirbt der Deutsche nicht-darauf vortrent!“ (A németiség Magyarországon való fentartására alakult egyesület. 2. fillér népadomány. — Itt nem hal ki a német. — Ebben bizhattok!) Az ilyen bélyeggel leragasztott postai küldeményeket a postahivatalok szállításra el nem fogadhatnak és nem kézbesíthetnek.

— Tíz éves találkozó. Felkértek mindazok, kik 1900-ban a szegedi áll. felsőkereskedelmi iskolában érettségi vizsgálatot tettek, hogy a j. é. július 3-án megtartandó tíz éves találkozó érdekében címüket f. hó 12-ig közöljék Hammes Jánossal, Szeged, postafiók 80. szám.

Ujvárossy Fedor szerkesztő felkéri mindazon iskolatársait, kikkel az 1900. évben tettek érettségi vizsgálatot, hogy június 12-én, déli 12 órakor sziveskedjenek a II. kerületi főrealskólában a tíz éves találkozóhoz megjelenni.

— Füstbe ment milliók. A szép Petrüss Sári énekelt egy operette-kuplét, melyhez cigarettát szitt és refrain-ül vékonyka hangon ismételtette: „Füst! füst!“ E kuplének hatása most mutatkozik a dohányjövődék igazgatóságának kimutatásában, mely az év első két hónapjának dohányfeladási statisztikáját tünteti föl és amely a múlt év hasonló szakában bevett összeggei szeptember 1,101.830 korona 16 fillér emelkedést mutat föl, ami 5.6 százalékos növekedésnek felel meg.

— Anarchisták iskolája. Madridból táviratozzák, hogy az „ABC“ saragossai jelentése szerint Puebla de Aljainen falu lakossága megtámadta a helység iskoláját azzal az ürügyel, hogy ott anarkista tanokat hirdetnek. A tanítók revolver-lövésekkel mindaddig távoltartották a támadókat, míg a polgárőrség megérkezett és felszabadította őket. Az állami rendőrség házkutatást tartott az iskolában és ez alkalommal bombák készítésére szolgáló mintákat, Barcelonai város tervrajzát, pokolgép-tervezeteket és robbanóanyagokat talált.

— Okirathamisító hivatalnok. A rendőrség ma előzetes letartóztatásba helyezte Andor Elemér 18 éves magánhivatalnokot. Andort magánokirathamisítással vádolják. Mint a gazdák biztosító szövetségének alkalmazottja, az utalványozási osztálynál dolgozott. Itt több hamis utalványt állított ki összesen 3000 korona értékben. Ráhamisította az igazgató és az ellenőr nevét. A pénzt felvette és elmulasztta.

— Halálozás. Kistapolcsányi, eszéai és zru-movai Zrumetsky Ferencz élete 91-ik évében elhunyt Pustamonostoron.

Csebi Pogány Sándor földbírókés, a tésői kerület volt 48-as függetlenségi képviselője életének 67-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt.

Andrássy János prépost-kanonok, a váradí káptalan seniorja, ma Nagyváradon 91 éves korában meghalt.

— Jardin de Paris. Kolossális sikere van a Jardin de Paris új műsorának, amelyet esztendőnkön este mutattak be az előkelő kis színházban. Pompás új magyar és német darabok, új nóták és tréfák teszik vonzóvá az új műsort is. Őriási sikere van Medgyasszay Vilmának és Ferenczy Károlynak, akiknek szerződését az igazgatóság meghosszabbította s a német vendégek közül a kitünő Milla Barry is itt marad még két hétig. Nagyon tetszett a közönségnek a Schwarze Mál című fantasztikus-párisi apache-darab, amelyben Polly Koss és Emil Guttmann, a bécsi Apolló művészei lépnek föl nagy sikerrel. A Czirkusz című jelenetben pompás tréfákat mutatnak be Sajó és Bárony. Az előadást Tarján Vilmos szellemesen konferálja végig.

x Szeplos és pattanásos hölgyek és urak részére kizárólag a Diana-arckrém és Diana-szappan bőrápoló és szépség szerzők ajánlható. Ára 75—75 krajczár. Egyedüli készítő: Erényi Béla Diana-gyógyászterá, Budapest, Károly-körút 5.

x Szép a bajusz Hajdusági pedróval. x Fodor-féle vívóterem a Koronaherezegete 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítanak a gyermektorna- és vívásra.

x Bob hasajtó a legkellemesebb 10 fillér.

x Máványmenyasszony-vendéglő nap-nap után tele a legválogatottabb közönséggel, mit nem csodálunk, mert Boros Gyula vendéglős remek konyhárról és kitünő zenéről gondskodott. Tegnap este ott vacsorázott Fedák Zsuzsa is előkelő társaságban és nagyon megköszönte Boros Gyulának a kitünő kiszolgálását.

Nyiltter.

Elváltan közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Most jelent meg!

HEMOPATIA

A vérgyógyítás és eredményei.

Érdekes, tanulságos népszerű orvosi könyv.

Ára tűzve 1 K., diszkótésben 1 K. 60 fill.

Kapható minden könyvkereskedésben és a szerzőnél: dr. Kovács Izso orvos, Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

ALAPITATOTT 1842. ALAPITATOTT 1842.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság.

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Résztvevőnek nincsenek. Elfogad biztosításokat az ember életére különböző módokat szerinti. Legliberálisabb feltételek.

Öszvagyv: 1908. december 31. --- 2.792.948.091.40 For. Döjbevetel 1908. december 31. --- 305.071.278.70 For. A biztosítottak között 1909-ben felosztásra kerülő nyeresemények --- 67.473.965.70 For.

Vezérképviseletőség Magyarország és a kelet részére: Budapest, VI., Andrássy-ut 20. szám.

KÖZIGAZGATÁS.

A községek országos bankja. A jegyzők országos egyesülete az 1909-ik évi közgyűlésén magáévá tette a békéscsábrányi jegyzői egyesületnek a községek országos bankjára vonatkozó alapszabálytervezetét, és bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy a különböző helyen megindult hasonló irányu mozgalmak vezetőivel tárgyalásokat kezdjen, s ha egyetértésre jutniok sikerül, együttesen boicsássanak ki részvényalírási felhívást. E megbízás alapján a tárgyalások megindultak, és eredményük egy emlékirat lett, melyet a belügyminiszterhez nyújtottak be. A belügyminisztérium, mint értesülünk, ez emlékirat tárgyalására legközelebb szakbizottságot hív egybe. Az országos községi bank eszméjének hívei most azt remélik, hogy a bankot az állam támogatása mellett fogják föllálmithatni. Oly terve ez, amelyre már a múlt év végén megmondtuk véleményünket, és szerfelett csodálkozunk, ha a kormány egy szubvencionált pénzügyi intézet létesítéséről komoly tárgyalásokba boicsátkoznék.

Az automobil-közlekedés nemzetközi szabályozása ügyében a belügyminisztérium 73.000/1910. sz. a. valamennyi törvényhatóságához körrendeletet intézett. Ennek első pontjában föl vannak sorolva azok az államok, amelyekből annak valamely hatósága vagy a hatóság láttaozásának fentartásával felhatalmazott valamely egyesület által kiállított nemzetközi utigazolvánnyal a gépjárműveknek szabad közlekedés van a lelföldön biztosítva, Magyarország (H) kívül, az idő szerint a következők: Ausztria = „A“, Belgium = „B“, Bulgária = „BG“, Franciaország = „F“, Monako = „MG“, Nagy-Britannia = „GB“, Németország = „D“, Olaszország = „I“, Oroszország = „R“, Spanyolország = „E“. Minden egyes itt felsorolt állam jelzésére a gépjármű látszó részén alkalmazott és az imént említett nagy latin betűvel, illetőleg betűkkel ellátott ovális alakú tábla szolgál.

Községi és anyakönyvi kerületi változások. A belügyminiszter Bács-Bodrog vármegye területén fekvő Rém községhez tartozó Dsida és Borota püsz-táknak együttesen nagyközséggé alakulását megengedte és az újonnan alakult nagyközség nevé ideiglenesen „Borota-ban“ állapította meg. (75.862—1910. B. M. sz.) A belügyminiszter a Zala vármegye területén levő Badaesontomaj kisközségnek nagyközséggé alakulását elrendelte. (74.665—1910. B. M. sz.) A Sáros vármegye területén fekvő magyarraszlaviczai körjegyzőség székhelye 1910. évi január hó 24-én Tótraszlaviczára helyeztetett át és a körjegyzőség s anyakönyvi kerület neve is „Tótraszlaviczaira“ változott.

Megyei közigazgatás. Zomborban Bácsmegeye közigazgatási bizottsága ma tartotta Vojnits István főispán elnöklésével rendes havi ülését. Pavlovics kir. tanácsos kijelentette, hogy az egészségügyi állapot kielégítő.

Egerben Hevtsmegeye közigazgatási bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy feliratot intéznek a miniszterhez a vasuti összeköttetés megjavítása érdekében és Szarvaskő állomásra rakodóepület felállítását kéri. A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a megyéből, honnan nagyon sokan vándoroltak ki, most a kivándorlás megszűnt. A természetesen szerint ki aratásra és takarmányra van kilátás.

Makón Csanád vármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta Jakabffy István főispán elnöklésével rendes közgyűlést. A közgyűlésen Justh Gyula és Návay Lajos is részt vett. Hervay István alispán előterjesztette a szokott évrévedés jelentését, melyet egyhangulag tudomásul vettek. Ezután tárgyalás alá vették az idős, királyhegyesi utaknak köztörvényhatósági utakba való felvételét. Az állandó választmány határozatát elfogadták, mely szerint az utat a hálózatba felveszik, de Justh és Návay indítványára kéri a minisztert, hogy precizizozza a hozzájárulás évi összegét. A törvényhatóság a belügyminiszternek Csanád vármegye alispánjához intézett leiratát tárgyalta, melyben tekintettel Makó városának esetély rendőrségi állományára, elrendeli, hogy a makói rendőrségi legénység tíz fővel szaporíttassék. Justh Gyula felszólalt és rámutatott arra, hogy a rendelkezést folytán Makó város amugy is 100 százalékon felül pótlódja emelkedik. Kérjen tehát a törvényhatóság Makó város rendészeti céljaira segínyt. A törvényhatóság ily értelemben határozott.

A rovszerkesztő üzenetei. *Allatorvos*. Forduljon az Állatorvosi főiskola igazgatóságához, a Rottenbiller-utczában. Ott mindenről pontosan felvilágosítják. — K. V. Legközelebb kiadjuk. — S. S. Debreczen. Ebben az ügyben nem adhatunk tájékoztatást; amit ön megtudni akar, az enyhén szólva: hivatalos titok.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Bécsiek a Magyar Színházban.** Francia darabot adtak ma este a Magyar Színház bécsi vendégei. Guinon és Bouchinet négyfelvonásos komédiáját játszották, a „Vater“-t, egy kedvesen naív és a szentimentáliságig poétikus darabot, melyet jó volt előadni már csak Thaller és Paula Müller kedvéért is. Ez a két igaz-vevő művész megmutatta a bécsi ensemblének, hogy milyen lehetne egy előadás, ha a többiek csak némileg is kongeniálisták lennének velük. Paula Müller intellektualitásának teljes ragyogásában mutatkozott be, lényével betöltötte a színpadot és szép volt a harmónikus és artisztikus a művészet abszolút értelmében. Thaller ismét közvetlen volt és szeretőre méltó. Az egész este ezé a kettősé volt, nekik szólt minden taps, amiből csak elvétve jutott egy-egy szál másoknak is.

(*) **Az Operaházban** holnap, kedden „Pillangókisasszony“ kerül színre a következő szereposztással: A czimszerepet Szamosi Elza adja, Suzuki — Váradi M., Kate — Ney H., Csocsoszan unokanővére — Hardy H., Pinkerton — Arányi, a konzul — Dalnoki, Goro — Déri, Yakusidé — Hegedűs, Yamadori herceg — Pichler, Bonzo — Ney B., a császári biztos — Kárpát lesz. Vezényel Lichtenberg Emil karmester, rendező Alszevgy Kálmán főrendező. (Általános bérletszűnet IX. Olcsó helyárak. Kezdete nyolc órakor.) Szerdán, június hó 8-án, a koronázási évfordulóján, az aviatikus versenyek alkalmából Budapesten időző külföldi vendégek tiszteletére rendezendő előadásul „Toldi szerelme“ kerül színre Medek, Ambrusné, Környey, Takáts, Szemere, Pichler, Venczell és Ney B. közreműködésével. (Általános bérletszűnet X. szám, Olcsó helyárak. Kezdete hét és fél órakor.)

(*) **A Vígsházban** holnapután, szerdán kerül bemutatásra Forest Louis új bohózata: „Ámor a pénzügynök“. Az újdonság egyike ama jökendő párisi daraboknak, melyekkel a vígsházai együttes már annyi vidám estét szerzett a közönségnek. Holnap, kedden a „Nick Carter“-t, Bisson szenzációs színművét ismétlik, amelyet azután az „Ámor, a pénzügynök“ bemutató estéi alatt pihentetnek, úgy hogy a legközelebbi előadás csak szombaton lesz.

(*) **Elmaradt repriz.** Az Operaházban tegnap kellett volna a „Hoffmann meséi“ reprizét megtartani, mert már egyszer elmaradt. Offenbach szép művének előadását Székelyhidgy gyöngékedése miatt újra kellett elhalasztani. A „Hoffmann meséi“ helyett a „Szevillai borbély“ került színre.

(*) **A Magyar Színház az Urániában.** A Magyar Színház az Urániában való vendégszerzése során holnap, kedden a „Csákó és Kalap“ kerül színre, szerdán a „Hivatások urak“-at adják, esütörtökön felújítják a „Warren mesterség“-t, pénteken „A koncert“ kerül színre huszonötöd-ször.

(*) **Vizsga a Színészegyesületben.** Az Országos Színészegyesületben ma folyt le a színészfelvételi vizsga. A felvételi bizottságban Ditrói Mór elnök, tagjai voltak Szilágyi Vilmos alelnök, Tury Elemér, Tompa Kálmán és Hidvéghy Ernő. A vizsgára harmincznyolcan jelentkeztek, akik közül huszonnyolcat a bizottság visszautasított. Ez idén léptette életbe a tanács a bizottság előtti vizsgáztatást, ami teljes mértékben bevált és megfelelt a színészek óhajának, amennyiben a vizsgálatoknál a bizottság igen szigorúan járt el. A vizsgázókat kíváncsiságú közönség nem feszélyezte, amennyiben csak azok voltak bent a teremben, akiket a tanács bebocáított. A vizsgálatnak, mint minden évben, most is meg voltak a derűs mozzanatai. Voltak azonban a jelentkezők között számbavehető tehetségek is. Nagy sikerrel vizsgázott Vajda Ilona, Vajda Dezső nyíregyházi szerkesztő leánya, aki a bizottság tagjait nagy készültségével meglepte. Nagy feltűnést keltett Payer Margit, a debreczeni Solymossy-színésziskola növendéke és Vendrey Vilma, Vendrey Ferenc leánya, akiket a vizsgán jelen volt Zilahy Gyula debreczeni igazgató nyomban szerződötött. Rövid gyakorlatra utasította a bizottság a következőket: Antalffy Sándor, Halmi Ferenc, Hikiésné Kató, akinek feltűnő szép hangja van, Levendovszky Irma, Nagy Margit, Német Erzsébet (sugó), Szabó Böske és Zombory Juliska.

(*) **A Deutsches Volkstheater a Magyar Színházban.** A Deutsches Volkstheater társulata holnap, kedden bemutatja Hermann Bahr kiváló vigjátékát, „A koncert“-t, amely nálunk is már most éri meg huszonötödik előadását.

(*) **A nemzetközi fényképiállítás megnyitása.** Impozáns szép vernissage volt ma délután a városligeti Múcsarnokban, ahol ma nyitotta meg József főherceg az ő és felesége Augustia főhercegné asszony védősége alatt álló Magyar Amatőr Fényképezők Országos Szövetségének első nemzetközi fényképiállítását. A megnyitási ünnepélyre, dacára a kánikulai melegnek, óriási közönség gyűlt egybe a kiállítási palota termében. Az előkelőségek és hivatalos férfiak közül jelen voltak: Gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter, Nárá-Szabó Sándor közoktatásügyi államtitkár, Forster Gyula főrend, a Képzőművészeti Társulat alelnöke, Benkó Kálmán udvari tanácsos, a társulat igazgatója, Fülepp Kálmán főpolgármester, Boda Dezső rendőrfőkapitány, K. Lippich Elek, a kiállítás elnöke, és igen sokan mások. A főhercegi pár pontban 4 órakor érkezett automobilon a kiállítási palota elé. Roskoványi Géza huszárkapitány, kamarás és Majtényi Anna udvarhölgy kíséretében, akiket a kiállítás igazgatóságának az élén Lippich Elek üdvözölt. A főherceg válasza után bevonultak az előcsarnokba, ahol a vendégeket Zichy és Hieronymi miniszterek, majd a többi előkelőségek üdvözölték. Az üdvözlés után Lippich elnök bemutatta a főhercegné és főhercegné asszonynak Hoffmann Viktor igazgatót, akinek a kalauzálása mellett tekintették meg a tárlatot. A vendégeket mindjárt az első teremben megthotta az angolok és amerikaiak kollektívájának csodás nagyszerűsége és innen kezdve fáradhatatlanul járták végig a termeket s dacára, hogy több mint 2000 fénykép van kiállítva, ugyszólván minden egyes darabot alaposan megnézték a kiválóbbaknál pedig hosszasan elgöngyörködtek. A jelenvolt kiállításokat egyenként mind bemutatták a főhercegi párnak, akik mindegyiknek a legnagyobb elragadtatással gratuláltak. Különösen tették a főhercegi párnak az angol és amerikai kollektíván kívül a németeké, de legtöbb időt töltöttek a magyar képek között s örömeiket fejezték ki azon, hogy a magyarok semmivel sincsenek hátrább a többi fotografáló nemzetnél sem a művészi, sem pedig a technikai kérdések dolgában és elismerésüket fejezték ki az amatőrök egyesületének, amely a művészi fényképezést ilyen tökélyre emelte minálunk. A szemle több mint két óra hosszat tartott és a fenséges pár távoztakor újra melegen gratulált a nagyszerű kiállítás létrehozásáért Lippich miniszteri tanácsos elnöknek és Hoffmann Viktor igazgatónak, akik fáradhatatlan buzgókodtak annak sikere érdekében. A kiállítás teljes két hónapig lesz nyitva s naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig 1 korona belépődij mellett tekinthető meg.

A főhercegi pár sétája közben megpillantotta Pejszik Károly (Városház-ú. 1.) kiállítását, hol azután huzamosabb ideig tartózkodtak. Ugy Augustia főhercegné asszony, mint József főherceg a kiállított fényképezési czikkeket nagy érdeklődéssel nézegette és mindketten teljes elismerésüket fejezték ki Pejszik Károly előtt.

(*) **Vizsgálati hangverseny.** Szépszámú közönség jelenlétében folyt le tegnap Halász Mariska czimbalomművész nő növendékeinek vizsgálati hangversenye a Lloyd-társulat dísztermében. Egyik másik növendék már díszretra méltó készséggel kezelte hangszerét. Különösen Hoffman Ilona, Nagy Margit, Zadrá Margitka és Farkas Ilonka nyerték meg a közönség tetszését.

FŐVÁROS.

(*) **A városi gázgyár.** A légszuszívógató kérdés megoldására kiküldött bizottság ma délelőtt a polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülés előadója dr. Buzáth János tanácsjegyző volt. A bizottság dr. Heltai Ferenc vezérigazgatónak az új központi gázgyár építése ügyében tett előterjesztését tárgyalta. Heltai előterjesztését a jövődelmezőségi számításra vonatkozó adatok helyreigazításával egészítette ki. Kijelentette, hogy igen pesszimistikusan vette fel a számításba a melléktermékek értékesítését. Meggyőződése az, hogy az 1914. évi bevételnek, ha az új gázgyár 1918-ra elkészül, lényegesen nagyobbak lesznek, mint amennyi az előírás szerint várható. A bizottság ezután minden vita nélkül hozzájárult az igazgató előterjesztéséhez és elfogadta azokat a javaslatokat, amelyeket az igazgató tett a tanácsnál. A bizottság ezután a lőpótvárosi gáztartó magas-építési, nyomonkövető berendezési és fűtő- és gőzkazánberendezési munkák szállítására vonatkozó árlejtések ügyében döntött. A munkákat a legelőnyösebb ajánlattevőknek adták ki. Az ülés ezzel véget ért.

(*) **A főváros a szekularizációról és az általános választói jegről.** A főváros jogügyi bizottsága ma délután dr. Déri Ferenc tanácsos elnöklésével ülést tartott, amelyen Édes Endre tanácsjegyző volt az előadó. A bizottság a közlelmezési ügyosztálynak a hordójelző hivatal ujjászervezésére vonatkozó előterjesztését vita nélkül elfogadta. Ezután tárgyalás alá került Hajduvármegyének az egyházi javak szekularizációja tárgyában érkezett ismert körirata, amelyhez a jogügyi osztály a következő határozati javaslatot terjesztette a bizottság elé: Minthogy a szekularizáció kérdése nem időszerű és tárgyalása csak ezáltalánul zavarná meg a felekezeti békét és azt a békés együttműködést, amely most, számos egyéb fontos és elintézésre váró országos s községi kérdés megoldásánál annyira kívánatos mondja ki a közgyűlés, hogy Hajdu vármegyének a megkeresése fölött napirendre tér és a köriratnak irattárba való helyezését rendeli el. Ezzel a javaslattal szemben dr. Oláh Dezső Hajdu vármegye feliratának a támogatását indítványozta. A bizottság azonban Oláh Dezső indítványával szemben az ügyosztály javaslatát fogadta el. Turóc vármegye az általános, titkos és községenkénti választójog megvalósítása ellen intézett köziratot a törvényhatóságokhoz. A bizottság egyhangulag magáévá tette az ügyosztály következő javaslatát: Minthogy a székesfőváros törvényhatósági bizottsága 1905. évi december 6-án tartott közgyűlésében hozott határozatával már állást foglalt az általános egyenlő és közvetlen választói jogon alapuló parlamenti reform mellett, annak a meggyőződésének adván kifejezést, hogy az általános választói jog nemcsak nem gátolja a nemzeti és alkotmányos törekvéseket, hanem inkább győzelmüknek egyik fegyvere, mondja ki a közgyűlés, hogy ebből az álláspontból kifolyólag Turóc vármegyének az általános választói jog ellen irányuló körirata felett napirendre tér és annak irattárba helyezését rendeli el. Selmezbánya város közönsége még az előbbi parlament idejében felterjesztést intézett a képviselőháznak a parlament munkaképességének helyreállításá érdekében. Az előterjesztést pártolást végett megküldte a fővárosnak is. A bizottság az időközeben változott politikai viszonyokra való tekintettel a napirendre térést javasolja. A napirend többi lényegtelen pontjának elintézése után az ülés véget ért.

(*) **Külföldiek nyilvántartása.** Az 1903. évi V. t.-cz. a Budapesten letelepedni kívánó külföldiek nyilvántartását és a lakhatási engedély kiadását részben a főváros tanácsa, részben az államrendőrség hatáskörébe utalja. Minthogy ez az eljárás igen sok nehézséggel jár és sok felesleges munkát igényel, az illetőségi ügyosztály előterjesztést tett a tanácshoz, hogy a főváros kérelmezze a kormánytól a törvény módosításának kieszközölését. A módosítás lényege az volna, hogy az idegenek nyilvántartása és a lakási engedély kiadása körül az összes teendők bizalmasnak az államrendőrségre, amely azonban minden egyes lakási engedély kiadása előtt kérdést intézzen a főváros tanácsához, nincsen-e észrevétele az engedély megadására ellen.

EGYESÜLETEK.

(-) **Az Ingyentel-Egyesület** vasárnap délelőtt tartotta Haas Ignác elnöklésével rendezévi közgyűlését. Bemutatja a múlt évi jelentést, amely szerint 1.206.440 adag (0.2) tejet és 125.220 darab zsemlyét osztottak ki. Szép szavakkal emlékszik meg az elnökségről lemondott gelsei Guttman Vilmos bárónó érdemeiről és a gyermekinnepségen résztvevő hölgyek eredményes munkájáról. Deutsch Ernő főorvos az intézmény gyümekvédelmi jelentőségét méltatja és különös eredménynek tünteti fel, hogy a bemutatott 1123 csecsemő közül 935 esetben sikeres volt az egyesület munkálkodása. Fuchs Gyula a múlt évi mérleget és a jövő évi költségelőirányzatot mutatja be, mire Rákosi Tibor főtitkár az alapszabály-módosításokra vonatkozó előterjesztései után részleges tisztújításra került a sor. Alelnök lett Breitner L. Zsigmondné, Jánossy-Engel Gyuláné, dr. Strasser Imréné és botfai Húvös Iván. Főtitkárnak Rákosi Tibor, tiszteleti tagokká pedig báró gelsei Guttman Vilmosné, dr. Bárczy István polgármestert, dr. Bezerédj Viktor államtitkárt, dr. Bosnyák Zoltán, dr. Ebergényi Sándor és dr. Ruffy Pál miniszteri tanácsosokat választották.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
SALVATOR
 vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
 Főraktár Budapesten: ÉDESKUTY L.-nél.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A Wekerle-kormány sajtópöre. Dr. Szavek Ferenc vizsgálóbíró vasárnap délelőtt egy órákor hallgatta ki Hieronymi Károly kerteskedelmiügyi minisztert abban a rágalmazási sajtóperben, amelyet a Wekerle-kormány tagjai indítottak Habár Mihály szerkesztő ellen. Hieronymi Károly kihallgatása egy óra hosszáig tartott.

§ A fiumei rendőrség sikkasztója. Fiuméből jelentik, hogy ma kezdte meg az ottani törvényszék Staindl Ottó volt rendőrfogalmazó sikkasztási bűnügyének tárgyalását. Staindl az ügyesség 2000 koronával több igazolt és 20.000 koronát kitevő nem igazolható büntetéspénzek elsikkasztásával vádolja. Staindl bűnösségét elismerte, de tagadja, mintha valamennyi sikkasztást ő követne volna el. A bíróság megkezdte a tanúk kihallgatását.

SPORT.

A Derby.

— A magyar tenyésztés diadala. —

Már kora délután megindult a szinte vég nélkülinek tetsző népvándorlás Freudenauba. Ki kocsin, ki gyalogszerrel — már kinek hogy engedte meg a módja — igyekezett, hogy tanuja legyen a Derby lefolyásának, mely valóságos nemzeti örömmünppé varázsolta az egész várost. Ötös-hatos sorban csak lépésben haladhatnak a kocsik, közbevegyül egy-egy automobil, de most ezek sem száguldhatnak oly vigan tova, mert — mint ahogy mondani szokás — „még egy tűnek való hely sem maradt üresen“, nem hogy egy nagyobb alkalmatosság ki tudjon szabadulni a tömkelegből.

Jóval a versenyek kezdete előtt már szinte ember ember hátán tolong a nézőtér, mely messziről szemléve, úgy veszi ki magát, mint egy mozgó emberrengeteg. Kincseket érő toilettekben diszelegnek az előkelő hölgyek és itt pompázik előttünk az egész város gazdagságával és kulturájával. Az udvari páholyban elhelyezkednek a főhercegnők és főhercegek s ez oly kirívó ellentét képezi a nálunk tartott versenyeknek. Mert legérdekesebb futamunkat, a Király-díjat is csak József főherceg és családja nézte végig, míg itt a trónörökös az élén, jóformán az egész udvar képviselve volt. Ami szinte természetes, Budapest minden sport iránt lelkesedő híve felrándult a Derby napjára, nem esábitotta ezeket még az sem, hogy nálunk éppen tegnap vette kezdetét a repülőverseny.

A két első futam minden különösebb emóció nélkül folyt le, mert most az sem keltett nagyobb feltűnést, hogy mind a két ízben lemaradt a favorit, oly lázas türelmetlenséggel várták a nap főszámát. A harmadik futamot végre a favorit nyerte meg, gróf Lamberg tábornok Krikerl-je ezt a játékosok jó előjelnek vették a Derbyre, úgy vélekedvén, hogy két outsider után legalább is két favorit-győzelemnek kell következnie s most már még fokozottabb mérvben fordult a bizalom Rascal iránt.

Végre megszólal a próbagaloppot jelző csengő s szép sorrendben vonul fel a hét crack a publikum elé. Az egész társaságban a szemlélőknek Orient tetszik legjobban s azt meg kell adnunk, hogy a német ló küllemre sokkal tetszetősebbnek tünt fel, mint a mieink közül bármelyik. Többeknek tetszett azonban a két Springer-ló is, melyek mind-egyike a teljesen fit ló benyomását keltette, ezzel ellentétben Rascal mintha kissé bágyadt lett volna. A fogadókat azonban ez az éppen nem biztató auspicium sem riasztotta vissza attól, hogy Rascal mellett rendületlenül kitartsanak, úgy hogy a Te-

leki-ló még két réval is szívesen lett fogadva, míg a mezőny többi lova egészen el lett hanyagolva. A verseny lefolyása ez volt: Carabas nyugtalanokodása miatt kissé huzódik a start s mikor sikerül a mezőnyt elindítani, Carabas szökik az élre s erős iramban kalauzol Rascal előtt, mely a pacef akceptálja, söt száz méter után az élre megy, azonban hamarosan a rosszul startolt Magnus Gubernator színei vannak az élén. Utána Rascal, Carabas, Korsarz, Orient, Péponnet, Szózat a sorrend. A mértőldes startnál Orient a negyedik helyre megy, majd később Carabas huzódik fel egészen Rascal mellé: Nem igen változik a helyzet a rövid oldal végéig, ahol Rascalat kieresztli lovasa s egy-kettőre elhagyja a vezetőt és a barrier mellett már innen fogva haza lesz lovagolva. A tri-bünök előtt Péponnet huzódik fel, míg Carabas teljesen kész van erejével s a nagy rushel jövő Szózat is elhagyja és csak negyedik lesz; Korsarz ötödik, Magnus Gubernator hatodik, Orient utolsó.

Hatalmas éljenriadal fogadta a népszerű győzelmet s a publikum majdnem leszedte a lóról az ismét igen kedvelt lett Janek Gézát, azt az ovációzt pedig, amiben Rascal boldag tulajdonosát, gróf Teleki Lászlót részesítették, jó ideig nem fogja elfelejteni, aki ennek szemtanuja volt, mert szinte vállukon vitték a mázsáló elé ujjongó honfitársai, ahol még vehemensebb erővel tört ki a lelkesedés s vége-hossza nem volt a szívből jövő üdvözléseknek.

Ezután már lassan oszladozni kezdett a publikum s a többi futam jóval kevesebb szemlélő előtt folyt le. És mintha a favoritok megéreztek volna, hogy ok már csak megcsappant érdeklődést keltethetnek, sorba lemaradtak s méltó esattanójául a napnak, az utolsó futamban Re-Contra több mint huszonkétszeres pénzzel örvendeztette meg kevés-számú hívét.

Részletes eredmény a következő:

I. Gözhajó-verseny. Díj 5000 korona. Táv 1800 méter. 1. Gr. Wenckheim D. 36 sk Cornette 49 és fél kg (Pretzner), 2. Gr. Esterházy P. 36 pk Integrity 49 és fél kg (Broadwood), 3. Hg. Lubomirski Gy. 36 sk Kalina 49 és fél kg (Hewitt). Futottak még: Palma (Korb), Szepes (Fergusson), Black Girl (Vivian). Könnyen két és félhosszal nyerve, félhosszal harmadik. — Tot.: 10:10, 20:11, 48.

II. Nyeretlen kétévesek versenye. Díj 5000 korona. Táv 1100 méter. 1. Gr. Wenckheim D. sm Testőr 56 kg (Janek), 2. Br. Rothschild A. pm Hermitage 56 kg (Krouzil), 3. Landau H. sm Gunther 56 kg (Pretzner). Futottak még: Spezi (Cockeram), Ma néce (Vivian), Légos (Aylin), Lékvár (Huxtable), Mariner (Broadwood), Lepsey (Winkfield), Livia (Korb), Böske (Hewitt), Berek (Heidt), Ninus (Dyk), Carbonad (Carslake). Erős küzdelem után félhosszal nyerve, félhosszal harmadik. — Tot.: 10:37, 20:38, 99, 36.

III. Rotunda-handicap. Díj 8000 korona. Táv 1300 méter. 1. Gr. Lamberg H. lov. tbnok 46 sk Krikerl 62 és fél kg (Winkfield), 2. Gr. Batthyány E. 36 pk Gourmande 52 kg (Hewitt), 3. Br. Springer G. 46 pk Grammaire 55 és fél kg (Carslake). Futottak még: Vansittart (Cockeram), Mi ez (Paul), Gracieuse (Miles), Fényes Bogár (Heidt), Mirabeau (Korb), Palatinzki (Dyk), Maillart (Gulyás), Katz im Sack (Abos), Me Lyn (Pretzner), Osman (Smutny), Lanzendorfi (Jones), Zeiserl (Broadwood), Ikkal (Finan), Dummer Karl (Peschka), Edison (Izményi). Igen könnyen két hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. — Tot.: 10:33, 20:33, 36, 62.

IV. Osztrák Derby. Díj 100.000 korona. Táv 2400 méter. 1. Gr. Teleki L. pm Rascal 56 kg (Janek), 2. Br. Springer G. pm Péponnet 56 kg (Carslake), 3. Hg. Taxis M. E. pm Szózat 56 kg (Huxtable), 4. Br. Springer G. pm Carabas 56 kg (Fergusson). Futottak még: Korsarz (Winkfield), Magnus Gubernator (Szente), Orient (Bullock). Igen könnyen két és félhosszal nyerve, hat hosszal harmadik. — Tot.: 10:17, 20:27, 66:132.

V. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Mautner V. 36 sm Athos III, 50 kg (Korb), 2. Zombory R. 36 pm Gyémánt 46 kg (Gulyás), 3. Br. Uchritiz Zs. 46 pm Ever ready 49 és fél kg (Izményi). Futottak még: Vesz el magad (Cockeram), General (Robertson), Ninos (Heidt), Deux Armoires (Dyk), Tanár (Broadwood), Add ide (Vivian), Fixstern (Peschka). Biztosan háromnegyed hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. — Tot.: 10:74, 20:38, 30, 45.

VI. Trompeter-akadályverseny. (Handicap.) Díj 6000 korona. Táv 4000 méter. 1. Mautner V. 46 pk Fraska 63 kg (Dillon), 2. Schindler L. 56 sk Ambra 60 kg (Huxtable), 3. Marasesti ménes 56 pm El Biar 73 és fél kg (Healy). Futottak még: Magon (Csom-

pora), Off (Sparkes), Fityóka (Lawton). Könnyen nyakhosszal nyerve, négy hosszal harmadik. — Tot.: 10:35, 20:28, 76.

VII. Nyeretlen kétévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Geist G. sm Re-Contra 58 és fél kg (Carslake), 2. Rödey R. sm Volonsy 51 kg (Hewitt), 3. Hg. Palfy M. pk Malina 53 kg (Cockeram). Futottak még: Hep-Hep (Janek), Quartus (Miles), Bariton (Robertson), Freude (Winkfield), Revolte (Pretzner), Carrière (Fries), Gerdur (Dyk), Faceino (Gulyás), Agras (Hewitt), Governors Daughter (Korb), Forman (Fetting). Könnyen egy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:228, 20:127, 40, 150.

— Kilencedik nap. —

A Derby után csendes nap következik s ez most már így fog végig tartani, mert közelünk a meeting végéhez Nagyobb díjazású futam nincs is a programmon, se Klasszikus verseny.

Legjobban a Belvedere-díj van dotálva 8000 koronával. Ebben a futamban háromévesek vesznek fel a küzdelmet idősebbekkel. A Derby évjárat fő-lyében van a versenyben s a nyerő ezek közül fog kikerülni, még pedig a Springer-istálló (Béranger, Dorigny) lovaiban bizunk legjobban Whisky és Rosz pénz előtt.

A Blacksberg-handicap 2000 méterén három-évesek találkoznak. Az adott súlyviszonyok Sanstache-ra hívják fel a figyelmet Gyémánt és Schön Ágnes előtt.

Jelöltjeink:

- I. Vincenz Albert—Springer-ist.—Kamp,
- II. Fleurisc—Relly—Jambo.
- III. Springer ist.—Whisky—Rosz pénz,
- IV. Mindig Gyöngy—Villafranca,
- V. Sanstache—Gyémánt—Schön Ágnes,
- VI. Klapka—Ászár,
- VII. Tok—Bougre—Béziguc,

Budapesti ügetőversenyek.

— Ötödik nap. —

Egy esőpet sem látszott meg a versenytérén, hogy a repülőversenyek is megkezdődtek, mert a tribünök zsufolásig megteltek, úgy az első, mint az ötödik helyen.

Legérdekesebb versenye a napnak a Sport-díj volt, melyben Indiana revancheot kért Flieg' davon-on, az igaz, hogy a Hauser-ló nagyon jól tartotta magát egész uton s Indianá-nak 1 perc 25.6 másodperces remek időt kellett kifutnia, hogy biztosítsa a győzelmet.

A Nyári-díj már nem volt oly verseny, amely fölött minden szó nélkül át lehet siklani, itt ugyanis megint megismétlődött az az eset, ami már többször előfordult azóta, mióta könyvesek működnek az ügetőn. A Pusztaberényi-ménés két lovat indított: Lizzie-t és Sara-t. Nyerőnek az utóbbi lett jelentve s a fogadók természetesen ezt pártolták. Azonban — vasárnapi megbeszélésünkhez híven — a vezetőnek kiküldött Lizzie lett a győztes, míg a favorit a helyről is lemaradt. Legfőbb ideje volna, hogy a vezetőség szanálna ezt a napról-napra előforduló állapotokat s ne engedné meg, hogy a publikum pénzét ily nyíltan elharácsolják, amit — azt hisszük — egy kis jóakarattal meg is tehet addig, míg teljes mérvben ki nem ábrándul a közönség az ügetőversenyekből.

Részletes eredmény a következő:

I. Jobbágyi díj. Díj 2000 korona. 1. Wolai ménes Gordon (Miller), 2. Lene H. 3. Garibaldi. Futottak még: Rózsa, Hilda, Geisha. Tot.: 10:17, 20:29, 146.

II. Juniusi díj. Díj 1800 korona. 1. Vencsellői ménes Léha (Brown), 2. Wunderba. 3. Azért is. Futottak még: Száresa I., T. Tétlon. Tot.: 10:14, 20:23, 30.

III. Palotai díj. Díj 2700 korona. 1. Mr Field Magnás (Sennyev), 2. Lexington. 3. Junta. Futottak még: Easter child, Demokrat (diszka, III.), Darabant, Liebling. Tot.: 10:121, 20:32, 26, 27.

IV. Nyári díj. Díj 5000 korona. 1. Pusztaberényi ménes Lizzie (Capovilla), 2. Gaur, 3. Danilo. Futottak még: Sara. Tot.: 10:14, 20:27, 27.

V. Gayton-díj. Díj 2300 korona. 1. Wankó La Regent (Miller), 2. Adi, 3. Pumi. Futottak még: Félsemü, Kedvesem, Dalia, Fidelitas, Erstl. Tot.: 10:33, 20:36, 53, 85.

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, béléssel 55, Frakk, v. Ferencz József-ölt. egészen selyembéléssel 55 frt.

legismertebb
angolkelmékből,
osakis mérték
szerint, első-
rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszer
úri szabótermében
IV. ker., Belváros,

Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos
utca mellett. — Telefon 46—52.

VI. Sport-díj. Díj 3600 korona. 1. Pusztabéri ménes *Indiana* (Capovilla.) 2. Fliég-dávon, 3. Dylla R. Tot.: 10:20.

VII. Kettesfogatu urkocsis-verseny. Díj 3000 kor. 1. Vencsellői ménes *Szikra P.-Pityu* (Sennyey.) 2. Czimer O.-Peti. 3. Száresa J., Léder. Futottak még: Schuchwics-Ladysmith, Lott-Major Simmons, Dobogó-Pajkos, Tot.: 10:49, 20:40, 36.

VIII. Kettesfogatu hárkocsis-verseny. Díj 600 korona. 1. Feiser-fogat. 2. Schmidt-fogat. 3. Beer-fogat. Indult még három fogat, Tot.: 10:18, 20:36, 69.

— Hatodik nap. —

Középes program a holnapi. Anyag tekintetében a *Nagybányai díj* bir némi jelentőséggel. Ebben háromévesek mérkőznek. Az első esélyt a *Hauser-istálló* kiküldöttjének adjuk *Plauderlischen* előtt. A másik említésre méltó futam a *Budapesti díj*. Itt a *Vencsellői ménes* indulása arathat győzelmet *Fellow Dillon* fölött.

Jelöltjeink:

- I. Gerda Walde—Mimé.
- II. Vigano — Franzl H.
- III. Hauser ist. — *Plauderlischen*.
- IV. Vencsellői ménes — *Fellow Dillon*.
- V. Edina—*Karneval*.
- VI. Dylla K. — *Darabant*.
- VII. *Sólomossy-fogat* — *Zsombokakoli-fogat*.

() A vasárnapi football-eredmények. Magyar kupa. BTC—MAC 4:1 (félidő 2:0). — Millenáris, 1200 néző. Erős iramu, fölényes játék után győzött a BTC a négy tartalékkal kiálló atléták ellen. Mindkét csapatnál a csatársor gyöngén játszott. A BTC goaljait Rákóczy, Dobó és Késmárky lőtte. A MAC Feketeházy lövése révén jutott goalhoz. Bíró: Hajós József. — Ladányi vándordíj. FTC—Törökvs 3:1 (3:0). A kétszer 30 percig tartó időben a Törökvs egyetlen goalját a Heinber foulja miatt megítelt tizenegyesből rugta. Bíró: Lucius Károly (BTC). — NSC—UTE 2:1 (0:1). A saját pályáján játszó UTE az első félidőben vezetett. Bíró Izsó László (BTC). — II. oszt. bajnokság: Lípótv. TC—KAOE 2:2 (2:1). — MAFC—III. ker. TVE 2:1 (1:0). — Vidéki matchek. Kolozsván: Terézvárosi TC—Kolozsvári Vasutasok 4:0 (2:0). Bíró: Kiss Menyhért (33. FC.). — Pozsony: Pozsonyi TE—Wiener Elf. 10:0. — Bécs: WSC—WAC 3:2.

() A budaiak sportünnepélye. A Budai Torna-Egység vasárnap országos athlétaikai és torna-versenyt rendezett saját pályáján. Az ünnepély főszereplőit a rendező egyesület és a BTC. nyerték meg, az előbbi a súlydobás csapatversenyt, az utóbbi pedig a tornászati főversenyt. Meglepetést keltett Ondrus szép futása, valamint Antal rekordot megközelítő dobása. A rendezés ezáltal is kifogástalan volt, úgy hogy a hatalmas programot zavartalanul bonyolították le.

Az ünnepély részletes eredményei a következők:

Súlydobás csapatverseny (a honvédelmi miniszter tiszteletdíja). 1. BBTE. csapata 64 m. 19. csm. (Schiller, Csalótzky, Dávid, Strausz, Lehoczky). 2. MAC. csapata 62 m. 35 csm. Egyénileg. 1. Mudin Imre (MAC) 12.74. 2. Schiller (BBTE) 11.59. — *Füleslabdadobás két kézzel*. 1. Gobonya Albin (ETVE) 27 m. 74 csm. (ország. rek.). 2. Kontra József (ETVE) 26 m. 33 csm.. 3. Grün Vilmos (ETVE) 25.08 m. — 100 m. síkfutás. 1. Holtversenyben Simon Pál (MAC) és Ondrus (MTK) között 11.8 mp., Balás (BBTE). — 1000 méter. 1. Bodor (Postás) 2 p. 41 mp.. 2. Fischer (MTK). — 110 méteres gátfutás. 1. Kovács (BETE) 16.8 mp.. 2. Balás (BTE). — *Darányi díj*. diszkoszvetés. 1. Antal P. (ETVE) 41 m. 32 csm.. 2. Mudin Imre (MAC) 39 m. 7. csm.. 3. Grün (Etve) 37 m. 83 csm. — *Távolugrás*. 1. Kovács N. (BBTE) 6 m. 36 csm.. 2. Kövesdy G. (BBTE) 6.08 m.. 3. Antal P. (ETVE) 5.89 m. Darányi vándordíj győztese Antal P. 4 pont, 2. Grün 7 pont, 3. Mudin I. 9 pont. — *Magasugrás*. 1. Wardener Iván br. (MTK) 1 m. 82 csm.. 2. dr. Vadon Géza (MAC) 1 m 77 cm. — *Tornászati összetett verseny*. Magas-nyújtó. (Magas korlától). 1. Krizmanith János (BTC) 45.33 pont. Krizmanith e győzelmével a Budapesti Torna Club megnyerte a székesfővárosi gyönyörű tiszteletdíjat. 2. Nyisztor (MTK) 44.16 pont. — *Lótornászás* (junior). 1. Fleck S. (BTC) 17.83 pont, 2. Bauer R. (BTC) 16.16 pont Hat induló.

Márványmenyasszony-vendéglő Márvány-utca.

Naponta úgy délben mint este idei libák, márvány-csirke, rákpörkölt, májusi bolé. Esténként *Berky Miksa* népszerű cigányprimás teljes zenekarával hangverseny. Szepárék reggel 3 óráig nyitva. — Telefon 49—79.
B. pártfogásért esd Boros Gyula

KÖZGAZDASÁG.

A Vasuti Forgalmi R.-T. új üzlete. A mutatózó bő termés nagy föladat elé állítja a vasutakat is. A kereskedelmi szervezetek már most sürgetik, hogy az államvasutak igazgatósága elég korán gondoskodjék elegendő vasuti kocsikról. A múlt évben nem volt fennakadás s a termés mennyiségének megfelelő vasuti kocsit állott rendelkezésre. A forgalom lebonyolításának akadályai pedig nem a kocsihány következtében álltak elő. Ebben az esztendőben s ha a termés eredménye megfelel a várakozásoknak, nem lesz annyi vasuti kocsi, a mennyire szükség lehet. Legalább 2000—3000 kocsival kell szaporítani az államvasutak kocsiparkját s minthogy ennyi új kocsi beszerzése lehetetlen, de nem is szükséges, a vagonkölesönző társaságoktól fogják beszerezni a hiányzó kocsikat. *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszter már meg is kezdte ez irányban a tárgyalásokat a *Magyar Vasutiforgalmi R.-T.-gal*. De nemcsak a magyar, hanem német, belga és osztrák vagonkölesönző társulatokkal is tárgyalnak kocsik beszerzése végett s a tárgyalások eredményéhez képest fog szaporodni az államvasutak kocsiallóma. Hir szerint a magyar államvasut csak augusztustól decemberig terjedő időre akarja bérbe venni a kocsikat, a vagonkölesönző társulatok pedig hosszabb időre akarják megállapítani a bérlet tartamát. E hírekkel van összefüggésben az a nagy érdeklődés, a melylyel újabban a *Magyar Vasuti Forgalmi R.-T.* felé fordul a tőzsde figyelme.

Iparosok a Kereskedelmi Bankban. Az Országos Iparegyesület butor- és rokonipari szakosztálya elhatározta, hogy a nagyszabású lakberendezések és modern üzlethelyiségek csoportos megtekintését, illetve az ilyen gyakorlati bemutatók rendszerezését programjába felveszi. Az első tanulmányi kirándulás tegnap volt. A szakosztály a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helyiségeit tekintette meg.

Harc az Adria körül. Megirtuk már, hogy az a bizonyos csoport, mely már ismételtelen szerepelt a tőzsdén, az Adria Tengerhajózási R.-T. részvényeinek megszerzése körül is élénk tevékenyget fejt ki. De megirtuk már azt is, hogy az egész akció kárba vesztett munka, mert az Adria részvényeinek többsége a társaság mostani vezetőségének, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak kezében van. Természetes, hogy a tőzsdén folyó forszírozott vásárlások a részvények árfolyamát felverték, ami csak a spekuláció malmára hajtotta a vizet. Mikor aztán az Adria fő részvényese, a Kereskedelmi Bank, dokumentálható biztos többségét, részvényeinek fölsőlegét piacra vetette, a tőzsdén természetesen nagy hanyatlás állott be e részvények árfolyamában. Ezért bizonyos oldalról élesen támadják a Kereskedelmi Bankot, holott a bank magatartása éppen a spekuláció kiesapongásának ellensúlyozását célozta, amiért gáncoskodni csak a spekuláció érdeke lehet.

A személy- és podgyászszállítás nemzetközi szabályozása. A kereskedelemügyi miniszter a magyarországi kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági körök hivatalos képviselőihez leiratot intézett, amelyben tudatja, hogy a magyar kormány hozzájárult a személy- és podgyászfuvarozásnak nemzetközi egyezmény útján való szabályozásához. A miniszter azt az álláspontot kívánja érvényre juttatni, hogy a személy- és podgyászszállításra nézve a belforgalomban érvényes szabályozati határozmányok lehetőleg az új nemzetközi egyezménybe is áttétessenek, hogy ezzel a jogegység minél nagyobb területre kiterjeszhető legyen. Előbb azonban alkalmat kíván szolgáltatni az érdekképviseletnek esetleges kívánságaik érvényesítésére. Felhívja tehát őket, hogy a személy- és podgyászszállításnak nemzetközi egyezmény útján való szabályozása kérdésével foglalkozzanak és esetleg felmerülő kívánalmaikat július hó 15-ig juttassák hozzá.

Pulszky Garibaldi programja. Érthető érdeklődéssel fogadta a közgazdasági világ Pulszky Garibaldinak, a Kassa-Oderbergi Vasut új vezérigazgatójának hivatalba lépését, mert hiszen közlekedésügyünk e vezérfőfő már eddigi működése alatt is számos jelet adta nagy szaktudásának és kormányzó képességének. Az új vezérigazgató nem

is váratott sokat programja közlésére. Jó alkalomul kínálkozott erre a vasut tisztikarának tisztelgése. A tisztikar nevében *Hausser* Adorján h. vezérigazgató üdvözölte Pulszkyt, ki válaszában nagy vonásokban adta programjának főbb irányelveit. Ez a program magas szárnyalású és széles áttekintésű. Az új vezérigazgató átérzi a vasuthoz fűződő nagy közgazdasági érdekeket és azokhoz igyekszik fejleszteni a vezetésére bízott vasutat is. Programja komoly és minden általánossága mellett is tartalmaz. Van szava az új vezérigazgatónak a tisztikarhoz is és sejtetni engedi, hogy kormányzása nem marad nyom nélkül e téren sem. E tekintetben figyelmébe ajánljuk az új vezérigazgatónak azt a visszasságot, hogy a KSOD. igazgatóságában éppen azokban az osztályokban, melyek legtöbbet érintkeznek a közönséggel, igen sok idegbeteg és másképp is beteg tisztviselő ül, akik nem egyszer okoznak kellemetlen napokat a feleknek. Remélhetőleg az új vezérigazgató segíteni fog e sajnálatos helyzeten is. Mint már jeleztük, vasárnap délelőtt a tisztikar nevében *Hausser* Adorján h. vezérigazgató üdvözölte Pulszkyt, mire az új vezérigazgató így válaszolt:

Uraim és munkatársaim! Tisztelt barátom, dr. Hausser Adorján ur, szíves volt kiterjeszned eddigi működésemre is. Ne vegyék rossz néven, ha ennek kapcsán megemlékszem arról, hogy gyakorlati pályámat egy magánvállalatnál, habár nemzetközi vállalatnál kezdtem meg és 25 évi állami szolgálat után, most a sorsnak véletlen kedvezése folytán, ugyancsak egy magánvállalat élére, az önköri körébe kerültem. A gyakorlati pályán eltöltött negyedszázad alatt alkalmam nyílt a vasutépítési, valamint a végrehajtó szolgálatot minden ízében megismerhetni és ezen idő alatt azon meggyőződésre jutottam, hogy egy oly nagy szervezetnek, mint amilyen a kassa-oderbergi vasut is, egészséges működése csak úgy van biztosítva, ha a végrehajtó szolgálat legserényebb munkásától felfelé az összes személyzet önzetlen törekvéssel, teljes odaadással igyekszik kötelezettségét teljesíteni. Állami szolgálatom ideje alatt ismertem meg a kassa-oderbergi vasutnak egész hálózatát és ezen idő alatt jutottam azon szerencsés helyzetbe is, hogy mostani munkatársaim nagy részével közelebbi, személyes érintkezésbe kerülvén, nem állok teljesen idegenül önkök előtt. Ez alkalommal, midőn működésem irányelveit kívánom pár szóval jelezni, legyen szabad figyelmüket azon körülményre felhívnom, hogy egy oly vasutintézet, mint a kassa-oderbergi, az állami életnek ugyszólván minden ágazatába annyira bele van szövve, a hadügyi, közgazdasági, pénzügyi és egyéb országos érdekek oly döntő befolyással bírnak annak fejlődésére, hogy azok elől a vasutigazgatás egyoldaluan nem zárkozhatik el. Másrésztől meg kétségtelen az is, hogy a vasutintézet, természetesen saját üzemgazdasági érdekeinek szem előtt tartása mellett, beleilleszkedni tartozik azon vidékek közgazdasági életének keretébe is, amelyeket vonalai átszelnek és amelyek anyagi fellendülése körül jelentékeny tényezőt képeznek. Ezen elvek szem előtt tartása mellett kívánom a vasuti intézet ügyeit irányítani, szükségesnek tartom azonban azt is hangsúlyozni, hogy, habár a vasutba beruházott tőkének gyümölesztetése állami garancia által biztosítva van is, mindazonáltal legfőbb kötelességünk minden eszközzel felhasználni, hogy ezen biztosítékot feleslegesen igénybe ne vegyük. Oda kell továbbá törekednünk, hogy az utazó és szállító közönséget gyorsan és méltányosan szolgáljuk ki az egyenlő elbánás elve érvényesítésével. A vasutigazgatóság belső rendjét illetőleg súlyt helyezek arra, hogy az összes szolgálati ágak működésénél az összhangot és az együttműködést érteget fejleszsem, mert nem téveszthetjük szem elől az intézet vitális érdekeit. Hogy ezélunkat elérhessük, valamennyiünknek önmagunkat kell figyelmeznünk. Engedjék meg uraim remélnem, hogy csak a legtrikább esetben leszek kénytelen csepeket erre különösen is szorítani. Ami az alkalmazottak anyagi és erkölcsi boldogulását illeti, már most kijelenthetem, hogy én is azon utra fogok lépni, amelyen az intézet vezetősége eddig is haladt. Mire egyébként épp az elmúlt napokban az összes személyzethez intézett körrendeletben is volt alkalmam rámutatni. Midőn közös ezélunk eléréséhez szíves támogatásukat kikérem, fogadják szíves megjelenésükért őszinte köszönetemet!

A tisztviselői kar élénk éljenzéssel fogadta a választ, amely után az új vezérigazgató szívesen elbeszélgetett a tisztviselői kar tagjaival.

Az Európai Utipodgyász R.-T. újraszervezése. Legutóbb részletesen megirtuk, hogy az *Európai Utipodgyász Részvénytársaság* legutóbb megtartott közgyűlésén többrendbeli fontos határozatot hozott. Legfontosabb a határozatok között az, hogy

a Generali biztosítótársasággal szoros üzleti összeköttetésbe kerül, sőt van olyan hír is, mely szerint a társaság teljesen a Generali égisze alá került volna. Az Európai biztosító most újból rendkívüli közgyűlést tart és pedig június 27-én, melynek napirendjén az alapszabályok módosítása szerepel, amely pedig az új tranzakcióival van összefüggésben.

A postatakarékpénztár májusi forgalma. A takarékpénztár 198.149 tételben elhelyeztetett 6.062.291 korona 38 fillér, 57.343 tételben visszafizetett 3.527.789 korona 51 fillér. A betétek állománya ez üzletágban 1910. május hó végén 99.763.949 korona 23 fillér. A csekke- és clearing-üzletben 1.033.333 tételben elhelyeztetett 306.554.312 korona 28 fillér és 191.193 tételben visszafizetett 304.030.295 korona 23 fillér. A betétek állománya ez üzletágban 1910. május hó végén 70.061.260 korona 56 fillér. A postatakarékpénztár havi összeforgalma a két üzletágban 1.390.220 tétel s 622.174.688 korona 93 fillér; teljes betétálladéka pedig a hó végén 169.825.210 korona 49 fillér.

A Nemzeti Pénzváltó R.T. tökéemelése. A Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság e hónap 14-én rendkívüli közgyűlést tart, melyen a részvénytőkét 500.000 koronáról fölemelik kétféle millió koronára. A tökéemelést új üzletágak szervezése teszi szükségessé. Az új részvényeket a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank veszi át. A Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság eddig főleg osztály-sorsjegyek elárulásával foglalkozott és mint a Kereskedelmi Bank főelárúsítója szerepelt.

Falk Zsigmond arzéklépének leleplezése. A Budapesti Kereskedelmi Testület holnap, kedden, délután négy órakor tartja rendes közgyűlést saját helyiségében (V. Dorottya-utca 14. sz.). A közgyűlés keretében a testület ünnepélyesen leleplezi lovag Falk Zsigmond udvari tanácsos arzéklépét.

A számszerű természetbeétele. A földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett az összes gazdasági tudósítókhoz, hogy a legközelebbi jelentésükkel kapcsolatban okvetlen ejtsék meg a számszerű beételest is. A legutóbbi alkalommal ugyanis számos tudósító mellőzte a számszerű beételest s e miatt az egész el is maradt. Ezek szerint tehát az első júniusi jelentés már valószínűleg számszerű adatokat is tartalmaz.

Jubileum. A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank igazgatósága és tisztviselői kara tegnap ünnepelte Havas Emil igazgató működésének negyvenéves évfordulóját. Az igazgatóság nevében madarasi Beck Miksa elnök üdvözölte a jubiléum s átnyújtotta az igazgatóság emléktárgyát. Ezután a teljes számban egybegyűlt tisztviselői kar üdvözlése következett, amely a bank földszintén pénztársarnokában folyt le, hova az ünnepelt négytagú kiadottság hívta meg. Holl Ottó igazgató tolmácsolta a tisztikar üdvözlését, azután Fábri László osztályfőnök a levelezési osztály tisztviselőinek jókívánságát külön is kifejezte. Havas igazgató meghatóttan mondott köszönetet az ünnepelésért.

A regensburgi dunai kikötő megnyitása. Lajos bajor herceg ma nyitotta meg útját, a bajor régensherceg képviselőtében ünnepélyesen az új regensburgi dunai kikötőt.

Sorsolás. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület nyeremény-kötvényeinek e hó 6-án délután 4 órakor megtartott sorsolásánál a 300.000 K-ás nyeremény a 2711. sor 2. sz. sorsjegyre, a 40.000 K-ás nyeremény a 3789 sor 8. sz. sorsjegyre és a 20.000 K-ás nyeremény a 300. sor 28. sz. sorsjegyre esett.

A Generali forgalma. Az Assicurazioni Generali életbiztosítási osztályánál május havában 1679 ajánlat 13.507.419 korona 88 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 1449 kötvény 12.121.390 korona 93 fillér biztosítási összegre állított ki. E év január 1-je óta 9183 ajánlat 75.846.547 korona 59 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 7961 kötvény 66.450.797 korona 85 fillér biztosítási összegre állított ki. A 1910. január elseje óta bejelentett kötvények összege 4.533.600 korona 96 fillérre rug. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1909. december hó 31-én 139.471 kötvény után 1.034.103.236 korona 09 fillér tőkét és 1.955.478 korona 64 fillér járadékot tett ki, amire készpénzben 304.144.877 korona 43 fillér van tartalékba helyezve. Az 1909. évben az életbiztosítási osztály által eszközölt kifizetések 22.531.982 korona 22 fillért tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint fizetett kötvények 977.344.967 korona 32 fillért tesznek ki. A biztosítás minden pótdíj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított, népfelkelési kötelezettségénél fogva hívatott be. A betéréssel ellentétben az osztályánál ugyanezen hónapban 75 kötvényt jelentetett be 26.448 korona összeggel, f. évi január 1-je óta 586 kötvényt 226.298 korona összeggel került bejelentésre.

Csókák a fővárosban. A budapesti kir. kereskedelmi és váltóügyosztályok ma megnyitotta a csódot Neuhaus Vilmos budapesti baj. czég (uzl.)

II. Fő-utca 2. sz.) ellen. Csődbiztosítást a bíróság dr. Nietzsche Győző kir. törvényszéki bírót, tömeggondnokká dr. Kiss Dénes ügyvédet, tömeggondnokhelyettesé dr. Személyi Kálmán ügyvédet nevezte ki. A követelések bejelentésének határideje 1910. július hó 9-ik napja. A felszámolási tárgyalás 1910. augusztus 4-én, a csődválasztmány megválasztása pedig 1910. augusztus 6-ik napján lesz. Ugyancsak megnyitotta a csődot Horovitz Pál önkéntes bej. czég ellen. Csődbiztosítást a bíróság dr. Tóth Miklós kir. törvényszéki bírót, tömeggondnokká dr. Zachár Kálmán ügyvédet, tömeggondnokhelyettesé dr. Zalai László ügyvédet nevezte ki. A követelések bejelentésének határideje 1910. július 15-ik napja. A felszámolási tárgyalás 1910. július hó 27-én, a csődválasztmány megválasztása pedig 1910. július 29-ik napján lesz.

Gazdasági tanfolyamok tanítók és tanítónok részére. A földművelésügyi miniszter július 18-tól augusztus 18-ig mezőgazdasági tanfolyamot rendeztet tizenhözvegy földművelésiskolánál mintegy 360 tanító és tanítónó részére. A minisztérium minden egyes tanfolyamra egy-egy 100 és 50 koronás ösztöndíjat engedélyezett azon tanítóknak, illetve tanítónóknak, kik a legjobb előmenetelt tanúsítják. A felvétel iránti kérvényeket június 20-ig az illetékes tanfelügyelőhöz kell beküldeni. Akit a tanfolyamra felvesznek, elemezése és utazási költségére 100 koronát kap.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátözsde.

A készáruüzlet ma csendes volt az irányzat. Csekély kinalattal szemben a malmok tartózkodók voltak, ugyszólván semmit sem akartak vásárolni, mivel pedig másrészt az eladók sem forszírozták a dolgot csak egészen lényegtelen forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 4000 q buza kelt el, változatlan, de jól tartott szombati áron. A legdrágább eladási ár 11.65 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 10.55 korona 76 kilós rakтарыárért. Egyéb gabonaművek árai nem változtak. Forgalmomba került: 600 q rozs 7.40-7.47 és fél koronás áron és 400 q zab 6.75-6.95 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet kedvtelenül és a tegnapi zárlatnál csekélységgel alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, kezdetben némileg még tovább visszaszorultak a jegyzések, később azonban valamivel jobb vételkedv mutatkozott, aminek a hatása alatt az árfolyamok csekélységgel túlemelkedtek a szombati zárlaton, azután pedig pár fillér keretén belül ingadoztak anélkül, hogy a forgalom élénkült tudott volna. Zárlatkor az irányzat barátságos maradt. Az októberi buza 2 fillérrel a tegnapielőtti zárlaton alul, 9.42 koronán indult, előbb 9.40-ig gyöngült, aztán 9.47-ig javult és zárlatkor 9.41 koronán maradt. A szombati zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza és a júliusi tengeri teljesen változatlan maradt, az októberi rozs két fillérrel gyöngült, a júliusi tengeri és az októberi zab egy-egy fillérrel javult.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	22.55-22.65
"	76	—	80	23.80-23.90
"	77	23.15-23.65	81	—
"	78	23.55-24.35	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	22.45-22.35
"	76	21.85-24.75	80	22.45-22.35
"	77	23.60-23.55	81	—
"	78	23.85-23.35	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.65-22.70
"	76	—	80	23.55-23.55
"	77	23.60-23.85	81	—
"	78	23.95-23.70	82	—
Bánsági	75	—	79	23.05-22.50
"	76	—	80	—
"	77	23.45-23.30	81	—
"	78	23.75-23.90	82	—
Bácskai	75	—	79	22.25-22.40
"	76	23.45-23.30	80	—
"	77	23.20-27.65	81	—
"	78	22.60-23.75	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	15.80-16.40
középmínőségű új	—	—	—	15.40-15.05
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	11.70-12.40
II-rendű	—	—	—	11.40-11.60
Zab I-rendű	—	—	—	14.20-14.60
II-rendű	—	—	—	13.40-13.80
Tengeri belföldi új	—	—	—	10.85-11.15

Eladott: Buza, Tiszavidéki: 300 q 79 k 23.80 K, 100 q 79 k 22.80 K, 100 q 78 k 22.30 K, 200 q 78 k 23. —

K, 300 q 76.8 k 22.30 K, 200 q 22. — K, 400 q 75.3 k 22.60 K felső.

Bánsági: 200 q 79.5 k 23. — K.
Felsőmagyarországi: 800 q 78 k 22.40 K.
Rozs: 100 q 14.80 K, 500 q 14.95 K kpf par.
Zab: 100 q 13.50 K, 100 q 13.60 K, 190 q 13.85 K, 100 q 13.90 K mind kpf.

A határidőpiacon kötetett:

Délelőtt:
Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:
Buza októberre 9.42-9.43-9.40-9.47-9.44-
Rozs októberre 7.18-7.21-7.16-7.20-7.18-
Zab októberre 6.81-6.90-6.86-
Tengeri júliusra 5.52-5.57-5.54-
Tengeri auguszt. 5.64-5.66-
Új tengeri májusra 5.81-7.90-5.86-

1 óra 30 perccor zárulnak:
Buza októberre 9.44-9.45
Rozs októberre 7.18-7.19
Tengeri júliusra 5.53-5.54
Tengeri májusra 1911-re 5.79-5.80
Zab októberre 6.85-6.86
Repeze augusztusra 12.-13.10

Budapesti gabonaforgalom.

1910. június 3-tól 1910. június 5-ig.

	Érkezett	Elszállított
	méter mássa	méter mássa
Buza	16821	200
Rozs	3911	2087
Arpa	4016	500
Zab	2301	4177
Tengeri	14500	26182
Liszt	—	24057
Korpa	100	2538

Értéktözsde.

A választások már beküldték a tőzsde napirendjéről a választásnak, mint jelzőnek, ma már semmi hatása. Kezdetét veszi most a minden impulzus nélküli nyári üzlet. Mindenki igyekszik realizálni elvégre nem lehet tudni, hátha Newyork felől nagyon is nagy hullám talál ide árcsapni közeink és elsodorja még a favorizált helyi értékeinket is. A realizálásra való törekvés hangulata alatt áll az üzlet. A Magyar hitel a kedvező terméskültségekkel együtt emelkedik, de azért mégis meglehetősen a kinalat bennük, 840-841 korona körül tartja magát egész délelőtt, szintugy az Osztrák hitel sem mutat nagyobb fluktuációt, 667-668 K között variál. A Jelzáloghitelbank részvénye 486.50 K-ból vesztit egy koronát, ennél többet vesztit a Leszámitoló bank részvénye, midőn leszáll 563.50 K-ig. Rimamurányi részvényben ma nem mutatkozott vételkedv, 694 K-n árultak. A Városi Vasut részvénye nagynehezzen tartotta magát délelőtt 381.50 K-n, a Közüti Vasut részvénye 711.25-711.75 K-ig kerül forgalomba. A készáruüzletben is, kivéve egy-két speciális értéket, általánában lanyha az irányzat. Az „Adria” részvény most ismét produkálja azt, amit egy ízben körülbelül egy hónap előtt már tapasztaltunk, tudniillik nagy veszteségeket okozta, nagyokat esik. Az „Adria” részvény, mely a múlt hét végé felé 517 K-n állott, ma délelőtt 483 K-n nem lehetett eladni. A déli tőzsde igen csendes forgalmu. Az összes értékekből lemozsolódik egy-két korona. A Magyar Hitel a déli tőzsdén 835 K-n, az Osztrák hitel pedig 667 K-n zárul. A Jelzáloghitelbank részvénye újból vesztit egy fél koronát és zárul 485 koronán. Egy egész koronát vesztit a Leszámitoló bank részvénye is, amelyben különben is ma alig volt kereslet. A Rimamurányi részvény 691.50 K-ig gyöngült. A Városi villamos vasut részvénye lezárt 378.50 K-ig, a Közüti vasut részvénye pedig 709 koronáig. A Kereskedelmi részvénytársaság részvényéből újból lemozsolódott valami, amiddőn 748.50 K-n zárul. „Adria” részvények 684 koronáért voltak kaphatók. Az utótőzsdén csendes üzletmenet mellett a Magyar hitel valamivel javult, amennyiben 839.25 K-n, a Leszámitolóbank részvény alapirányzatában megszilárdulva, 563.50 K-n zárul. Másban nem is volt üzlet.

Az előtőzsdén előfordult kötések:
Osztrák hitel 667-668-667.25, Magyar hitel 840-840.75-741-740.25, Leszámitolóbank 564.50-563.50, Jelzálogbank 486-485.50, Rimamurányi 691.50, Városi villamosvasut 381-31.50, Közüti 711.25, Magyar koronajáradék 92.50 K.

Az előtőzsdén előfordult kötések:
Osztrák hitel 667-666.25, Magyar hitel 840-839.50-838.25, Allamvasut 754.50, Leszámitolóbank 563, Jelzálog 483.50, Rimamurányi 692.75, Közüti 711, Városi villamos vasut 381-370 K.

Utótőzsde délután 4 órakor:
Osztrák hitel 666, Magyar hitel 839, Allamvasut 754, Jelzálog 486, Rimamurányi 691.50, Leszámitoló 564, Közüti 709, Városi 379.

B
földi
váltó
fenti
váltó
takarn
Je
ségi 11
vidéki
marché
niai 11
Ro
pestmeg
magyar
Ar
karmán
Ma
Ma
7.20-7.
BU
Magyar
Magy. k
Allamk
1870. év
H. Szlav
Magyar
Horv.-Sz
Tiszai-É
Egyesít
Osztrák
Bécs az
Temesb
Zálog
Egyes. b
Hazai ba
Kisbirt.
M. agr.
M. All. t
Magyar f
Magy. hel
Magyar j
d. Jelzál
Magyar o
Magyar t
Osztrák-m
esti haz

Az Odollal való szájjápolás valóságos jótétemény. A szájbeli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassanként megrontják, biztosan megakadályoztathatók és minden Odol-öblítés után az egész szájból üdítő frissesség terjed el.

Bécsi gabonátözsde.

Bécs, június 6. (Saját tudósítónktól.) A külföldi piacokról érkezett jelentések meglehetősen változatlan árfolyamokról hoztak hírt s így az itteni tőzsdén hiányzott a direktíva. Az árak alig változtak és az irányzat is változatlan, csak éppen takarmányárak gyengültek némileg. Jegyezett búza: tiszavidéki 11.90-12.20, bányvidéki 11.45-11.80, mosoni és győri 10.75-11.30, tótfelvidéki és csepeli 10.75-11.30, déli vasúti 10.75-11.50, márcsfieldi és egyéb alsó-ausztriai 10.26-10.75, romániai 11.40-11.70, orosz 11.10-11.50. Rossz: tótfelvidéki 8.10-8.35, csepeli 7.95-8.15, pestmegyei 8.05-8.20, déli vasúti 7.90-8.15, különféle magyarországi 7.90-8.15, ausztriai 7.95-8.35. Árpa: tótfelvidéki 6.40-6.65, malata 6.40-6.65, takarmány 5.90-6.30. Magyar tengeri 5.85-6.10, Cinquantin 7.90-8.40. Magyar szab 7.40-8, változatott 8.05-8.35, osztrák 7.20-7.45.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, június 6. A newyorki tőzsde hullámzásaira való tekintettel a spekuláció tartózkodóan viselkedett, azonban az árfolyamok még szilárdak. Rimamurányi részvények emelkedtek. Korlátolt közt Lloyd részvények és egyesült osztrák villamosági értékek iránt nagy érdeklődés mutatkozott. A déli tőzsde megnyitásokor csendes volt a forgalom, az árfolyamok alig változtak. A spekuláció tartózkodóan viselkedett.

Tizenegy órákor: Osztrák hitel 667.75, Magyar hitel 841.50, Laenderbank 501.75, Államvasút 755, Déli vasút 118, Alpesi 727.75, Rimamurányi 695, Lloyd 587, Török sorsjegy 258, Egyesült osztrák villamosági 255 korona.

Egy óra 30 perczkor: Osztrák hitel 667.50, Magyar hitel 740.50, Anglo 312.50, Bankverein 542.50, Laenderbank 501, Union 603, Magyar jelzálogbank 489, Államvasút 754.75, Déli vasút 118.50, Dunagőzhajózás 1167, Alpesi 726.75, Rimamurányi 692.75, Orosz járadék 103.85, Török sorsjegy 258, Skoda 387 K.

Bécs, június 6. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos aranyjádék 94.30, 4 százalékos osztrák aranyjádék 117.05, 1860-as sorsjegy 171.75, Osztrák hitelsorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 311.50, Bécsi Bankverein 512.25, Osztrák magyar bank 18.16, Déli vasút 117.50, Dunagőzhajózási társ. 1155 — Dehánysz. 3-3 —, Cs. k. arany (vert) 11.38, Német bankv. 117.53, Osztr. Lloyd 578 —, 4.2 sz. ezüst jár. 94.25 — 98.10, Osztr. koronajádék 94.20, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 665.25, Union-Bank 601.50, Osztrák Länderbank 499 —, Osztrák-magyar államvasút 753.25, Elbavölgyi vasút —, Alpesi részvény 724.50, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.82, Lipótkohó 526 —, Török sorsjegy 257.25.

Bécs, június 6. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papírjádék 94.30, 4 százalékos osztrák aranyjádék 117.05, 1860-as sorsjegy 171.75, Osztrák hitelsorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 311.50, Bécsi Bankverein 512.25, Osztrák magyar bank 18.16, Déli vasút 117.50, Dunagőzhajózási társ. 1155 — Dehánysz. 3-3 —, Cs. k. arany (vert) 11.38, Német bankv. 117.53, Osztr. Lloyd 578 —, 4.2 sz. ezüst jár. 94.25 — 98.10, Osztr. koronajádék 94.20, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 665.25, Union-Bank 601.50, Osztrák Länderbank 499 —, Osztrák-magyar államvasút 753.25, Elbavölgyi vasút —, Alpesi részvény 724.50, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.82, Lipótkohó 526 —, Török sorsjegy 257.25.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, június 6. (Tőzsdejelentés.) Bár a spekuláció a newyorki tőzsde eseményeire való tekintettel igen tartózkodó volt, a szilárd alaphangulat megmaradt és a forgalom megnyitásokor minden téren mérsékelt javulások észlelhetők. Az érdeklődés előterében villamosági értékek állottak. Vasutak közül Kanada Pacific és Pennsylvania értékek javultak. Santung vasut azonban kínai zavargások hírének, anatóliaiak eladások hatása alatt nehezebben indultak. Bankok egyenlőtlenek. Osztrák értékek jól tartottak. A későbbi folyamatban bányáértékek kissé javultak, kínai értékek lanyhák. A zárlat elég szilárd. A további

forgalom tartott árfolyamok mellett igen csendes, Santung vasut zárlatok javult. A készpénz-piac ipari értékei valamivel gyöngébbek. Napi pénz 3 és fél, magánleszámítási kamatláb 3 1/4 százalék.

Berlin, június 6. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjádék 97.80, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.40, osztrák hiteltőzsvény 209.40, Déli vasút 23.80, orosz bankjegyek 216.65, 4 százalékos új orosz kölcsön 91.50, Disconto Commandit 181.9, Dinamittruszt 183.50, Harpeni 197.60, Unifikált török járadék 94.40, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.40, 4 százalékos magyar aranyjádék 99.50, Magyar koronajádék 92.50, Osztrák-magyar államvasút 161.70, Bécsi váltóár 850.25, Olasz járadék —, Ált. villamosági Edison 270.50, Gelsonkircheni 212 —, Laurakohó 176.50.

Frankfurt, június 6. Zárlat. 4.2 sz. ezüst papírjádék —, 4 sz. ezüst osztr. ar. jár. 99.25, Magy. ar. jár. 95.25, Osztr. hitelint. részv. 209.40, Osztrák-magyar államvasút 161.75, Eszakyugati vasút —, Bustiehradi vasút —, Londoni váltóár 204.80, Bécsi Bankverein 137.20, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 79.60, 4.2 százalékos ezüstjádék 97.75, Osztrák koronajádék 94.10, Magyar koronajádék 92.50, Osztrák-magyar bank 129.8 —, Déli vasút részvény 23.80, Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 850.25, Párisi váltóár 811.16, Union bankrészv. —, Alpesi részv. —.

Hamburg, június 6. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst járadék 97.75, 1860. sorsjegy —, Déli vasút 23.50, 4 százalékos aranyjádék 99.80, Osztrák hitelrészvény 209.20, Osztrák-magyar államvasút 161.50, Olasz járadék 104.50, 4 százalékos Magyar aranyjádék 95.25.

London, június 6. Angol consol 81 1/2.

Páris, június 6. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 98.97, Osztr. aranyjádék 100.30, Magyar aranyjádék 99. —, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 510. —, 3/4 százalékos Olasz járadék 105. —, Déli vasúti elsőbbségi kötv. 281. —, 5 százalékos marokkói járadék 521. —, 4 százalékos 1890. román kölcs. 96.95, 4 százalékos amort. románjár. 1905. 9.10, 5 százalékos orosz járadék 104.27, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 115.50, 4 százalékos spanyol jár. 96.70, 4 százalékos unifikált török jár. 94.35, Török sorsjegy 223. —, Török dohányrészvény 406. —, Osztrák földhitelintézet —, Osztr. Länderbank 533. —, Magyar jelzálogbank 515. —, Banque de Paris 1840, Banque Ottomane 75. —, Osztrák-magyar államvasút —, Déli vasút 123. —, Meridionalvasút 696. —, Hartman gépgyár 602. —, Rio Tinto 17.88, Sucrerie d'Egypte 72. —, Tula 353. —, Urkányi köszén 187, Chartered 44. —, De Beers 427. —, East Rand 135. —, Jagersfontein 211.50, Trans. Land Comp. 75.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.68, Váltó német piacokra (rövid) 12.25, Váltó Bécsre (rövid) 164.81, Váltó Belgiumra (rövid) 11/2, Olasz aranyváltó (rövid) 5/8, Váltó Svájcra (rövid) 2/3, Csekk Londonra 252.80, Magánkamatláb 2 1/2.

Feloldó szerkesztő: **FURJESZ LAJOS**. Kiadó-tulajdonos: **A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság**. Igazgató: **ERŐS ARKÁD**.

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE, Mai záró árfolyam, Záloglevelek, elsőségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzművek, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Bazilika, Pénznekem és váltók. Each column lists various financial instruments and their current market prices.

Üzeti tudósítások.

Kőbányai sertésplacc.

Június 6. Hizott sertésárak. Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kgr. felül) 150-152 fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kgron felül) 160-162 fillérig. Fiatal közép (páronként 251-320 kgr.) 160-162 fillérig. Magyar szedett; Közép (páronként 240-280 kgr.) 164-170 fillér, könnyű (páronként 240 kgrig) 164-170 fillérig. Sertéslétszám: 1910. június 3. napján volt készlt 36958 drb sertés, 4-5-én felhajtattott 844 drb, 4-5-én elszállítottott 222 drb, 6. napjára marad készlet 37579 drb. A hizott sertés üzletirányzata üzletelen.

Budapesti juhvásár.

Június 6. Felhajtattott 532 drb juh. Árjegyzések: Elsőrendű ürü 60-70 fillérig, vagy 46-62 K-ig páronként. Kosok 56 fillérig kgrkint, vagy 40-51 K-ig páronként. Az irányzat élénk volt, az árak 2-3 fillérral kgrkint emelkedtek.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, június 6. Összfelhajtás 3168 drb vágómarha. És pedig 4475 drb hizott ökr és 693 darab kicsonotzni való marha. Árjegyzések I. rendű hizott magyar ökrökért 75.80 korona, kivételesen 82 K., I. rendű tarka ökrökért 88-94 korona. Kivételesen 96-100 korona. Az irányzat csendes volt. Az árak 1-2 koronával métermázsánként hanyatlottak.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbahid igazgatóságától.) Június 6. Előző napi eladatlan maradvány 1396 drb sertés, 40 drb süldő. Mai felhajtás 1692 drb sertés. Összesen 3088 drb sertés, 40 drb süldő. Eladatott 1515 drb sertés, 40 drb süldő. Mai maradvány 1573 drb sertés.

Arjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 kgr. felüli ételsúlylevonással 145-150 fillér. Öreg II. rendű 280-350 kgr. ételsúlylevonással 141-148 fillér. Fiatal nehéz 300 kgr. felüli ételsúlylevonással 154-170 fillér. Fiatal közép 220-300 kgr.-ig ételsúlylevonással 148-166. Fiatal könnyű 120 kgr.-ig ételsúlylevonással 156-160 fillér. Süldő belföldi elősúlyban 130-148 fillér. (Az árak minden levonás nélkül kgrkint elősúlyban értendők.) A vásár irányzata élénk. Az árak 4-6 fillérral estek.

Országos lóvásár.

Június 6. A Tattersall-telepen ma megtartott országos lóvásárra felhajtottak 1159 első- és 612 másodosztályú, összesen 1171 drb lovat. Eladatott 769 darab. A székesfővárosi vágónak megvett 22 darabot 60-260 korona között váltakozó árban.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Hely), date (június 6. június 4.), and water level (méter). Lists various locations like Sopron, Győr, Pécs, etc., with their respective water levels.

mőkehez a tiszafüredi járásbírósnál betöltendő végrehajtói állásra két hét alatt nyújtandók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap sok helyütt voltak, jobbára zivataros, esők. A hőmérséklet lényegesen nem változott. Maximuma 34 fok C. Sopronban, minimuma 10 fok C. Rajeczfürdőn. Ma reggelre országsszerte borulás állott be.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Jobbára felhős idő várható, egyelőre lényegesen hőváltozással és zivataros esőkkel.

Weather forecast table with columns: Állomás (Station), Légnyomás (mm. 700 +), Hőmérséklet (Celsius szerint), Szélirány és ereje (Direction and force), Felhőzet (Cloudiness), Csapadék (mm.), Hőmérséklet (max. min.). Lists various stations like Sopron, Győr, Pécs, etc.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 4. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Gregor Károly rimaszombati törvényszéki igazgatót, jelenlegi alkalmazása helyén, a IX. fizetési osztályba sorozott irodai igazgatóvá; továbbá Pákozdy István szentesi járásbíró a szentesi munkásbiztosítási választott bíróság elnökevé három év tartamára kinevezte.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Gasparovics Vince miavai járásbírósi irnokot a nyitrai törvényszékhez helyezte át.

Pályázatok. A kassai posta- és táviratigazgatósághoz a Legényalsóházban (Zemplén.) betöltendő postamesteri állásra június hó 24-ig; a temesvári posta- és táviratigazgatósághoz a Veseháza (Krássó-Szörény vm.) betöltendő ügynéki állás június hó 24-ig; a földművelésügyi miniszterhez a kolozsvári és a debreczeni gazdasági akadémiáknál betöltendő egy-egy gyakornoki állásra június hó 23-ig; a fehértemplomi törvényszék elnökehez az ottani járásbírósnál megüresedett albírói állásra két hét alatt; a brassói törvényszék elnökehez a fogarasi járásbírósnál megüresedett jegyzői állásra két hét alatt; az egri törvényszék el-

LIRA HERCZEGNŐJE.

— Regény két kötetben. —

IRTA: W. ROBERTS.

— De mindig nem leszek itt, gyermekem! Ne támaszkodj nádszálra. Ha én téged másra bíznlak az hasonló volna ahhoz, mint mikor az ember mankón jár; a legjobb mankó is óriási teher az egészséges testnek. Egész idő alatt jól érezted magad?

— Én mindig jól érzem magam, — nevetett a kicsi. — Nem hiszem, hogy tudnám, mi a fájdalom. De milyen régen elment már! — azt hittem, hogy sohasem fog visszatérni.

Tricotrin vállat vont.

— Én rém nézve még a kis lelenczemnek sem szabad terhesnek lenni, örültem az életnek s meg vagyok győződve róla, hogy te is hasonlóképen cselekedtél.

— Természetesen, mindig vidám vagyok, ámbar Adél megállapította, hogy mindig vidámnak lenni nagyon kisvárosias.

— És ki az az Adél, aki oly nagy elensége a jókedvnek?

— A kastélyban lakik, valami nemes embernek a lánya — felelte Miva, Tricotrin kezét szorongatva.

— Jaj, egészen el is felejtettem, hogy éhes és fáradt lehet.

— Fáradt? — nem. Éhes? — igen. Kicsikém, van valami az éléskamrádban?

— Oh igen! Egy csomó gesztenye, egy csibe és gyümölcs.

— Elég: ez királyi vacsora.

— Na, hát jöjjön be!

— Csak nem gondolod, hogy oly balgaságok, hogy bemenjek, ha itt a szabadban lakmározhatom. Szaladi csak, kicsikém, és

hozz ki nekem valamit, azalatt én a csolnakot megerősítem. Amint látom nagyanyó mos. Ez nagyon fölemelő foglalkozás. Mondd meg nagyanyónak, hogy későbbem üdvözölni fogom, ha a mosást befejezte.

A gyermek most azon hely felé indult, hol az öreg parasztasszony alacsony termete a zöld rudakkal körülövezett paszuj karók mögött a kert tulsó végében egy nagy mosóüst mellett látszott.

Nagyanyó már megsüketült s mivel Tricotrint szeméi előtt a paszujkarok elfödtek, nem vette észre megérkezését.

Miva csakhamar visszatért tele kezekkel. A napsugarak, mint egy glóriát alkotva, törték meg arany haján, arca egett az izgatottságtól.

— Ez minden, amit találni tudtam. Elég lesz önnek? A fekete macska ellopta a csirkét, — mondta mialatt terhetől megszabadult.

— Oh, ez isteni étel. Most pedig hadd menjünk a mi kedvencz fánkhoz, az öreg tölgyhöz.

A tölgy nem messze a kunyhó mellett állt, hova Tricotrin a kicsikét és gondozóját elzárta.

Tizenkét év mult el azóta, hogy Mivát a vadszölöbokrok levelei alatt megtalálta, s ezen tizenkét év Mivának az édes örömeivel teli gyermekkorát képezte. Igaz ugyan, hogy ezen idő alatt egyszerűen élt a partmelletti kis házikóban egy műveletlen parasztasszony oldalán, de ez az öreg asszony imádásig szerette őt. A gyümölcs, a virágok, a madarak éneke, a folyó csobogása, a festői élet a szőlőkertekben s az ősz örömei vonultak végig eddigi életén. Boldog volt, olyan boldog, amilyen gyermek lehetett. Miva a csodálatos körülmények között vidám, kedves gyermekké fejlődött s sohasem feledkezett meg arról egy pillanatra sem, aki őt először feltalálta.

Tricotrin kezdetben, midőn a gyermek még kicsiny volt, többször, volt náluk lá-

ható, hovatovább azonban mindig hosszabb ideig maradt távol. De ha vándorolt is, vagy távol volt, az öreg Mirelois anyó megkapta mindig évenként kétszer a gyermek eltartásáért járó összeget.

Miva ismerte megtaláltatásának történetét. Tricotrin megtiltotta, hogy elhallgassák előtte. Nevelőanyja már kiskorában a tündérmesékkel együtt mondotta el ezt neki s az egész történet ennek következtében ugy alakult ki, a gyermek képzelésében, mint egy tündérmese. Azt képzelte magáról, hogy nem halandó szülők gyermeke, hanem a mesékből, ismert valamelyik tündérkirályleányé. Elhagyatottság miatt sohasem szenvedett; a jókedélyű parasztok, kik maguk is hittek némileg a tündéri származásban, megbámulták szépségét s hódoltak neki, már csak azért is, mert védelmezője Tricotrin volt. És Miva, a mévtelen és hazátlan gyermek oly büszke volt, mintha minder Caesárnak a vére az ő ereiben csörgedezett volna.

Ezt a büszkeséget még növelte a nevelőanya Mirelois, határtalan szeretete, mely ugy tüntette fel a gyermeket szemében, mint egy emberfölötti szépséggel bíró lényt. Származását ő is fantáziájával szívesen kiécseltelte s nem kevesebbet toldott hozzá, mint azok a környékbeli parasztok, kik a gyermeket tündéri eredetűnek hitték. Ezt a büszkeséget mindenki, aki a lányhoz közeledett, növelte, csak egy ember nem, s ezt az egyet szerette Miva jobban, mint összes ismerőseit.

A gyermeknek egész szeszélyes és ellentmondó lelke megtörtött Tricotrin szeretetén. Ami szépet csak tudott Miva, — a kék szalagot hajában, ezüst papírba csomagolt csokoládétáblácskákat, a fehér elegánsontlanczocskát, melyet nyakan viselt, mind attól eredőnek tudta, aki minden köteletet a szeretet kötelekével erősített meg.

(Folyt. köv.)

EGYETERTÉS

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Vertical text on the right edge of the page, including names like Ellen, Agóla, Denk, Tassány, Lugosi, Evike, Seres, Sziklai, Elza, Schraff, Binder, Weiss, Hattay, Arbescu, Keze, Szimó, Nick Car, Helén, Georges, Melvil, Carmen, Bobby, Patsy, Chick, Arizóna, Jim, Sam, Margaréta, Catherine, Deborah, Moltorát, Allamny, Biro, Oswald, Dr. FOC, athelyez, Fajós for, Tart, Foghuz, Jótáll, Vidéki, R FRZ, Egy, a Fr, Ca, Sch, LIT, Al, b, Sz, Cs, a log, VI., Jegye, küi ml.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1910. június 7-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Utazás az özvegyesség felé

Vígjáték 3 felv. Irta: Szécsi F.

Személyek:
Ellen P. Márkus
Agota Cs. Alszeghy
Donk Rajnai G.
Tasnady Dezso
Lugosi Gál
Erika Ligeti
Seres Mihályfi
Sziklós Rozsahégyi
Sziklós Horváth
Erika K. Gerő
Schraf Pethes
Binder Damján
Weiss Gabányi
Hattyásy Vizvári
Arbescu V. Molnár

Kezdeté 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ

Nick Carter.

Színmű 4 felvonásban. Irta:

Bisson Alexandre.

Személyek:

Nick Carter Fenyvesi
Helén M. Harmath
Georges Glancy Tanay
Melvil Új. Ditrói
Carmen F. Gázi
Bobby Szerényi
Patsy Tapolczay
Chick Bardi
Arizona Jack Balassa
Jim Győző L.
Sam Sarkadi
Margaréthe Kiss Irén
Catherine Haraszthy H.
Deborah Rónaszékiné
Moltoraff Bihari
Allamügyész Thányi
Biro Vendrey
Oswald Kazaliczky

Kezdeté 1/8 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Pillangó kisasszony.

(MADAME BUTTERFLY)

Tragikus dalmű 3 felvonásban (3 részben). Szövegét Long János L. és Belasco David nyomán írták Illica L. és Giacosa G. Fordította Várady Sándor. Zenéjét szerzte Puccini Giacomo.

Személyek:
Pillangó kisasszony Szamosi
Suzuki Várady M.
Kate Ney H.
Pinkerton Arányi
Sharpless Dálnoki
Goro Déri
Yamadori herceg Pichler
Bonzo Ney B.
Yakusidó Hegedűs K.

Kezdeté 8 órakor.

KIRALY SZÍNHÁZ

Fedák Sari feljélel.

Luxemburg grófia.

Operett 3 felvonásban. Irta:

Lehár Ferencz.

Személyek:

Luxemburg grófia Király
Bazil herceg Rákay
Stoza grófné Erdel B.
Brisard Armand Kovács
Vermont Juliette Fedák Sari
Didier Angéla Harmath I.
Mencsikoff Szegej Sárosi
Favlovics Pavel Tóth
Pelegrin Krasznai
Managere Ligeti
Báronó Saári R.
Saville, Palotay
Boulanger, festő Dalász
Marban Egri

Kezdeté 1/8 órakor.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körút 3. sz. alá.

Féjsz fogak meggyógyítása Széjpádlás nélküli műfogak,
Tartós fogtömések, aranyhidak, koronák,
Foghasások (altatásban is.) Jól használható fogszorók
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Videkiek félnap alatt megkapják műfogalkat

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-22

Egyetlen városi mulatóhely.

Minden este 8 1/2 órakor

a szenzációs új júniusi műsor

Fritz Grünbaum

és

Carli Nagelmüller

2 új bohózat:

Schlesinger bácsi,
mint aviatikus

Papita Maki

LITTLE TATÉ és az összes első-

rangu új attrakciók

Alkalmi vételt

szép és finom

butorok,

szőnyegek,

csillárok-ban

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési

áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nélküli

mindenkinék megtekinteni ajánlatos.

Mesébe illik

az, amit az egész országban beszélnek mindenütt a

Diana - arc krém

és

Diana - szappan

csodás hatásáról. Ugyanis, akik ezeket

május és június

hóban estéként használják, azoknak a világra sem bujnak elő tavaszkor

szeplői.

Söt nyáron is egész tiszta fehér és

szeplőtlen

arcbőrük és kezeik vannak. Saját érdeke tehát mindenkinek a DIANA-krém és DIANA-szappan használata, hogy:

Elsőször: Megszabadulnak a tavaszi és nyári szeplőtől és hogy

Másodszer: A hideg és szeles idők okozta csunya arc- és kézpirosság, pattanás, érdes bőr, fagyos részek és az összes szépséghibák eltűnjenek.

BIZONYÍTVÁNY

Essenél bizonyítom, hogy az Erényi Béla budapesti gyógyszerész ur által forgalomba hozott Diana-krémet és Diana-szappant megvizsgáltam és megállapítottam, hogy ezek a bőrre semmilyen ártalmas alkotórészeket nem tartalmaznak, vagyis összetételükről ítélve, úgy az arc- mint kéz bőrre finomító és tisztító-szerűleg jobban ajánlíhatom.

Budapest, 1907. március 12.

Dr. TELBISZ IÁNOS

kir. orvos, és váltótörvényszéki hites vegyész.

A Diana-puder teljesen ártalmatlan, az arcon gyönyörűen és egyenletesen tapad, szabad szemmel teljesen láthatatlan, nagyon kellemes és gyenge illattal bír, éppen ezért nemcsak hölgyek, hanem urak is használják.

Egy üvegtégely Diana-arc krém, nappali használatra . . . 1.50 kor.

Egy üvegtégely Diana-arc krém, éjjeli használatra . . . 1.50 kor.

Egy eredeti Diana-szappan 1.50 kor.

Egyedüli készítő:

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész,

Budapest, IV., Károly-körút 5. sz.

(Postai megrendelések utánvéttel eszközölhetnek.)

JARDIN DE PARIS

VII., Erzsébet királyné-ut I.

Telefon 167-25. Kezdeté 9 órakor.

Szenzációs a júniusi műsor!

Die schwarze Mali

egy felvonásban vendégszerepelnek Polly Koss és Emil Guttman a bécsi Apolló-Színház tagjai. — Fellépnek: Milla Barry, Medgyaszay, Teo Körner, Ferenczy stb.

5 napig,

MARY DEBA

a berlini szépségesték starja vendégszerepel. Tabarin Bal Mabille-ban éjtélkor 20 briliáns tánc attrakció.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20.

Minden villanyvilági-tátra berendezett lakásban és helyiségben tartható

Házi mozgó-fénykép előadás

Egy előadás díja R 50 A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon útján is

Telefon 64-20.

Butor ENHRENTREU és FUCHS

Budapest, VI., Teréz-körút 8. Képes arjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

A Mikszáth-jubileumra!

Most jelent meg:

Mikszáth Kálmán.

Élet- és jellemrajz.

Irta VÁRDAI BÉLA.

A nagynevű író első és egyedüli kimerítő élet-rajza, pályájának eleven, érdekes képe, műveinek élvezetes fejtegetése.

Ára díszes kartonkötésben 2 korona 50 fill. KIADJA A FRANKLIN-TÁRSULAT.

A „KÖLTŐK ÉS IRÓK“ élet és jellemrajz sorozatában, melyet a Kisfaludy-Társaság megbízásából Ferenczi Zoltán szerkeszt, eddig megjelent életrajzok:

Arany János. Szinyei Ferencztől.
Csokonai. Ferenczi Zoltántól.
Dante. Radó Antaltól.
Homeros. Csengeri Jánostól.
Kazinczy Ferencz. Váczy Jánostól.
Petrarca. Katona Lajostól.

Minden kötet ára díszes kartonkötésben 2 korona 50 fillér.

Kapható;

Lampel R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) R.-T.-nél Budapest, VI. ker., Andrásy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1910. június hó 7-én.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ. (BUDAI SZÍNHÁZ)

Troubadour.

Opera 4 felvonásban. Szövegét írta: Cammerano Salva. Fordította: Csepreghy Lajos. Zenéjét szerztette: Verdi.

Kezdeté 1/8 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Küry Kiara felléptével:

Az erdőszleány.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Buchbinder Bernát. Zenéjét szerztette: Jarno Grögy.

Kezdeté 1/8 órakor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Vépszínház-utca 1-3. Telefon 68-39.

Rio de Janeiro. Leleményes főbérlek. Epizódok VII. Edward életéből. - Lilly. Mikszáth Kálmán temetése. Mikor az asszony öltözködik. A sziv akordjai. Budapesti toradűnnepegy. Sok hűbő a burgonyáért. A Szent-Kápolna legendája. Az első előadás hétköznapokon este 7/8 órakor, vasár- és ünnepeknél délután 6 órakor kezdődnek.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A Magyar Színház vendégjátéka.

Csákó és kalap.

Vígjáték 4 felvonásban. Írták: Rössler és Roda-Roda. Fordította: Heltai Jenő.

Személyek:

Vincenza nagyherceg Z. Molnár
A írlandi herceg Vándori
Lützenburg gróf Gere
A hadtestparancsnok Német
Leuchfeld Szirmai
Az ezredesné Forrai R.
Minka, a leányuk Totó I.
Az őrnagy Réthel
Az őrnagyé Bera F.
Mirkovics kapitány Kurti
Kenderesi Törzs
Rimanski Papp
Riedel főhadnagy Pártos
Jäger főhadnagy Sebestyén
Az ezredes Vágó
A rendőrkapitány Pápir
Hechendorf Dobi
Gratignan grófné Orley F.
Lili, a leánya Bathori G.
Von Landiessehné Meszáros G.
Tureck Csizser
Zimmermann Czobor
Pallócsek Tarnai
A zászlós Pethő
Köruga Kormendi
Kunicsék Hoross
Korcsmárosné Hubai A.
Az öreg Ornstein Sárány
Waclawick Karádi

Kezdeté 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A Deutsches Volkstheater együttes vendégjátéka.

Das Koacert.

Kezdeté 8 órakor.

A pontos címre ügyelni tessék.
Zirner Testvérek utóda **Liszt Hugó**
Budapest, IV., Váci-utca 5.
Telefon 11-37. Telefon 11-37.
Gyémántok, drágakövek, ékszerek, arany- és ezüstáruknak **legnagyobb választéka.**
Svájci zsebóra különlegességek gyári raktára eredeti árakon.
Javítások elfogadtnak
Minden tárgyon a pontos ár kifizetve.

KOCH
TESTVÉREK
BUDAPEST
KÁROLY-KÖRÜT 26
UJÍTÁSA
A
FÉLIGKÉSZ ÖLTÖNY
2 óra alatt mértékután
Készül:
Gyászöltöny K. 46
(Könnnyű)
Divatöltöny K. 48
(kék v. sűrű)
Lusztler v. vászon-öltönyök K. 36

Tokaji Bortermelők Társasága r.-t.

TOKAJ.

Telefonszám: Tokaj 5. Telefonszám: Tokaj 5.

A legmegbízhatóbb beszerzési forrása a felségem

tokaji szamorodni és aszu-boroknak.

Próbarendelésre alkalmas csopertok!

1 posta kosár: 1 palack 0.7 lit. 1904. évi kiváló szamorodni bor; 1 palack 0.7 lit. 1901. évi zamatos szamorodni bor; 1 palack 0.5 lit. 1904. évi 3 puttonos aszu; 1 palack 0.5 lit. 1901. évi 4 puttonos aszu K 11.55

Ladában:
20 palack 0.1 literes 1904. évi tokaji szamorodni bor K 33.-
12 palack 0.5 literes 1904. évi tokaji 3 puttonos aszu bor K 37.20
20 palack és pedig: 10 palack 0.7 lit. 1904. évi szamorodni bor és 10 palack 0.5 lit. 1904. évi 4 puttonos aszu bor K 47.50

Hordóban:
60 liter 1908. évi tokaji asztali bor - 84.- korona.
60 " 1907. " " pecsenye bor - 68.- korona.
60 " 1904. " " szamorodni bor - 81.- korona.
60 " 1901. " " szamorodni bor - 138.- korona.
A csomagolásért, hordóért és ládáért semmit sem számítunk fel. A megrendelő vasúti állomásig bérmentve küldünk minden rendelést. Részletes árjegyzékkel szívesen szolgálunk.
Viszonteladók kedvezményben részesülnek.

Kiváltunk
ZÁLOGBAN
levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.
MANNHEIM SIMON ÉS FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

MARGIT GYÓGY-FORRÁS
(Bereg megye)
a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is ha **vérzések** esete forog fenn
Magrendelhető: Édesakuty L. néi Budapest és forrás kezelőegység Munkácsán.

Royal Cabaret
Erzsébet-körút 31. szám.
Minden éjjel pont 12 órakor
Nagy kabaré előadás.
Eugène de Trépin, La Melanitta, Lony Lachner, E. de Marcy, Lucie Gascard, Lizzie Pover, Sisters Lillian, Dornella, Lona Chester, Charlotte d'or, Váradi Adél, stb. stb.
Belépődij éjjeli 1 óráig 1 korona.
Egy órától hajnalig cigányzene és táncmulatság belépődij nélkül.

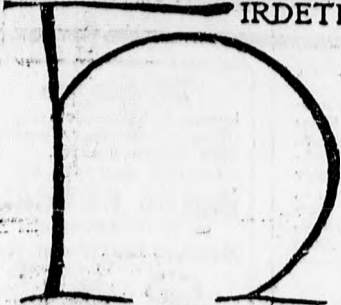
OLBRICH -féle utazási cikkek elsőrendűek.
Budapest, VI., Teréz-körút 6. Telefon 80-44.

ÉVŐESZKÖZÖK
EZÜSTBŐL és ALPACCH EZÜSTBŐL.
DISZFÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSERBEN
POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLESEN
BUDAPEST, III. Erzsébet-körút 29. sz.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK
ÁRJEYZÉK 2000°RAJZAL BÉRMENTVE KÜLDÖM.

Heti műsor:

1910. június hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Fővárosi Nyári Színház	Uránia
8 Szerda	Amihez minden asszony ért	Toldy szerelme	Amor, a pénzügynök	Der Skandal	A vig özvegy	Lili	Ocskay brigadéros	Hivatalnok urak
9 Csütörtök	A botrány	-	Amor, a pénzügynök	Vater	A vig özvegy	A pesti zsidó	Anarkistakiszszony	Warr nő mestersége.
10 Péntek	Mukányi	-	Amor, a pénzügynök	Der Grosse Nam	Luxemburg grófa	Svíhások	Az álarcosbál	A koncert
11 Szombat	Mukányi	Sába királypóje	Nick Carter	A milliomos	János vitéz	Svíhások	A tolvaj	
12 Vasárnap	d.n. este	A piros bugyellár	Az országos zene-akadémia vizsgáló előadása	Nick Carter Amor, a pénzügynök	Csákó és kalap	Az elvált asszony	A falu rossza	Hófehérke és a hét törpe Rip van Winkle

ARTISZTIKUS ILLUSZTRÁLT IRDETÉSEKET

ÉS MINDEN MODERN SOKSZOROSÍTÓ ELJÁRAS SZERINTI MUNKÁKAT KÉSZITÜNK

MAGYAR SOKSZOROSÍTÓ MŰIPAR R.-T. Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 9

25 koronaért készülnék a... FILOZOFIAI IROK TARA XII. kötete. PLATON válogatott művei.

III. kötet. Symposion. Phaidros. Görögből fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta dr. Dercsényi Mór.

Kiadja a Franklin-Társulat. A nagy görög művész-filozofus legnagyobb és legtöbb problémát keltő két dialógusa a gondos fordításban is oly elevenen hat, mint Plato idejében...

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság Budapest, VI. Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Nálam BUTOR

szükségletét a következő fizetési feltételekkel szeresheti be: 100 koronáig havi részlet 6 korona, 200 koronáig 10 korona, 300 koronáig 15 kor., 500 koronáig 20 kor., 600 koronáig 25 korona, 800 koronáig 30 korona, 1000 koronáig 40 kor. stb. Előlegül 20 százalék fizetendő.

SÁNDOR IGNÁCZ bútorkereskedő, V., Bank-utca 7. (volt Sétáló-utca), Bazilika templom közelében, Váci-körút mellett. - Butoralumból 1 korona, bélyeg ellenében küldök. Telefon 104-84.

Tapéta

Legnagyobb raktár bel- és külföldi papír-kárpitokban, „Metaxin“ selyem-imitáció, ugyiszintén faldisz-lécek és dombormű-diszítések gazdag választék és legpontosabban elvégezve

THOMAS ÁRMIN papír-kárpit gyári raktár. Budapest, Teréz-körút 5.

Steyr

önműködő zsebpisztoly, lehajlítható és visszaugró csővel

kaliber 6.35 --- korona 45. --- 7.65 --- " 50.

A Steyr osztrák fegyvergyártó társaság precziós készítménye.

LEGUJABB Most jelent meg! LEGUJABB A legérdekesebb könyv! A VÉNÜLÉS elhárítása és az élet meghosszabbítása... Irta: Dr. LORÁND A.

Washington "amerikai" iroda, uri szoba és könyvtárberendezések, angol bútorok. részletfizetésre is. Budapest, Arany János-utca 20. Bálvány-u. sarok.

Szliács aczéltüdő, Felső-Magyarország. Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Idény május 15-től szeptember 30-ig.

Szenzaciós ujdonság! Stubbyai Fenyő Sósorszesz! Nem szabad egy házból sem hiányoznia. Kis üveg ára 40 filler, nagy üveg 1 korona.

Hosszu életre, évek hosszú során át megtartható üde, fiatalos külsőre, tartós jó egészségre és fokozott munkaképességre... Kapható a kiadótársulatnál!

Nemi betegségek alapos, gyors és gyökeres gyógyítására férfiaknál és nőknél a foglalkozás kavarása nélkül... Dr. GARAI Budapest, Andrassy-ut 24.

FILLÉRES KÖNYVTÁR Egy-egy kötet ára köve 60 fillér. LEGUJABB KÖTETEK: 278. LÖRINCZY GYÖRGY: Mikszáth Kálmán élete... 302. EGRY GYÖRGY: Igaz is, nem is.

Neustein-Fülöp cukrozott hashajtó labdaccai (NEUSTEIN-Jóle ERZSÉBET-labdacsok.)... székszorulás... Óvás! Utazásoktól különösen óvakodjunk.

Helical Premier és The Champion kerékpárokat dupla harangcsapágyval és szabadonfutóval... LÁNG JAKAB és FIA kerékpár és alkatrész nagykereskedők Budapest, VIII., József-körút 41. szám.

E hirdetés rovartban minden szövegszerű beiktatása közönséges betűkkel 4 fillérről, kompakt betűkkel 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovartban minden szövegszerű beiktatása közönséges betűkkel 4 fillérről, kompakt betűkkel 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6-C.

K. Köszönöm Terved változtatása meglepett. Huszadika körül Félixben lesznek 8 napig, lehetséges? Tudass lapomban. Vigyázz egészségedre.

Képes levelezőlapokat a legfinomabb kivitelben bármilyen kép után készít 500 drb 15 kor. és feljebb, 1000 drb 20 kor. és feljebb. Magyar Szekszerítő Műipar r.-t. Budapest. 28660

Benes Karolyné VI. kerület, Teréz-körút 26. szám alatt levő elsőrangú angol és francia női divattermélvel kapcsolatos szabás- és varrodatanintézetében a beiratások a XII-ik tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12-ig, d. u. 2-6-ig eszközölhetők.

Kézimunka kímzésekhez, burtohoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám.

Karaláb, czukorborsó, karfiol, szőlőspárga, gomba, ugorka, hónaposterek, tejessaláta, kelkáposzta, hazai újburgonyát postakosaranként 3 kor. ért, viszonteladónak előnyajánlatot küld, savanyított főhőfők káposztát mászánként 6 koronáért szállít Gyümölcskivitel, Csongrádrol.

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egyetek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatallyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46.

Szabók részére mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ. Nagymező-utca 46.

Meghülésből származó hurutos bajoknál használják Réthy-féle czukorkát. Ára gyógyszer-tárakban 60 fillér.

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46.

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírás (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirást magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írásu írógépekre, beiratkozhatni naponként. Beiratást díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeiket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám. 28644

Vigyázzon ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle czukorkát 60 fillérről.

Asztalosok új jövedelmi forrását letró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Zálogcéduákat vesznek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerkeket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. 736

SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havli 10 kor. Kereskedelmi akadémiá tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztosállás-kezdés. Nyitva szent. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Czímre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolájá írógépcégek től s más hirdetésükkel utánzó újabb tanfolyamokból független. Telefon 64-64 Beiratások egész napon át.

Zálogcéduákat vesznek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerkeket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27553

A gyermekáldást 2 vagy 3 számra meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénz megtakarításal jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyért sok ezer hálaírat beérkezett, titoktartással küldi 30 fillér magyar levélbéllyeg ellenében Fran A. Kaupa, Berlin S. W. 247. Lindenstrasse 51. 28694

BUTOR készpénzért vagy részlete minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék polituros butorokban Nagy Imrenél Budapest, VI. Váci-körút 9. falljára Szerecsen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.

BUTOR készpénzért vagy részlete minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék polituros butorokban Nagy Imrenél Budapest, VI. Váci-körút 9. falljára Szerecsen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.

Zálogcéduákat, brillánsot, aranyat, ezüstöt, ékszerkeket és rézárakat vesznek Budapest, V.H., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48.

Sztraka menhol fogszappan erős bacillusölő hatásánál fogva a szájüreget szagtalanítja, fertőzésbetegségektől megóv és fogainkat hófehérré varázsolja. Ára gyógytárakban egy kor, 3 drbot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyserész Mohol/L. 28892

„Hungaria” beszélő-gépek kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa Budapest, VI., Király-u. 76. Kérjen árjegyzéket.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3. felelelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13. 28589

6 első díjjal kitüntetve! Kállai Lajos mólorgára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz. Teljes lőtállás kitűnő cséplésért!

Egyedül létező újdonság! Ezen motorok mindenkor üzomban láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám. Gépész nélkül könnyen kezelhetők. Gőzgépek cserébe vétetnek. Külön gazdasági géposztály Árjegyzék ingyen.

Légszesz és villamos csillárok legelőnyösebben szerezhetők be Kulfcsár Sándor bronzáru- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessoewly-u. 9-11.

Koporsó asztalosok részére mindennemű koporsók díszítései, összes temetőkezesi czikkék képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatallyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

CSIZ-FÜRDŐ, A kontinens legerősebb jod-brom gyógyfürdője, nagy radioaktivitással. Megelőző gyógyeredmények a mirigyek megbetegedései, vérhajók és mindazon alkati betegségeknél, hol a jód mint specifikum jó alkalmazásba. Ivó, fürdő, izasztó hidegvizkúrát, szén-savas fürdők. Megnyitás május 1-en. Kényelmes elsőrendű berendezés, szanatórium, gyógyserár, zongora, lawn-tenisz, tomlók, kirándulások. Vasutállomás, posta, távirda helyben. Hivatalos orvos Kallós Jenő dr. Állambiztosított, katonatisztek előutóányban 50% kedvezményben részesülnek. Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság. Csizi gyógyviz otthoni használatra kitűnően bevált, megrendelhető a fürdőigazgatóságnál és Edoskuty L. Jodárusitónál Budapestben.

A címre tessék ügyelni!

VALÓ- di francia különlegességek (óvszerek) csakis P. Bergueran Pils leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben szerezhetők Polgár Sándornál Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jakab Ödön könyvei. Költői művei: Nydr. Költemények. Diszkotésben 4.— Hangok az ifjúsághól. Költemények. Diszkotésben 5.60 Szilágyi és Hajmási. Költői beszély 4 énekben, Neogrady Antal művészi rajzaival. Diszkotésben 3.60 Árgyus. Tündermese 4 énekben. Nyolcz fénynyomata képpel és számos szöveggel. Diszkotésben 10.— Fésztortúzek. Versgyűjtemény. Pompás diszkotésben 4.— Róza. Költemények. Neogrady Antal képpel. Diszcs borkotésben 4.—

Próza munkái: Éret. 14 elbeszélés egy kötetben 2.— A két impositor. Elbeszélés gyermekeknek. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkotésben 4.— Falu. Elbeszélések Kinnach László rajzaival. Szines diszkotésben 5.60 Komédiák. Elbeszélés gyűjteménye. Tull Odón művész rajzaival. Pompás diszkotésben 5.60 Pihenő. Elbeszélések. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkotésben 5.60 A jövemények. Drama 3 felvonásban. Kölve 2.—

Megrendelhetők: LAMPEL R. könyvkereskedő (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

30 koronaért készülnék saját műhelyomban mértek után remek szabásban, finom kivitelben elutasító fésűtűgyék vagy felöltők finom szövetekből, László Sándor forrásabórmester Budapest, Erzsébet-körút 1. sz., I. em. Vécokra postázominták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 28592

A legrégibb magyar gyermekkönyv FLÓRI KÖNYVE Irta BEZERÉDY AMÁLIA. Huszadik kiadás.

A Flóri Könyve 1840-ben jelent meg először, azóta nemzedékről-nemzedékre megörizte kedveltségét; nagyanyáink, anyáink, magunk, s gyermekeink egyformán szeretik okos kis versikéit, kedves játékaikat, szép képeit. A huszadik kiadás — mellözve a közben készült átdolgozást — az eredeti Flóri Könyvöt állítja vissza úgy, a hogy négy nemzedék óta szerette mindenki.

Ára fűzve 1 K, kötve 2 K. Kiadja a Franklin-Társulat. Kapható

LAMPEL R. könyvkereskedés (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrassy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

Soványosság Az egyedüli eredménytől kísért háziszor a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép testidomokat nyernek. — Hölgyek remek lehet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszőgöngy, gyöngöség, idegesség ellen és gyomorhajósoknak nélkülözhetetlen tápszor. Kintünetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156-30.

Butorvevők kik modern, száraz anyagból készült urasági és kárpitos butorokat készpénzért vagy hitelre szállid árak mellett vásárolni óhajtanak, forduljanak teljes bizalommal a régi jó hírnevü

Sárkány J. butoriparos céghez, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. szám. Nagy raktár és saját műhely.

Kérje ingyen és bérmentve dunsin illusztrált főárjegyzéket, 3000 ábrával, órákkal, arany és ezüst tárgyakról stb. **HANNS KONRAD** os. és kir. udv. szálú Brúx, No. 2351 (Csehszlovákia) Valódi svájci nikkél és hor-gony-remon-tóir órák, szobad. Roskopf-rendszer 8 K, 3 drb. 14 kor. Bejegyzett „Roskopf” nikkél hor-gony-remon-tóir óra 7 kor. Valódi ezüst remon-tóir óra, nyitott 8 1/2 korona. Rizikó ninos! Ki-e-ré-lés megegyezve vagy a pénz visszaidatik. 28007

Rákók! Csirkék! Vaj! Bárhova bérmentve utánvéttel. Nemes rákók élve való me-re-ékesztés kezesseg. 40-50 drb elsőrendű sólárákók, különleges-ség. K 11.50, 60-70 drb. órák rák K 8.50, 80-100 drb asztali rák K 6.50, 10-12 drb legaszhoz érett sitti való nagy csirkék 12-14 drb. K 12, tehén-tel, termeszéses vaj 6 kilonként ládák-ban K 9.40. B. Kaphan, Buczák-via Tisza-Borkut. 28567.

LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselynyi-u. 51/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rekedtség biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle czukorka. 60 fillérről mindent kapható.

Ajtók és ablakok régi és új vasrudonyok ’eljes vasalással. Kapuvas écsorozatok, kertkeritesek, keramitlapok, keihelmi lapok olcsón kaphatók **Kelemen Mór** épület-bontós vállalkozónál Budapest, Nador-u. 72-74. Fiók-üzlet Visegrádi-u. 27.

Automatikus tömegfogó. patkányok részére 4 K. eger-eknek 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 egeret fog felüggelet nélkül. Idő-járás nem befolyásolja, magától működik „Colipax” sváb fogó-gé-er és ezer sváb és ruszli fog-ható egy éjjel drbjá 2 K. 40 fill. Mindenhol a legjobb eredmény. Széküldés utánvétel mellett. J. SCHÖLLER, Wien, III.E. Krieglbergasse 6. Számol-alsimerő- és közönség-levél.

WIESEL ADOLF NÁL Váci-körút 47/a. (Podmaniczky-utca sark.) Telefon 81-20.